

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 1 50
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Dir
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneve po prezniku

Uredništvo je v Kopljarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopljarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naš ponos.

Skoro dan na dan pišejo plačani član-
arji v cerkvi nasprotnih časopisih o zasto-
losti, o onemoglosti, o hiranju in celo o smrti
katoliške Cerkve. Skopali so že jama za njen
grob, sestavili nagrobne govore, naročili po-
grebce, sploh — za pogreb je vse drugo pri-
pravljeno, le mrliča ni.

Cerkev ni umrla. Pa morda hira v kakšni
hiralnici, saj so ji tudi že premnogi naročili
mesto. Toda najnovejši poročilo o zdravstve-
nem stanju katoliške Cerkve je tako čudovito
ugodno, da lahko rečemo njenim pogrebcem,
naj se vrnejo, jama pa naj zasujejo. Cerkev
še živi in sicer živi življenje, da po pravici
sklepamo, da je prav sedaj v svoji pomladi.
Je sicer res, da je stara okroglo 2000 let. Brez
dvoma lepa starost. Da, stara je res, toda pri
vsem tem čudovito mlada.

Današnji dan — misijonska nedelja —
nas opozarja na ovetje njenega drevesa, na
zunanje misijone. V stroških jarkih cerkve-
nega bojnega polja, to je v misijonih, deluje
trenutno 20.000 misijonarjev, med njimi okoli
15.000 z akademsko izobrazbo. Misijonarjem
pomaga pri njihovem delu okoli 40.000 misi-
jonskih sester. Vse preveča idealizem naj-
lepše krščanske ljubezni. Teh tisočev ni gnil
iz domačije v tuji svet morda koristolovski
duh, pohlep po zlatu, dobra služba. Z denar-
nega stališča ni menda tako slabe službe ka-
kor je misijonska. Saj je znano, da je med
vojno japonsko ministrstvo naročilo policiji,
naj preišče imetje katoliških misijonarjev, ker
ne more verjeti, da bi se Evropec s tako izo-
brabzo, kakor jo imajo misijonarji, mogel pre-
življati z mesečno plačo 30 jenov. Toda tri-
kratna preiskava ni mogla drugega dognati,
kakor da je navedba resnična. Toda neko
ozadje mora vendar biti, ki nam razloži to za
Japonce in še za koga drugega nerazumljivo
dejstvo. Je, in sicer živ krščanski duh, s ka-
terim so napolnjeni naši misijonarji in misi-
jonarke.

Misijonsko polje je tudi tisto, kjer se da-
nes rastejo cvetke verskega mučeništva. Le-
tošnje in lansko leto je Kitajska bila ponovno
pomohena z mučeniško krvjo misijonarjev in
drugih vernikov. In končno tudi ugandski in
korejski mučenci spadajo v našo dobo. Sicer
pa, ali naj naštejemo vse tihe mučence, ki
počasi umirajo na vročih afriških tleh ali
zmrzujejo v ledeni Alaski ali tavajo v pušča-
vah centralne Azije ter oznanjajo evangelij
Kristusov? Bilo bi jih 60.000!

Plačani govorniki nagrobnih govorov, vse
to pač niso znaki smrti Cerkve, niti njene
onemoglosti! Dokler bo imela Cerkev take si-
nove in take hčere, kakor so njeni misijonarji
in misijonarke, je zelo preuranjeno napove-
dovati njeno smrt. Misijonsko delo nam daje
gotovost, da bo Cerkev daleč, daleč preživela
vse svoje nasprotnike in tudi nad zadnjim
pela sočutno libero. Francoska in portugalska
vlada, da navedemo le dve Cerkvi izrazito
nasprotni, se pač ne bi laskali katoliškemu
misijonstvu z izjemnimi zakoni za svoje mi-
sijonarje, ako ne bi dobro vedeli, da bi bilo
vredno, pridobiti zase tako življenjsko pod-
jetnost. In tudi Mussolini čisto gotovo ni iz
pobožnosti nakazal italijanskim misijonom 10
milijonov lir.

Naj velja to nasprotnikom in tistim malo-
vernim, ki sredi vpitja nasprotnikov morda
res včasih podvomijo, kaj pa, če se Cerkev
božja vendar podira. Nas pa te ugotovitve dvi-
gajo k velikemu ponosu. Ponosni smo, da smo
člani Cerkve, ki rodi vsa stoletja svojega ob-
stoja heroje in mučence krščanske ljubezni
do Boga in do najbednejšega bližnjega. Ponos-
ni smo zlasti tudi, ker tudi naš mali sloven-
ski narod prispeva k cvetju na drevesu mi-
sijonske Cerkve. Priznatj moramo, da imamo
pravega katoliškega ponosa prav za prav jako
malo. Gre zlasti za katoliški ponos v javnem
življenju. Sodelovanje pri takem impozant-
nem katoliškem pokretu, kakor je misijonstvo
naše Cerkve, je brez dvoma najbolj sposob-
no, da nas dvigne k temu ponosu. Zato pa
bodj vsakoletna misijonska nedelja dan naše-
ga katoliškega ponosa.

Šah

v London, 22. okt. (Izv.) V šahovskem
turnirju je v devetem kolu v partiji Bogolju-
bov—Reti zadnji opustil igro. V desetem kolu
je Reti zmagal nad Winterjem, Colle pa je
napram Tartakowerju napravil remis. V parti-
ji Vidmar—Bogoljubov bo najbrže zmagal
Vidmar.

Kranjska hranilnica v ministrskem svetu.

r Belgrad, 22. okt. (Izv.) Na današnji seji
ministrskega sveta so razpravljali o vpraša-
nju prepustitve Kranjske hranilnice oblasti
skupščini ljubljanski. O tem vprašanju se je
vnela dolga debata. Sklenilo se je, da bo to
vprašanje proučil gospodarski in finančni ko-
mité ministrov, ki je v to svrhu za četrtek
sklical sejo.

r Belgrad, 22. okt. (Izv.) Ministrski svet
je na današnji seji sprejel licitacijo za gra-
ditev proge Bitolj—Prilep. Železniškemu mi-
nistru so se odobrile še druge licitacije. Kme-
tijski minister je poročal o nevarnosti poplav,

ki sedaj groze. Poročal je o stanju vodnih za-
drug v Vojvodini in zahteval, da se izplačajo
vse podpore, ki jih morajo te zadrage dobiti,
da bo njihovo delo uspešno, da bi se z ozirom
na bližnje poplave lahko to delo pospešilo in
da bi se na ta način obvarovali pred kata-
strofami. Poleg tega je predložil ministrske-
mu svetu zakon o pobijanju živinske kuge, ki
bo na temelju člena 314 finančnega zakona šel
samo pred finančni odbor, nato pa stopi v ve-
ljavo. Nadalje je poročal o potrebi povečanja
kmetijske produkcije, končno se je sprejel
predlog o nabavi semen in drugo.

Glavna zadruga zveza slavi spomin dr. Kreka.

OBČNI ZBOR. — ODLOČILNI SKLEPI ZA SANACIJO KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA.
KMETIJSKE ZBORNICE.

Velepomemben govor Mihajla Avramoviča o dr. Kreku in slovenskem duhovniku.

r Belgrad, 22. okt. (Izv.) Danes se je vr-
šila izredna seja glavne zadruga zveze v Bel-
gradu. Na dnevnem redu je bil predvsem
slavnostni govor v spomin desetletnice Kre-
kove smrti, vprašanje kmetijske krize in vpra-
šanje cenjenih kreditov za zadruga zvezo, poro-
čilo o konferenci o državni podpori zadruga-
ništvu in sprejem glavnega ravnatelja poštne
hranilnice g. dr. Nedeljkoviča za člana ožjega
izvršilnega odbora.

Izredno skupščino glavne zadruga zveze
je danes dopoldne tvoril predsednik Jugoslo-
vanske zadruga zveze g. dr. Anton Korošec,
ki je omenil, da se je sklicala seja na
željo zadruga zvez, da bi se razpravljalo o
kmetijski krizi in kreditih. Pozdravil je za-
stopnika kmetijskega ministristva g. dr. H.
Veljkoviča in glavnega ravnatelja za
kmetijske kredite g. Muačevića ter za-
stopnike vseh zvez.

MIHAJLO AVRAMOVIČ O DR. KREKU.

Nato je govoril ustanovitelj srbskega za-
druga zveza g. Mihajlo Avramović z velikim spo-
štovanjem o pokojnem Kreku in podal kratko
skico njegovega delovanja. Uvodoma je razla-
gal, kako je spoznal pokojnega Kreka 1908

na mednarodnem zadruga zvezi na kongresu v Piacenzi,

kjer sta na tridnevem kongresu tajno obče-
vala, se sestajala in razgovarjala. Že takrat je
napravil Krek nanj najgloblje vtis. Krek je
bil človek, kakršnih malo srečamo v življe-
nju, Topla slovanska duša, velik človek. Vsak,
kdor je imel priliko se z njim spoznati, ga je
moral takoj vzljubiti. Iz teh razgovorov se je
videlo, da Krek dobro pozna gospodarske in
politične razmere na Balkanu, posebno med
jugoslovanskim narodom.

Po tem kongresu, je nadaljeval g. Avra-
mović, sva si

s Krekom stalno dopisovala.

Pisma, ki sem jih prejel, so bila važna. Vsako
pismo je bilo izredno poučno. Vsebovalo je
toliko programatičnega in idejnega materiala,
da sem se iz njih največ učil. Vedno sem se
nanj obračal po nasvete. Vsa ta pisma sem
shranil. Ko je prišel Belgrad za časa svetov-
ne vojne v roke Avstrijcem, sem pisma se-
žgal, da ne bi škodovala pokojnemu Kreku.

Važno je

Krekovo delovanje na zadruga zvezi na polju.

Bil je zadrugar, obenem pa krščanski etik.
Ideal mu je bil mali človek, katerega je treba
gospodarsko in etično dvigniti. Krek je bil
tudi velik nacionalist. Svoje ljudstvo in svojo
domovino je zelo ljubil. Vedno je deloval za
ohranitev slovenskega naroda in zastavljal vse
svoje sile v borbi proti nemškemu kapitalu, ki
je hotel slovensko ljudstvo podjarmiti. Pokoj-
nega Kreka zasluga je bila, da se je sloven-
sko zadruga zvezo dvignilo na izredno visoko
stopnjo.

Ne smemo pa pozabiti, da je bil pokojni Krek duhovnik.

Govornik nadaljuje, da mu je izredno težko,
kadar čita, kako nedelikatno se govori o slo-
venskem duhovništvu in podcenjuje njegove
kulturne zasluge, kako se z omalovaževanjem

govori o njihovih zaslugh. Da je slovenski
narod narod, je temu največ pripomogla rav-
no slovenska duhovščina. Pokojni Krek ima
mnoho naslednikov in sodelavcev med sloven-
sko duhovščino. Zato je slovensko ljudstvo tako
udano svojemu duhovniku, ker je duhovnik
nosilec kulturne akcije. Z objektivnega stali-
šča, je poudaril, so slovenski duhovniki veliki
kulturni delavci. V pokojnem Kreku gledamo
tip zadrugarja. Od njega se moramo učiti in
v smislu njegovih načel delovati.

Krek je uvidel potrebo po socialnih de-
lovah. Zato je

prirejal socialne tečaje.

Njegovo delo na socialnem polju je bilo tak-
šno, da ga še ne moremo dovolj doumeti, niti
dovoljno oceniti. Govornik navaja podrobnosti
o tem delovanju in pravi, da bi se moralo
našim potomcem predočiti dela velikih mož,

nam pa naj bi bil vzor pokojni Krek. Slava Kreku!

Govornik je napravil najugodnejši vtis.
Vsi prisotni so v znak spoštovanja Kreku
vzkliknili trikrat »Slava«, na kar je zavladal
dolgi molk.

V imenu udeležencev se je zahvalil g. dr.
Korošec, ki je v kratkih potezah orisal Kre-
ka in vlogo slovenskih duhovnikov za pov-
zdigo slovenskega naroda. Nato se je pred-
sednik spomnil predčasno umrlega voditelja
zdravstvene zadruge g. dr. Kojčiča, ki si je ste-
kel velike zasluge za te zadrage in za organi-
zacijo Rdečega križa.

O drugi točki sta poročala tajnik glavne
zadruga zveze g. Prohaska o državnem go-
spodarskem programu z ozirom na kmetijsko
krizo in poslanec

Pušenjak o spremembi zakona o kmetijskih kreditih.

Predložila sta obširno spomenico, ki se bo
predložila vladi. V debati se je mnogo go-
vilo o prezadolženosti kmetov, o kmetijski
krizi o nujni potrebi, da se priskoči na pomoč.
Predložena spomenica se je soglasno
odobrila.

O tej točki se je razpravljalo popoldne,
ker je morala sekcija pregledati tozadevni
material. V ožji odbor se je soglasno sprejel
ravnatelj poštne hranilnice g. dr. Nedeljković.

Med slučajnostmi je predsednik dr. Ko-
rošec opozoril na

vprašanje kmetijskih zbornic.

O tem se je vnela dolga debata. Sklenilo se
je, da se na dnevni red prihodnje seje pri-
stavi razprava o kmetijskih zbornicah. Raz-
pravljali so o podpori radi suše. Predsednik
je dal potrebna pojasnila tudi o podpori za
zadruga zvezo itd. Tekom razprave so pad-
li zelo lepi in dobri predlogi. Jugoslovansko
zadruga zvezo je na tej skupščini ponovno do-
kazalo, da je najmočnejši gospodarski činil-
telj, da uspeva in procvita. Želeti je samo, da
bi se ta razvoj pospešil in da bi zadruga zvezo
prevzelo najvažnejšo in glavno vlogo.

Izvolil se je poseben odbor, ki bo sklepe
in spomenice predložil vladi. Nato je pred-
sednik zaključil to izredno skupščino. Jutri se
vrši konferenca strokovnjakov, na kateri se
bo razpravljalo o kmetijskih kreditih.

Kobarid.

Potočen Lah Bosancu: »No, poveretito
sciaivo, ali sedaj priznaš, da si na tleh?«

Vse priporočeno na pošto.

Vsaka kuverta na Zbornico TOI, v
kateri so glasovalne listine, mora biti od-
dana na pošto »priporočeno«. Ne stane to
nič! Priporočeno je brez znamk! Pazite
na to, da ne bo neveljavnih glasov. Za
vsak glas je škoda. Somišljeniki, bodite
pozorni!

Izjava dr. Korošca po sestanku z g. Vukičevićem.

r Belgrad, 22. okt. (Izv.) Predsednik Ju-
goslovanskega kluba g. dr. Anton Korošec
je imel danes popoldne sestanek s predsemi-
kom vlade g. Vukičevićem. Sestanek je trajal
eno uro. Razgovarjala sta se o vseh aktualnih
političnih vprašanjih. G. dr. Korošec se je z
večernim brzovlakom odpeljal v Zagreb, od-
koder bo šel v planine.

Pred svojim odhodom je g. Korošec v raz-
govoru s časnikarji izjavil med ostalim sle-
deče:

»Prepričan sem, da krize ne bo, vsaj ne
krize vlade. Večina sedanje vladne koalicije v
parlamentu je dovolj zasigurana za vse slu-
čaje, pa tudi za slučaj, da bi se ustanovil tako
zvani blok celokupne demokracije.

V sedanjem trenutku se mi zdi, da je naj-
hujše in najbolj kritično to, da je nivo nove-
ga parlamenta tako nizek, kakor ga dosedaj
v našem parlamentarnem življenju nismo še
imeli. Doslej smo se medseboj nazivali »Kole-
gi, tovariši«, sedaj pa nekateri tovariši na-
zivajo vse in vsakega »prase, lopov, policiste
itd. Iz vrst opozicije nismo dosedaj čuli niti
najmanjše želje in zahteve po delu. Sedanja
vlada pa hoče delati. Ona ve, kaj mora delati
in kaj ji je treba delati. To bi moralo biti
tudi vsakemu znano. Če pa bi opozicija vlado
pri tem delu motila s praznim parlamentari-
ziranjem in kombiniranjem, potem nosi odgo-
vornost pred ljudstvom. Vladi je potrebna sa-
mo potrpežljivost in dobrih živcev.«

Koncert „Kola“.

Snoči se je vršil v Unioinu koncert Hrvat-
skega pevskega društva »Kolo« iz Zagreba.
»Kolo« je pelo oratorij dr. B. Širole »Život
i spomene svete braće Cirila i Metodija«, ka-
teri je ponesel sloves naše glasbe in naših
vokalnih zmoglosti na letošnjem frankfurt-
skem festivalu med svet in žel obilno pri-
znanje. Sodelovali so poleg moškega zbora
solisti, Križaj, Betetto in dr. Benković. Na-
študiral in dirigiral pa je oratorij bivši pe-
vovodja ljubljanske Matice prof. Srečo Kumar.
Delo je bilo sprejeto pri nas z velikim navdu-
šenjem. Dirigent in skladatelj, ki je bil na-
vzočen, sta bila deležna posebno navdušenih
ovacij. Kolaše je občinstvo obsipalo s cve-
tjem. Več o delu prihodnjič. V.

v Berlin, 22. okt. (Izv.) Stavka v srednje-
nemških premogovnikih se lahko smatra kot
končana, ker so delavci sprejeli izrek razso-
dišča.

'Caporetto - Caporetto'.

V slovenski zgodovini tako usodno imel Gorica je naša, Tolmin osvobojen, beneški Slovenci se oklepajo domovine Slovenije, pohlepen Lah je tepen in beži proti Piavil je odmevalo po naši zemlji, ko so slovenski, hrvaški in bosanski polki v združenji avstrijsko-nemški ofenzivi danes pred desetimi leti začeli zmagovalen pohod in pripomogli s strahovitim italijanskim porazom pri Kobaridu, da imenujemo danes to zmago specijelno našo. Kajti nobenega dvoma ni, da je bila ravno Slovenija za vedno rešena pred okupacijo Italijanov in gotovo je, da bi meje naše države v slovenskih krajih bile začetne drugače, če bi imel Italijan zasedeno naše ozemlje, ko se je koval mir v Parizu.

Drugi moment, ki nam sili ob današnji desetletnici našega slavlja in italijanske sramote pero v roke, pa je ta, da se pogledamo, ko kujemo v viharnih dneh veliko narodno in državno bodočnost, odkrito z italijanskim narodom in potegnemo paralelo italijanskega in jugoslovanskega »risorgimenta«.

Objektivna zgodovina piše v svojih listih: 1849 — Novara: Italijani premagani. 1859 Solferino: Italijani tepeni, a ker zmaga nad Avstrijo francosko krilo, zmagojo končno tudi Italijani. 1866 Custoza in Vis: Italija poražena. 1896 spor z Abesinijo: Italijani tepeni pri Adui. Vojna v Tripolisu: Italijanski orožje odpove, z blokado obali šele se nekaj doseže. Ko se po nemškem porazu ob Marni, ko je bilo jasno, da je pohod v Pariz izključen, Italija okorajši, da vkljub obstoječi trojezi napove vojno osrednjima državama, doživi narod »zmagoslavja« ducat ponesrečenih ofenziv in Kobarid, poraz, ki se da v zgodovini primerjati kvečjemu s Sedanom leta 1870, z nemškim porazom ob Marni leta 1914 in ruskim pri Tannenbergu ob Mazurskih jezerih.

Giuseppe Prezolini pridiguje Italijanom v svojem delu »Caporetto« bridke levite. Zakaj je padlo — po italijanski statistiki — pri Kobaridu 37.000 mož, bilo 91.000 ranjenih in 335.000 ujetih? »Italija mora še mnogo, mnogo razmišljati o Kobaridu!« Centralna krivda pa je v tem, ker se noče pozazati tako kot je, ker noče drugim priznati tega kar so, a ne sprevidi, da se smeši pred svetom!

Kaj naj porečemo k temu, če vbija v glavo svojim ljudem, da je Italija zmagovala, če negira Kobarid, nedolžno prasko pri Vittoriju pa proslavja kot največjo zmago sveta, da doslovno navajamo pisanje »Corriere della Sera«, najuglednejšega italijanskega lista. Kaj naj porečemo k »zmagoslavnemu« poletu njihovega Nobilea z Amundsenom na severni tečaj, Amundsen pa v svojih spominih neusmiljeno dokazuje, da se je Nobile v vseh kritičnih momentih — jokal!

Nočemu ob tej desetletnici peti slave krvavemu orožju. Narod je narod in vsak ima svoje posebne lastnosti. Poklicati pa hočemo v spomin italijanskemu narodu, ki meče dosledno v blato vse, kar je jugoslovanskega, njegovo in našo zgodovino. Kolika razlika! Jugoslovansko politično zedinjenje beleži herojstva, kakršnega Italija ne zaznava niti enega! Ali naj jim predočimo po vrsti turške vstaje, balkanske vojne, dogodke svetovne vojne? Samo narod z visokim državnim etosom, z v srcu zapisano domovino in ljubeznijo do rodnih bratov je zmožen takih dejanj! Samo Italija ne bo pripoznala pohoda v albanske gore, kjer so se zbrale za pohod proti Donavi nove moči!

Kolika razlika v obojni paraleli! In še nekaj: V miru je lahko rožljati s sabljo. Toda ali je to junaštvo, če se nadštridesetmilijonski narod z vso brutalnostjo vrže nad nekaj stotisoč močno slovansko manjšino, ki se v danih razmerah ne more braniti? Ali je imponirajoče, če narod »tisočletne kulture« in zgodovine neprestano izziva z orožjem mlado Jugoslavijo, ki hoče edino mir, prispevati k lastnemu in splošnemu človeškemu blagostanju?

Zgodovino imamo obojni. Mi maščevano Kosovo polje, Italija Kobarid. Mi kraljeviča Marka, Italija d'Annunzia. Mi narod, ki zavestno in požrtvovalno čaka na zedinjenje nas vseh, Italija narod, kateremu ljudskošolski učitelj in diktator Mussolini z absolutizmom vbija v glavo italijanske »zmage«. Ali naj bo nas strah?

Sveto prisego nosimo vsi v srcu in obnavljamo jo ob tej desetletnici: Vsako vlakence sili nazaj k narodnemu telesu! Da do tega pride, nam je porok naša in — vaša zgodovina!

Rimsko vprašanje le obstoja.

v Milan, 22. okt. (Izv.) O vtisu, ki ga je napravila fašistična izjava o rimskem vprašanju v Vatikanu poroča dopisnik »Stamper«, da se v vatikanskih krogih poudarja posebno dejstvo, da se je prvič nedvoumno priznalo v uradni izjavi, da obstoji rimsko vprašanje, dočim se je doslej izjavljalo, da je to vprašanje končno in nepreklicno rešeno z garancijskim zakonom. Vatikan se doslej ni spustil v noben predlog rešitve, ker predlogi nikdar niso izšli iz italijanske vlade. Dober vtis je napravila v Vatikanu ugotovitev, da se rimsko vprašanje v odgovornih krogih ne smatra za nerešljivo.

Pošljite naročnino!**Evviva Pribičević, evviva, evviva!**

USODEN ODMEV PRIBIČEVIČEVEGA GOVORA V ITALIJI. — KAKO SE DOMOVINI SVETI SLUŽI, SLJAJEN ZGLED SI TI...

e Milan, 22. okt. (Izv.) Tudi »Popolo d'Italia« priobčuje z drugimi velikimi italijanskimi listi izveček iz Pribičevičevega govora v verifikacijski debati in mu dodaje poseben komentar.

»Za nikogar ni več skrivnost, da se Hrvati ne počutijo kot srečni državljani mlade jugoslovanske države, kakor bi hoteli to Srbi pokazati s svojo propagando. Jugoslovanski poskus se je razbil ob tradicionalni zvestobi Hrvatov do habsburške hiše. Srbi so gospodarji v hiši, Hrvati, Slovenci in Albanci so le podložniki, Makedonci so pa podložniki in mučeniki. Zalovanje Hrvatov po Avstriji je veliko in iskreno. Hrvati imajo pogum to povedati, ker se Srbi ne upajo uvesti na Hrvatskem sistema, ki je v praksi v Makedoniji.«

Nato list dobesedno navaja vse Pribičevičeve napade, v katerih se Pribičević sklicuje na razmere pod Avstrijo. Članek se zaključuje s komentarjem, ki izzveni v nekak-

šno ponudbo italijanske pomoči Hrvatom proti Srbom. Komentar se glasi:

»Pribičević ni povedal ničesar, kar bi vsaj Evropi ne bilo dobro znano. Kljub temu pa njegove ugotovitve niso izgubile važnosti. Hrvati sovražijo Srbe in edina vez med njimi je skupno sovrašтво do Italije. Hrvati so še vedno pod vplivom avstrijske propagande sovrašтва proti Italiji in niso razumeli umetno organiziranih avstrijskih manevrov, ki so služili v notranjepolitične svrhe. Hrvati niso razumeli niti novega italijanskega duha in so videli naravnost tam, kjer je bila dana možnost za mirno sožitje. Srbi ne mečejo zastoj v svet izmišljenih vesti o italijanski napadalnosti. Hrvati naj ne objokujejo preteklosti. Saj je to zaman. Naj raje odpro oči in gledajo v sedanost.«

Tako glavno glasilo stranke. Vsi listi so radi tega Pribičevičevega govora zagnali velikanski hrup.

Volitve v Zbornico TOI.**Volivci, pozor!**

Večina volivcev za obrtni odsek je dobila te dni glasovalne listine. Nekateri jih še dobe na pošti. Naj gre vsakdo brž na pošto, da vidi, če je zanj došlo. Za trgovino ne bo volitev, ker so bili Žerjavovi demokratje tako nerodni, da so vložili neveljavno listo. Vsi kandidati Jelačinove trgovske liste so že izvoljeni. Za obrtni odsek pa je boj. Zato treba krepko prijeti, da SDS enkrat za vselej neha komandirati nad slovenskim gospodarstvom. Vsi na delo, komur je na tem, da demokratje povsod doigrajo!

Glasovalne listine. Vsak volivec prejme v pošiljati zbornice: glasovnico, izkaznico in dve kuverti (ovoja). Vse te listine so za obrt rdeče. Vse so tudi opremljene z uradnim žigom. Na izkaznici so tudi nekatera navodila za volitev. Nobene teh listin se ne sme izgubiti. Vsako je treba uporabiti. Če kdo izkaznico izgubi, more dobiti na zahtevo duplikat.

Izpolnjevanje glasovnic. Glasuje se tako, da se prilepi na glasovnico natisnjena kandidatna lista.

Poudariti je treba to-le: Glasovati je dopustno samo za kandidatno listo, ki je potrjena. Glasovnica, na kateri je zapisano še kaj drugega nego potrjena kandidatna lista, je neveljavna. Nobene besede se ne sme napisati na glasovnico. Imena, zapisana na glasovnici ali na natisnjeni kandidatni listi, ki je prilepljena na glasovnico, se morajo popolnoma ujemati z eno izmed potrjenih kandidatnih list. Sicer glas ne velja. Glasovnica, na katero je nalepljenih več kandidatnih list, izgubi veljavnost.

Na te stvari naj naši somišljeniki natanko pazijo, da ne gre noben glas v izgubo.

Vsi volivci so dobili kandidatne liste natisnjene z nosilcem: Ivan Ogrin.

Kaj storite, ko je glasovnica izpolnjena? Na glasovnico torej prilepite natisnjeno kandidatno listo. Nato denete tako izpolnjeno glasovnico v malo kuvertu, ki ima napis »V to kuvertu se sme vložiti samo glasovnica. Če se vloži še kaka druga listina ali več glasovnic, so vse glasovnice neveljavne.« — Pazite torej, da denete v malo kuvertu samo z natisnjeno kandidatno listo izpolnjeno glasovnico. Nato malo kuvertu zaprete.

To malo kuvertu denete nato v večjo kuvertu z napisom: »Volivni odbor zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.« — Zraven denete v to kuvertu izkaznico. Samo izkaznica in zaprta mala kuverta z izpolnjeno glasovnico smeta biti v večji kuverti. Nato večjo kuvertu zaprete. Oddate jo na pošto rekomandirano (priporočeno). Poština in »priporočeno« ne stane nič. Vse te pošiljate vs oproščene poštne taks. Zato, da je oproščena poština, ima kuverta napis: »Volivni stvari zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani prosto poštine in drugih poštne taks.«

Poudarjamo, da so vse glasovalne listine uradne. Tudi kuverte. Zato se sme vse glasovnice in izkaznice poslati le v tej uradni kuverti. Če se volivno pismo ne pošlje v uradni kuverti, glas ne velja.

Glas tudi ne velja, če bi bilo v enem pismu več izkaznic. Če je v enem pismu več glasovnic, so vse glasovnice neveljavne. Glas tudi ne velja, če ni priložena pismu volivna izkaznica.

Somišljeniki! Na vse to je treba natanko paziti!

Kdaj odpošljete glasovnice volivnemu odboru? Zadnji dan volitev je 30. oktober. Kar pride do tega dne ob štirih popoldne v roke volivnemu odboru, je veljavno, drugo je zamujeno. Pošljite torej takej! Vsa 28. oktobra naj bo vse na pošti! To je zadnji termin.

Zbirajte glasovnice! Najbolje je, da en zaupnik zbere in odda pravilno vse na pošto. Še bolje je, da pošlje vse varno na tajništvo SLS v Ljubljano ali Maribor.

Volivci pazite, da ne oddate v roke napenemu človeku glasovalnih listin! Ti bi po-

tem za vas volili listo pogubne demokratske strankarske klike.

Dostavljanje glasovalnih listin.

Na deželi marsikje ne raznašajo pismo-noše priporočenih pisem. Tam morajo naši volivci sami na pošto po glasovalne listine. Če volivca poštni uradnik pozna, mu izroči pismo brez nadaljnega. Če koga ne pozna, se mora izkazati. Izkaže se s kakim dokumentom ali pa z dvema pričama. Somišljeniki, opozorite vse na to! Noben glas ne sme v izgubo.

Komur niso dostavili tam, kjer raznašajo selski pismo-noše, naj gre vprašat na pošto, kaj je. Če ne dobi, naj takoj piše Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljano in pošlje svoj točen sedanji naslov. Zahteva naj, da se mu listine brž pošljejo na sedanji pravi naslov. Hitite s tem, ker je časa malo.

Ali res hočete, da se razveljavi še Rebekova lista?

Jutro in »Slovenski Narod« se strašno razburjata radi kandidatnih list, seveda predvsem radi razveljavljenja demokratske liste v trgovinskem odseku. Radi tega razburjenja nas opozarjajo naši obrtniški krogi, da je bila komisija nasproti demokratom celo preveč popustljiva. Na kandidatni listi g. Rebeka kandidira g. Holy, brivec iz Brežic, ki ni niti naš državljan in torej nima ne aktivne ne pasivne volivne pravice. Komisija je to pustila, da ni bilo treba uničiti cele liste demokratov v obrtniškem odseku.

Značilno pa je, da sedaj to dobroto demokratje zlorabljajo. Ali hoče demokratski tisk res, da volivna komisija še zadnji trenutek to listo demokratov uniči? Ne kliči vraga!

SDS z goljufijo pobirala podpise trgovcev.

Ljubljanski trgovci so se danes zgledali v tajništvu SLS in pripovedovali, s kakšnimi nasilji so se nabirali predlagatelji za polomljeni trgovinski odsek demokratske klike. Mi smo že poročali, da se je 27 trgovcev uprlo in niso podpisali. Drugi so se udali, toda mnogi od njih samo radi tega, ker se jim je reklo, da je ta lista, ki so jo podpisali, sporazumna lista. Iz tega sledi, kakih metod se je posluževala demokratska klika, da bi rešila vsaj deloma svoj renome v trgovskem svetu. Znana polomija demokratov pri trgovski listi kaže, da se jim je tudi ta poskus temeljito ponesrečil.

Za »Jutrove« vernike.

Strašen je udarec, ki ga je doživela SDS s polomljeno listo v trgovinskem odseku zbornice TOI. Da bi ohladil pekoče rane, devlje »naprednjak« Žerjavovega kova na rane bedastoče o kandidatni listi, katere nosilec je Ivan Ogrin. V zavesti, da mora dober jutrovec vse verjeti, kar stoji zapisano v »najbolj informiranem« listu, klobasari, da je na Ogrinovi listi mariborski obrtnik Mesarič, ki da še ni dve leti obrtnik. Ne radi verniki »Slovenskega Naroda« in »Jutra«, ampak radi resnice ugotavljamo:

G. Mesarič je dobil dovoljenje za krojaško obrt za Maribor, levj breg 12. maja 1920 pod št. 20.138. Vsakemu radovednežu je na razpolago obrtni list in od leta 1920 dalje plačuje pridobinski davek za krojaški obrt.

Sedaj pa lahko piše »Jutro« naprej kar ve in zna, da obdrži »napredne« ovčice, da ne uidejo h »klerikalcem«. Drugi pa si bodo sami napravili sodbo o takem poročanju.

Drugi obliž za uboge pare iz esdeesarskega gnezda je iznajdba, da bi bila lista naših somišljenikov neveljavna, ker sta Ogrin in Čurk vpisana kot stavbenika. Ubogi reveži! Ali mislite, da bo Ogrin ali Čurk manj zidal, če bo vpisan na listo samo kot zidar-ski mojster? Če radi označbe stavbenik ne more duševni revež od SDS spoznati Ogrina in Čurka, ki ju pozna vsa Ljubljana, bo pač ostal duševni revež, četudi bere »napredno« »Jutro« ali še naprednejši »Slovenski Narod«. Volivna komisija pa ju pozna in je bila zato

»klerikalna« lista en dan prej potrjena kot esdeesarska vložena.

Saj vemo, da je hudo, če ste ga polomili. Hudo je, če stan za stanom meče s sebe jarem demokratske klike. Brez dvoma je neprijetno, če kdo leta in leta komandira, pa mora enkrat nehati. Toda svetujemo: Temu treba se privaditi, sprva sicer težko gre...

Vrhovni obrtniški svet. — Gremij trgovcev.

Trgovski krogi so nas opozorili na sledeče: »Slovenski Narod« dopoveduje ljubljanskim esdeesarskim agitatorjem, naj stoje v stiku z »Vrhovnim obrtniškim svetom« in naj telefonirajo na številko 2927. To pa je številka gremija trgovcev. Kako pride gremij trgovcev do tega, da daje Rebekovim agitatorjem na razpolago gremijevo uslužbenstvo? Ali še sedaj ne morete pustiti v miru trgovcev, ko ste ga tako polomili?

SDS v obupni

Polom za polomom doživlja samostojno demokratska stranka. »Demokratski blok« je šel v franže, vsi upi na Davidoviča in Radiča so se izkazali prazni. Vse intrige in vsa tožarenja v Belgradu so zastoj. Mogočna beseda dr. Žerjava ne zaleže nič več. Nazadnje pa še polomija s trgovinsko listo. Niti take liste ne morejo več v redu oddati. Vsa Ljubljana se smeje tem revežem in častita trgovcu, ki je volil s svojim dvakratnim podpisom za vse upravičence trgovskega odseka.

Zadnja bilka upanja je obrtni odsek. Te dni divjajo njih agitatorji, da rešijo ostanke. Ali bodo obrtniki res reševali demokratsko polomijo v svojo lastno škodo? Upamo da ne! Kdor pa nasede takim agitatorjem, naj sam gleda.

Obupno izmotavanje Radiča in Pribičevića iz osamelosti.

r Belgrad, 22. okt. (Izv.) Snoči se je vršila v hotelu »Petrograd« večerja, kateri so prisostvovali Pribičević, Radič in njuni tovarši. Ob priliki zdravic po dobri večerji je nek navdušen udeleženec tudi predlagal, da bi se tekom današnjega dneva podvzeli energični koraki za ustanovitev takozvanega demokratskega bloka. Ta predlog se je sprejel z velikanskim navdušenjem, nakar se je takoj sestavilo pismo, ki se naj pošlje Ljubi Davidoviču za ustanovitev tega bloka.

Danes dopoldne sta se sestala Pribičević in Stjepan Radič, da ponovno pregledata rezultat nočnega debatiranja. Pri tej priliki sta definitivno sestavila pismo, katerega je smatrati kot program tega, na snočnji večerji zamišljenega novega bloka. To pismo je zelo obširno.

V pismu naglašajo, da so

zastopniki klubov SDS, HSS in zemljoradniškega kluba

prišli so do zaključka, da se v naziranju in presojanju političnega položaja in državne politike v osnovi strinjajo. Zato predlagajo, da se sestavi skupen parlamentarni klub, ki bi imel že sedaj večino, da se izvoli skupno vodstvo in pozovejo k sodelovanju vse ostale parlamentarne skupine, ki osvoje ta program.

Pismo poziva, naj demokratska zajednica o tem predlogu čimprej sklepa, ker je potrebno, da se ta koncentracija izvrši še pred 25. t. m., da lahko nova formacija že enotno nastopi pri volitvi stalnih skupščinskih odborov.

Potem, ko je pismo

podpisal Joca Jovanović,

sta ga Radič in Pribičević odnesla Davidoviču na njegovo stanovanje. G. Davidović je to pismo vzel na znanje, nakar so se vsi voditelji bloka razgovarjali.

Mi samo ponavljamo to, kar smo o tem bloku zatrjevali, da je to

popolnoma prazno kombiniranje

g. Stjepana Radiča in Pribičevića, ki ne moreta imeti nobenega vpliva na položaj vlade, pač pa je ta korak dobrodošel toliko, ker bo pospešil razčiščenje položaja v demokratski zajednici.

V kolikor smo mogli kontrolirati razpoloženje v demokratski zajednici, je takšno, da so Pribičevičeve in Stjepan Radičeve nade puble in da so njihni računi o 170 poslancih račun na medvedovo kožo. Poudarjamo pa, da četudi bi bili računi utemeljeni, je jasno, da tak

blok ne more dobiti vlade

v svoje roke z ozirom na dosedanje delovanje Pribičevića in Stjepana Radiča, ki kot destruktivna elementa ne prihajata v poštev v sedanjih razmerah.

ITALIJANI ZNAJO PREROKOVATI.

v London, 22. okt. (Izv.) Italijanski finančni delegat v Londonu je izjavil v listu »Times«, da bo italijanska vlada lito trajno stabilizirala v kurzu 89—90 k angleškemu funtu.

Z ROKAVICO RAVNO NE RAVNAJO.

v Varšava, 22. okt. (Izv.) Kakor poročajo listi, je bilo 30 poljskih tihotapev pri prekoračenju ruske meje aretiranih. Na podlagi razsodbe vojnega sodišča je bilo 20 od njih ustreljenih.

dijaki domoročci, na katere stavi domovina svoje najlepše upe — — —

Iz zvonika je udarilo dve in na trgu ob cerkvi se je oglašil — rog, bojno znamenje narodne vojske in misli.

Taborci so se uvrstili.

Na čelu urejenih vrst so korakali zastavni mládci — petindvajset praporov so nesli, ki so belomodrordeče vihrali, kot da se je vanje prelilo navdušenje desetisočglave množice, ki je korakala za njimi, počó narodno himno »Naprej zastava Slave!«

Bataljon za bataljonom je prikorakal na taborniške, kjer so na odru pod veliko zastavo zedinjene Slovenije in ob petindvajsetih praporih čakali voditelji, ki so stopali za zastavonošami. Veselja in sreče so jim žarele oči, ko so gledali, kako se zgriňajo pred njimi tisoč zavednih mož in mladeničev, ki čakajo na njihovo besedo.

Dr. Lavrič je stopil v ospredje odra in dvignil roko.

»Živio dr. Lavrič! Živio naš prvobornik!« je šlo ko vihar med množico. Poročevalci listov, ki so sedeli pri posebni mizi na odru, so vstali in se žudili. Oni »Slovenskega Naroda«, goriške »Domovine« in tržaškega »Primorca« so tudi sami vzklikali dr. Lavriču, poročevalca lista »Observatore Triestino« in »Laibacher Tagblatt« sta pa molče opazovala vse in pomebno gledala okrajnega komisarja, zastopnika državne oblasti.

Vihar se je polegel v napeto pričakovanje. Oči vseh so bile vprte v Lavriča, ki je položil levo roko na srce, se je dotaknil z desno, katero je potem zamahnil in jo obdržal v zraku in krepko spregovoril:

»Iz dna svojega srca Vas pozdravljam, brajše Slovenci!

Zbrali smo se pod milim nebom in pred vsem svetom, da izrečemo tu na starodavni slovenski zemlji, da hočemo, naj se zgodi kar hoče, ostati zvesti in biti vedno vrednejši sinovi matere Slave!«

»Hočemo, hočemo in bomo! Živio slovenska zemlja!« so prekinili klici govornika.

»Ta visoki pomen ima denašnji narodni shod, katerega imenujemo tudi slovenski tabor — je nadaljeval. In zares, tabor ima biti v duševnem smislu. Če so se naši pradedje v taborih z mečem branili groznih napadov divjih Turkov kot tu gori na Vitovljah in drugod, hočemo in moramo mi tukaj terjati in braniti svete pravice naroda našega, in to z besedo in glasovanjem, kakor se spodobi svobodnim možakom.

— Svoji hočemo biti, na svoji zemlji gospodarji in naš jezik mora biti v časti in veljavi!« — so se zaslišali klici.

Dr. Lavriču je raste glas v navdušenosti. Govoril je o pomenu taborov, pokazal na Angleže, »najbolj svobodni narod«, in njihove shode, bil vesel vzdramljenih rojakov in izrazil vero v novo življenje millega naroda.

»V imenu odbora naznanjam začetek prvega tabora slovenskega na Goriškem.«

S krepkim povdarkom in slovesno je spregovoril te besede, potem je pa še pozval tisoče, naj si izvolijo predsednika, ki bo skrbel za red in v taboru županil.

»Lavrič bodi predsednik! Lavrič! Lavrič!« je sklenila množica tako glasno, da je odmevalo od vitovljskih robov.

V ospredje odra je stopil dr. Tonkli in glasno vprašal:

»Možje, tedaj ste zadovoljni, da je gospod dr. Lavrič predsednik?«

— Da, da! — Lavrič naj bo! Živio Lavrič!« je vnovič klicala množica in bila vsa iz sebe, ko se je spet pojavil prvobornik v ospredju in se zahvaljeval za izkazano zaupanje.

»Prva točka«, je naznanil, »o kateri bo govoril dr. Tonkli, se glasi:

Naj se zedinijo vsi Slovenci v eno kronovino z enim samim deželnim zborom!

— Dobro, dobro! Slava! Da, da, to hočemo! Živila Zedinjena Slovenija! Živio dr. Tonkli!

Ni se še povsem poleglo navdušenje, ko je začel govoriti Tonkli z jasnim glasom, polnim govorniškega zanosa in toplote, hoteč v tisočih vžgati nepogasnjeni plamen domorodne zavesti in ljubezni, ki naj preide iz roda v rod kot svetlo izročilo prvega boja, svetega boja za pravice slovenskega naroda na Goriškem.

Tako je govoril:

»Slovenski možje! V slogi, v združenji je moč, v neslogi, razcepjenju nezmožnost, slabost, prepad. To nas uči zgodovina vseh vekov, vseh časov, vseh narodov, temu je slovenski narod živ pa žalosten dokaz. Da te besede opravičim, naj opomnim in v starem veku slovitih Grkov, kateri, akoravno jih je bila le mala peščica, so bili vsi z zedinjenimi močmi grozovito moč Perzijanov razdeli in se tako sužnosti oteli; kedar je bila pa nastala med njimi nesloga, in so se jeli med seboj vojskovati in pobijati, so bili tako opešali, da so zgubili svobodo in padli pod sužni jarem Rimljanov.

Tudi Slovani so bil pod kraljem Svatoplukom pred blizu tisoč leti združeni v velikomoravsko kraljestvo in so se ubranili grozoviti germanski sili; ali kedar so se bili njegovi sinovi razednili, razpadlo je celo kraljestvo velikomoravsko in Slovani so padli pod sužni jarem nemškega ljudstva.

In dandanes — kak je položaj, kako je stanje Slovanov? —

— Slabo, slabo! — je završalo med taborci.

»Res je slabo, je povzel govornik. V avstrijski carevini biva nas 18 milijonov Slovanov, tedaj nadpolovica vseh avstrijskih ljudstev — in vendar ne nahajamo pri vladi ne enega Slovana, marveč je cela vlada sestavljena le iz takih mož, ki so ali popolnoma tuji ali vsaj iz nam tujega naroda.

— Krivica, krivica je tol — so ugotavljali tisoči.

»Ali to še ni zadosti; država je razcepjena v dva dela, namreč v dežele ogreke in v dežele tostran

Najboljše klavirje

platinie, harmonije kupite ali sposodite le pri strokovnjaku, biv. učit. Glasb. Matice

ALFONZ-u BREZNIK

Ljubljana, Mestni trg 3 (poleg magistrata) Velikanska izbira, najmanjši obroki.

Litve. Slovani onkraj Litve so podvrženi Madžarom, kakor naši vrli bratje Hrvatje, Srbi in Slovaki, vsi drugi tokraj Litve pa Nemcem.

— Slabo je to! Krivično je! —

»Imamo sedaj troje ministrstev, ali v nobenem ne sedi ni eden Slovan!

— Slabo znamenje! Krivica se nam godi! —

»Da taka vlada ni in ne more biti Slovanom pravična, sledi že iz načela, ki si ga je postavila, to je nadvlado čez Slovane, in pa iz tega, kako se dejansko Slovanom godi. Povem na priliko, da se odgovarja pravičnim in zmernim zahtevam naših slavni bratov Čehov s tem, da se jim tabori prepovedujejo, uredniki časnikov v ječe mečejo in da se je vpeljal čez glavno mesto, zlato Prago in njeno okolico, tako imenovani izjemni ali pravzaprav obsedni stan.

— Ne bo dolgo! Tudi tega bo konec! — so vzkpeli zborovalci in tu in tam so se dvigale pesti.

»Kako pa se godi nam Slovincem?«

— Slabo! Slabo! — je šlo med vrstami kot bi udaril ob zvon.

»Slovenski možje, to pripovedovati mi srce grenko žalost obdaja! Razkosani in razcepjeni smo v šest kronovin s šestimi deželnimi zbori. Na Korškem so Slovenci v tako slabem stanju, da še enega poslanca v deželnem zboru nimajo, akoravno jih je tretjina vseh prebivalcev; na Stajerskem so pogumni slovenski poslanci v deželnem zboru v taki manjšini, da ne morejo nič opraviti, marveč jih Nemci le zasmejujejo. V Istri in Trstu se deželna zborna za Slovence še ne zmenita, ampak tako ravna, kakor bi tam sami Lahji bivali. Na Kranjskem imajo Slovenci v deželnem zboru sicer večino, ali dosežaj njih rodoljubno potezanje za narodne pravice še ni imelo zaželenega uspeha in njih setev ni še rodila zlatih jabolk. Kako se nam godi na Goriškem, vam je znano; tukaj smo mi Slovenci med naklom in kladivom, to je med germanizatorno vlado in med Lahji.

— Res je, a ne vdamo se! Zmagati hočemo, zmagati moramo! Mi smo v večini, mi bomo gospodarji! Je zavrelo med množico, ki je tudi med izvajanje vzklikala in obojejala.

»Slovenski možje, akoravno Slovenci plačujejo enake davke v denarju in krvi kakor drugi narodi, vendar vlada ne priznava slovenskemu narodu enakih pravic, ker na Slovenskem so vse glavne in srednje šole le nemške ali laške, in so po vseh političnih in sodnijskih uradih uraduje le v nemškem ali laškem, tedaj tujem jeziku. Za uradnike se imenujejo pa večidel taki, ki ne umejo našega jezika, in le redkokedaj se zgodi, da domačin v svoji deželi službo dobi.

— Res je to! Zalostno je! — Krivica je! — Naš jezik mora v šole in urade! — Proč s tujci, naših sinov je dovolj! —

Govornik je moral čakati, da so dali taborci duška svojemu ogorčenju nad krivico, s katero jih je poniževala vlada v rodni zemlji in je še menila, da bi morali poljubiti palico, ki jih tepe, in biti vdani in hvaležni.

»Kaj je temu krivo, boste popraševali — je potem nadaljeval. Temu je kriva tujčeva sila in pa stari greh vseh Slovanov, to je nesloga. Nesloga nas je spravila v sužni jarem, nesloga nas je razcepila in nesloga nam še dandanes tuj jezik nalaga in nas potujčevati hoče.

— Eдни moramo biti! Zedinimo se! —

»Da, slečimo tedaj stari greh, združimo se vsi Slovenci v eno skupino, v eno pokrajino z eno politično upravo in z enim deželnim zborom in vse se bo v našo korist drugučeno. Sloventjo vstvarimo!

— Živila Slovenija! Sloventjo hočemo! Živio velika, zedinjena Slovenija! — Praporščaki ob odru so dvignili zastave, tisoči so mahali s klobuki in klic po Sloveniji je raste v orkan.

»Tej zahtevi, bi znal kdo ugovarjati, se ustavlja historično pravo, in se tedaj združuje vseh Slovincem v eno skupino ne da terjati in zagovarjati.

Na to odgovarjam jaz, da to, kar imenujejo naš nasprotniki historično pravo, to je bila za Slovence historična krivica. To historično krivico, tisočletno historično krivico, slovenski možje, moramo izbrisati, ker tisoč let je, odkar naš narod pod sužnim jarmom tujstva zdihuje in po rešenju, po svobodi hrepeni. Kar je zgodovina našemu narodu zakrivila, sedanost mora poravnati. Slovenski narod je živ; to je pravo, ki se ne da tajiti. Kdor je, ima pravico biti živeti, zahtevati, da ga nihče v razvitku materialnem in duševnem ne zadržuje. Slovenci imamo tedaj prirodno pravico, od Boga in nature zagotovljeno, da živimo, da se omikamo, materialno in duševno napredujemo — tega prava nam ne bo nikdo tajil, ker to je faktum! Civilni zakoniki cele Evrope izrekajo, da se osebná prava ne morejo prodati ali se jim odpovedati. Slovenski narod je tudi oseba moralna — zgoraj našeta prava so osebná prava celega slovenskega naroda in se ne smejo tedaj oddajati. Kdor nam tedaj ta prava kani in pridržuje in krati, ta ravna celo proti naredbam državljanskega zakonika!

Materijalno in duševno razvijanje je pa mogoče le v narodnem jeziku. Pravico imamo tedaj zahtevati, da se naši otroci v vseh šolah v slovenskem jeziku podučujejo, in da se nam pravo vsake vrste govori v slovenskem jeziku! In tudi svoj najvišji učni zavod — vseučilišče slovensko hočemo. Pravico imamo do vsega tega in doseglji bomo vse, ako bom vsi združeni v Slovenijo.

Slovenski možje, Slovenija bi ne bila v korist samo nam Slovincem ampak tudi državi. Spominjate se leta 1866., ko je država po zgubljeni vojni odstopila Italiji tudi beneške Slovence, katerih 40

tisoč zdaj zdihuje pod jarmom laškega naroda, ker Lahji ne priznavajo Slovincem narodnih pravic, marveč po njih z nogami teptajo. Prepričan sem, slovenski možje, da ko bi bili beneški Slovenci leta 1866 z nami vred združeni v Slovenijo, bi ne bili nikdar padli pod laško vlado, kjer so vse veke za nas izgubljeni.

— Ne! Ne! — so ugovarjali taborci in klicali: — Ne pozabimo jih! Rešili jih bomo! —

»Ali Italija še ni nasitena. Lačna je še po Gorišči, Tržaški in Istrski deželi. Gre tedaj za naš obstanek, slovenski možje, ker Italija z rokami po nas sega in grabi.

Da se bomo tega poljuba obranili, da ne pademo pod požrešno Italijo, je neobhodno potrebno, da se vsi Slovenci zedinimo in združimo v eno kronovino, da ustvarimo Slovenijo! Zedinjena Slovenija bo močna, v njej se bomo ubranili vsaki sili in razkosanju našega narodnega ozemlja, v njej bomo dosegli in bomo deležni vseh nam prirojenih pravic in v njej, Zedinjeni Slovenci, bomo oteli za vse čase svojo narodnost in svobodo!«

Tako je končal dr. Tonkli in desetisoč glasov je zaorilo, desetisoč rok se je dvigalo in z velike Otave je odmevalo gromko in odlično v Vipavsko dolino, da odjekne od vasi do vasi, od hiše do hiše: — Živila Slovenija! Živila Zedinjena Slovenija! —

Še so poslušali taborci dr. Vošnjaka in Nabergoja, dr. Lavriča in urednika Dolenca, Klavžarja in Živica iz Komna in Doljaka iz Solkana, pozdravljali so jih in jim vzklikali, obsojali glasno krivice, ki jih je označil že Tonkli in so jih ti še nazorneje kazali, zahtevali pravico in navdušeno sprejeli vse resolucije in bili veseli brzokav in pisem, ki so prišla iz vseh slovenskih dežel in prihala, da je slovenski narod že združen v svojem hotenju in stremljenju in da ne bo miroval, dokler ne doseže zedinjenja in vseh svojih pravic.

Solnce se je nižalo, a taborcem se ni mudilo domov.

Na odru se je zbral mogočen pevski zbor: Solkanci, Tolminci, Kananci in dijaki so ga tvorili in še pevci iz Razdrtega, iz Rihemberga in Dornberga, iz Prvačine in Komna in še od drugod in »Hej Slavjanic so navduševali taborce in »Bivali Čehovec in »Ne vdajmo se!« in »Naprej«, ki je prešel v vse tisoče in so ga peli, ko da maršira zmagovalna vojska.

V to navdušenje so zaprsketalé v prvem mraku pod nebo rakete, v narodnih barvah se utriujajoče, od Sv. Danijela vse do Čavna in z vrhov na Krasu so pa zaplapolali mogočni kresovi, ki so s plamenimi jeziki sporočali v jesenski večer po deželi in Gorici: »Danes praznujejo primorski Slovenci na Šempaskem polju svoje narodno vstajenje!«

— — — — —

Andrej Hrast, — izključili so ga iz vseh srednjih šol v državi — je doživel Zedinjeno Slovenijo v svojih gorah in potem doživel novo suženjstvo in videl še plamen iz Drežnice. Ko je umiral, je rekel v petinsedemdesetletni modrosti:

»Ne obupavajte! To vam povem to svojo zadnjo uro: nasilje — poje sebi bilje! ...«

Loterija društva

»Trgov. akademija v Ljubljani«

se zaključí 30. oktobra 1927.

27. oktobra neplačane srečke ne igrajo! Kdor kupi šele na prigovarjanje, ima navadno največjo srečo. — Hitite in kupite! Srečke po 10 Din, dobitkov 885 od 50 do 100.000 Din.

Večer pred Kobaridom.

V Kobariskem kotu so se zbirale čete za operacije v gorenji Soški dolini. V Kredu — spremeni-li so ga v »grande citat« z elektriko in imel je Corso Vittorio Emanuele, Piazza Dante, Via S. Nicolo, Piazza D'Annunzio, itd. itd. in po celi steni nekega skednja so upodobili Krn in nad njim Boga Očeta, ki ga čuva za Italijo — se je utaboril glavni stan in bilo je življenje, kakršnega ni nihče pričakoval in ga ta vasica tudi ne dočaka več — pa četudi bo glavno križišče projektiranih prog.

Čez noč so oživele nove ceste v polja in v hribe — na Matajur, na Stol, preko doline so strabili betonirani jarki in šli v Matajur in Stol, mimo njih je zdrčala ozkotirna železnica iz Čedadada do Sužida, prihajale so čete in odhajale, dreveli so avtomobili, kralj je prihajal in kraljica, ki je otrokom dajala sladčice in govorila z njimi v njihovem jeziku ...

Tako je prišel oktober, ko je teklo že tretje leto in je bila fronta še vedno tik za Krnom na Mrzlem vrhu. Nič hudega se ni zgodilo, samo nekega dne je prižvižgala granata na postajo v Robiču, da je prestrašila ljudi, ki so potem nekaj noči hodili v predor pod nizkim gričem Dirom.

V drugi polovici meseca so ljudje opazili med vojaštvom mrzlično vrvenje in so sklepali, da se

nekaj pripravljac. Tudi povedali so, kar so mislili, a višji krogi so jih mirili, da se ni treba ničesar bati.

Pa se je le nekaj pripravljalo.

Pod večer dvaindvajsetega so bili ljudje vsi zbegani. Na povelje so se morali izseliti iz vasi pod mlo nebo in v jesenskem hladu so odrasli in otroci nočevali izven vasi v gmajni med grmovjem in skalami in v strahu čakali, kaj bo. Bati so se, da jih odženejo.

Noč je bila tiha in je mirno minila.

Ko so se ljudje smeli zjutraj vrniti v svoje domove, so opazili, da je mrzličnost med vojaštvom ponehala, in dan je bil spet kot drugi — živ in vesel. Celó kralj se je spetjeljal.

In potem se je zgodilo.

Bilo je kakor sodnji dan.

Vse je drevelo proti Nadiži in še sam kralj, ki se je pa vrnil in ga je avto rešil skozi Kot čez Breginj, ker sovražnik še ni bil preko Stola, da bi mu zaprl pot, kot so mu je onkraj Matajurja.

Za en večer so se Italijani vračunali in so doživeli — Kobarid.

Kako je sedaj v Kobaridu

Tam pod sivim Krnom, kjer se vije zelena Soča ob mrtvaški grobnici preroka Šimna, leži trg Kobarid. V njem so živeli Krilani, Volarič, Gregorič. Bridko je človeku, ko se vozí mimo »grobov slovenskega domovja«. Veliki kričavi napisi »Caporetto« te sprejmejo v vas. Na polju med Minskim in Kobaridom stoji barake alpinskega polka, kjer se letno zbiraó k orožnim vajam italijanski planinci s sključnimi mulami. Trg je dobil vsled priselencev precej laškega značaja. Po »karijolic« — polževski dohaja vlak iz Čedadada skozi Nadiško dolino. Potniki skačejo v vozove in iz vozov kar med vožnjo in sicer brez vsakih nesreč. Naši Kobaridci vozijo v Videm na prodaj sadeže. S to progó je postal Kobarid navezan na Videm. Po cesti iz Tolminca drve dvakrat na dan korijere do Kobarida in odtod v Bovec. Poleti je v trgu vse polno turistov, ki si hodijo hladit na Krn in Matajur prevročó laško kri. Večkrat se dogajajo na Krnu nesreče. Strela ima posebno veselje, da udarja staremu očanu v brado. Vsem so znani oni nesrečni dogotki, ko je strela razrušila spomenik laške »zmage«, vsled česar so morali strašno trpeti naši pastirji iz vasice Krn. Letos v poletju je ubila strela nekega tržaškega profesorja, ki se je mudil ob pobočju s katoliškimi tržaškimi skavti. Tudi vojakom strela ne prizanaša. Devet se jih je ponesrežilo v enem tednu. »Gora ni nora ...«

V Kobaridu pastiruje sedaj č. g. župnik-dekan Al. Pavlin, ki mora poučevati tudi laški krščanski nauk. V Drežnici — sveta Drežnica ji pravijo — pase skrbno svoje ovce č. g. kurat Jože Kalin, kateremu so fašisti zažgali župnišče in vso opravó. Ob Matajurju vodi livško faró č. g. Pavle Jelovčan. V Gregoričevi rojstni fari na Ljubuškem kju-buje preganjanju č. g. kurat J. Leben. Prav rad pokaže farne knjige, v katerih je vpisano rojstvo goriškega slavika Gregoriča. Cerkev sv. Lovrenca nad Sočo še ni popolnoma popravljena. Dočim so Lahji pustili Gregoričev nagrobni spomenik, so razbili spominsko ploščo na rojstni hiši v Vrsnem. Katoliško prosvetno društvo je na obnovljeni hiši postavilo drugo. Še sedaj živi na Vrsnem slepa sestra pokojnega pesnika, ter pobožno prebira molek in molí zase, zanj in za rod, ki so mu vzeli nasilni tujci luč oči.

V Kobaridu je petrazredna osnovna šola za Kobarid in vasice Svino in Idersko. Seveda je šola italijanska. V trgu gospodarí laški podestat. Č. ev je stara in je bila v vojski precej pomembna. Dobro izveščani cerkveni pevski zbor vodi organist A. Uršič. Vse vasice v okolici t. j. Idersko, S. 17, S. 214, Staro selo, Kred, Smast in Ladra so imele krasna prosvetna društva, katera so pa Lahji za-trili. Uklinili so tudi izborni sodbeni krožek na Iderskem.

Ljudstvo je revno. Dekleta hodijo služiti v Trst in celo v Benetke ter Milan. Marsikatera so vrne drugačena kot je odšla. Fantje in možje so zavedni, med njimi težko najdeš slovenskega fašista. V bližnjem Kredu, kjer leži pokopan pisatelj Čebokli, je g. kurat Aljančič s pomočjo darežljivih faranov sezidal novo cerkev. Iz Kobarida do Kreda, kjer se cepi v Nadiško dolino in v Kobariski kot ter pelje mimo Borjane in Sedla do obmejne vasi Breginj. Na ozki soteski ob Nadiži bi za časa umika italijanske armade kmalu ujeli Nemci laškega kralja, ki se je vsled gneče komaj dobrih 15 minut pred dohodom nemške čet urno umaknil mimo Breginja.

V trgu so barbari razdejali in oskrnili Volaričev spomenik in umišili krasno vojsko lipo.

Na vse načine se trudijo Italijani, da bi dali Kobaridu laški značaj. A zemlja, ki je rodila Gregoriča, Volariča, Krilana, Čeboklija in druge naše odlične literate, vztraja in čaka, da se uredi sen pesnika Gregoriča. Da bi se le kmalu uresničil!

Moderna kožuhočina

vseh vrst in

izbira plaščev, jop i. t. d.

L. ROT

Ljubljana, Mestni trg štev. 9.

Tedenski pregled

Notranja politika.

Narodna skupščina je dne 19. t. m. dovršila razpravo o verifikaciji mandatov; potrdila je vse mandate razen dveh, ki se predložita posebni anketi. Predsednik Jugoslov. kluba dr. Anton Korosec si je pridržal štajerski mandat in se odpovedal mandatu v ljubljansko-novomeškem okrožju; na to mesto se je poklical posl. Franc Kremžar. Po priseji poslancev se je izredno zasedanje zaključilo in sklicalo redno zasedanje na naslednji dan, 20. oktobra. Na prvi seji se je vršila volitev skupščinskega predsedstva ter je bil vladni kandidat g. dr. Ninko Perić izvoljen s 188 proti 100 glasovom. S tem se je stališče vlade g. Vukičevića končno uveljavilo. — Predsednik Demokratske zajednice g. Davidović je vsled izida volitev skupščinskega predsedstva podal ostavko na svoja funkcijska mesta v stranki. Poslanski klub Dem. zajednice mu je nato izrekel soglasno zaupnico, ni vzel na znanje njegove ostavke in ga proslil, naj ostane na svojih mestih. Končna odločitev pade na seji kluba prih. torek. — V tem pa se gg. Davidović, Radić in Pribičević dogovarjajo glede osnutka skupne »parlamentarne formacije«. — Radikalni klub je na svoji seji dne 17. t. m. iz stranke izključil posl. Nastasa Petroviča, ki je izjavil, da bo v skupščini napadel vlado brez ozira na sklepe kluba. — Slovenska SDS je razbila kompromis za volitve v TOI s tem, da je zahtevala, da ne smeta priti v zbornično predsedstvo ne Jelačin in ne Ogrin. SLS je nato samostojno sprejela volivni boj za TOI. — Minister za socialno politiko dr. Gosar je odstavil celokupno upravo OUZD, ki jo je svojčas imenoval tedanji minister dr. Zerjav, tako, da ogromna večina članov v njej ni imela nobenega svojega zastopnika. Pod demokratsko-socialistično upravo je izvedla centralizacijo in izročila milijonsko premoženje prejšnje bolniške blagajne zagrebški centrali. V novi upravi, ki jo je imenoval minister dr. Gosar, imajo večino pristaši SLS.

Konferenca jugoslovenskih katoliških škofov, ki se je vršila te dni v Zagrebu, je sprejela sklepe glede gospodarskih zahtev katoliške cerkve in duhovnikov in glede verskega pouka na strokovnih šolah; staroslovenski misal je dotiskan; imenovan se je odbor, ki naj pripravi vse potrebno za evharistični kongres v naši državi.

Zunanja politika.

Zunanje politično je v preteklem tednu zanimavost v Nemčiji rudarski štrajk v sredjenemskih premogovnikih in začetek debate o šolskem zakonu. Štrajk je običajna borba za dvig mezd, podkrepjen z dvigom cen na račun povzrajanja prejemkov državnih uradnikov. Šolski zakon pa je naletel na odpor celotne opozicije in vladne liberalne ljudske stranke. Vendar pa je centrum ta opozicionalni govor mirno poslušal. Kdor pozna to taktiko, bo lahko sklepal, da je ljudska stranka govorila bolj za javnost, za pniženje pristašev kot proti zakonu samemu.

Na Češkoslovaškem so se izvršile običinske volitve, kjer so vladne stranke obdržale pozicije, tako da bo sedanja vladna koalicija najbrže vodila tudi jesensko zasedanje parlamenta. Umor Cerna bega v Pragi sodijo v vsem svetu, da so naročilo Jugoslaviji sovražne države.

V Italiji je Vatikanu uradno odgovoril fašizem, ki odklanja papežu teritorialno državo. Da je Vatikan tako jasno sprožil vprašanje, iščejo diplomatski krogi vzrok v tem, ker je hotela sv. Stolica javno postaviti fašizem na preskušnjo.

V Sofiji je bila najpomembnejša debata o zadnjih komitaških dogodkih. Ljančev, predsednik vlade, je komitaške zarote obsodil kot največji zločin, ki se more storiti Bolgarski. Debata o vladnih ukrepih se zaključil v torek z govorom zunanjega ministra Burova.

Na Madjarskem je grozila kriza vlade. Spor je nastal med trgovinskim in delavskim ministrom radi kompetence, kdo naj rešuje socialno politične zakone. Gre tudi za strankarski prestiž, ker je trgovinski minister liberalec, delavski pa kršč. socialec. Boj proti trianonski mirovni pogodbi ni prenehal. Bethlen celo izjavlja, da bo odstopil, samo da se z dušo in telesom more posvetiti tej borbi.

V Rusiji z ogromnimi svečanostmi proslavljajo 10 letnico ruske revolucije, obenem pa neizprosnno obračunavajo z opozicijo. Tudi Trockij bo izključen.

Na Španskem je izbruhnila politična rudarska stavka, ki je imela za posledico krvoprelitje.

V Romuniji se nadaljuje akcija za povrnitev princa Karola. Evropa in svet je v dobi »razorožitve« presenetila Amerika, ki napoveduje veliko gradnjo bojnih ladij, da ji nobena sila na svetu ne bo kos.

Negovane lase

lahko ima vsaka dama, ako za nje pravilno skrbt. Svilenskasti, fini, kodrasti, mehki lasje zapravo dajo pravi izražaj obličju.

Elida Shampoo napravi lase mehke kot svila in jim daje decentno vonjavo. Gosta pena odpravlja vsako nesnago. To sredstvo kljubuje prhaju in izpadanju las. Brez vseh škodljivih primesi.

Uporabljajte za negovanje las samo

ELIDA SHAMPOO

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315.8, Barcelona 344.8, Praga 348.9, Leipzig 365.8, Schenectady 379.5, Stuttgart 379.7, Toulouse 392, Hamburg 394.7, Frankfurt 428.6, Brno 441.2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461.5, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, München 535.7, Budapest 555.6, Varšava 1111, Carigrad 1230, Königswusterhausen 1250.

Nedelja, 23. oktobra.

Zagreb: 11 matineja Jugosl.-češkoslov. lige, 20.30 koncert tamburaškega zbora. — Barcelona: 19.30 simfoničen koncert. — Praga: 20 ljudski koncert, 21.30 koncert (petje, vijolina, klavir): Dvořak: dva slovanska plesa — Petje — J. Hubay: Bolero, op. 51. — Leipzig: 8.30 cerkveni orgelski koncert. — Schenectady: 21.30 simfoničen koncert. — Toulouse: 13.45 in 21.45 koncert. — Brno: 20 urje iz Smetanovih oper, 21 večerni koncert: 1. Blodek: V studencu, uvertura, 2. Nesvera: Uspavanka, 3. Dvořak: Fantazija iz opere: Vodna vila, 4. Smetana: Polka. — Rim: 20.45 odlomki iz opere: Werther (Massenet). — Pariz: 22 koncert pesmi iz 16. stoletja. — Langenberg: 19.30 Nižina, (E. d'Albert) muz. drama. — Dunaj: 11 koncert dun. simf. orkestra, 15.30 popoldanski koncert (kratki šlagerji), 18 »Die Meistersinger von Nürnberg«, opera v 3 dej. (Wagner). — München: 11 IX. Beethovnova simfonija.

Ponedeljek, 24. oktobra.

Zagreb: 20.30 Češka komorna glasba (violončelo, klavir). — Praga: prenos iz Vinohradske pevske dvorane: Lastavice gnezdo. — Leipzig: »Skrivni zakon«, kom. opera 2. dej. (Bertali). — Rim: 20.45 instrumentalni koncert. — Dunaj: 16.15 koncert (kvartet Silving). — Budapest: 17.35 ciganska glasba, 20.30 koncert ogrskega filharm. orkestra. — Varšava: 20.30 komorni koncert.

Torek, 25. oktobra.

Zagreb: 20.15 dr. W. Lunaček predava: gospodarska struktura Jugoslavije in Češkoslovaške, 20.30 koncertni večer (Dvořak: Balada, Smetana: Za domovino, Krawo: Lužiško-srpska rapsodija, Frank: Sonata, Suk: Pesem ljubavi). — Praga: 20 koncert latviškega meš. zbora Reitera Boris, 22.20

reproducirana glasba. — Rim: 20.30 prenos iz gledališča. — Berlin: 20 Samson (Händel), oratorij v 3 delih. — Dunaj: 16.15 koncert, 20 Beethovnova vijolinska sonata op. 96, D-dur, Lanzelot in Sanderein, staroflamska igra, Tihožitje (Molnar).

Sreda, 26. oktobra.

Zagreb: 20.30 Lahka češka glasba (Kostal: Pochod. Fučik: Zimski viharji, Fučik: Marinarella, Smetana: Fantazija iz »Prodane neveste«, Moor: Češka suita, Dvořak-Kreisler: Slovanski ples v G-mollu, Haschler: Plesne točke. — Leipzig: 20.15 simfoničen koncert. — Stuttgart: 20 simfoničen koncert. — Brno: 19.15 Tantalova sprava (Vrchlicky), melodrama v 4 dej. — Rim: 20.45 lahka glasba. — Dunaj: 19 Aida (Verdi) prenos iz drž. opere. — Budapest: 17.30 simfonični orkestralni koncert.

Četrtek, 27. oktobra.

Zagreb: 20.30 prenos simfon. koncerta iz Prage. — Barcelona: 23.05 simf. koncert. — Praga: 19.30 simf. koncert. — Frankfurt: 19.30 Julij Cezar, Händelova opera. — Rim: 20.45 odlomki iz opere: La Sonnambula. — Pariz: 22 Orfej v podzemlju, Gluckova opera. — Dunaj: 20.10 simfon. koncert. — München: 20 Don Quichote, muzik. tragikomedija (Fuchs). — Varšava: 20.30 koncert (Smetana, Dvořak itd.).

Petek, 28. oktobra.

Zagreb: 20.30 Češka Beseda, prenos priveditve češke kolonije v Zagrebu. — Praga: 19.30 koncert češke filharmonije (B. Smetana: Moja domovina), 22.20 prenos iz Narod. doma. — Rim: 20.45 italijanska glasba. — Oslo: 20 koncert filhar. orkestra. — Dunaj: 16.15 koncert kvarteta Silving, 19 italijanski kurz za začetnike, 20.30 »Ljubi Avguštin«, opereta v 3 dej. — Varšava: 20.15 koncert varšavske filharmonije.

Sobota, 29. oktobra.

Zagreb: 20.30 jugoslovenski večer. — Praga: 19 Don Juan (Mozart), 22.25 prenos iz Narodnega doma. — Rim: 20.30 prenos iz gledališča. — Dunaj: 16 koncert dun. konc. orkestra (Čajkovsky, Smetana, Schubert itd.), 19.45 »Oda se stanovanjec burka s petjem v 2 dej. (Nestroy). — München: 20 »Plašče, Puccinijeva opera. — Budapest: 20.30 koncert kom. orkestra ogrske opere (dunajski valčki), 22 ciganska glasba. — Varšava: 20.30 koncert.

Wolfgang Eisner:

Če bi Frančišek spet prišel ...

Ze par tednov sem je bila Ljubljana, prestolnica lepše slovenske domovine, v radostnem razburjenju. Čakala jo je senzacija, kakršne še ni doživela. Veliko pevskih in sportnih slavnosti je priredila, marsikaterega slavnega gosta je sprejela v tem letu 1927. Toda to je bilo nekaj nezasišlanega. Ali je bilo sploh mogoče?

Pa vendar! Veliki beli plakati, ki so bili nabiti po deskah in kioskih, so izključevali vsak dvom. Velike, pozornost vzbujajoče črke so naznanjale daleč naokoli:

!! Frančišek Asiški pride v Ljubljano !!

Prvi, ki so brali to vest, so zmajevali z glavo. Toda tudi dnevno časopisje je o tem poročalo. V zmislu svoje smeri so listi poročali to in ono.

Največji prijatelj proletarijata pride! Bogue, ali se bo popolnoma in ves priključil modernim idejam? Od njegove svobodomiselnosti se je pričakovalo... Mnogi so pričakovali velikega telepata, ki visoko nadkriljuje Svengalija. Baje da vidi v bodočnost, da z enim pogledom kroji divje zveri. Na rokah da nosi Kristusova znamenja, ki da kaže izvirajo od stika s posmrtnim življenjem. Okultna raziskovanja ne smeje te svojevrstne prikuzni spustiti iz vida...

Drugi zopet so odločneje govorili o veli-

kem ljubitelju prirode in nežnočutnem pesniku, ki bo s svojim obiskom počastil naše pesnikom naklonjeno mesto.

Bilo je tudi mnogo dvomljivcev. Vse skupaj da je ameriška reklama, so dejali. Frančiška Asiškega bodo pač zelo slovesno praznovali v strogo katoliških krogih, namreč frančiškanski red, ob priliki kakega jubileja. Sploh, da je nesmisel, da bi že davno umrli osebno prišel. »Vendar pa, če bi Frančišek prišel, bi bila to sreča za nas, on, sejalet radosti v naših revnih, veselja in ljubezni praznih časih...« so pisali tudi ti.

Kar so novi rdeči plakati zmagoslavno razglasili, da bo Frančišek Asiški govoril bratom in sestram v Ljubljani na Kongresnem trgu dne 22. oktobra ob 20. uri.

Nj bilo nobenega dvoma več. V Selenburgovi ulici je bila razstavljena slika tega velikega moža. Bila je to nadvse lepa Murillova slika Križanega, h kateremu se sklanja sveti Frančišek. Lepa in globoka slika. Posebno pozornost je vzbudila slika nekega mladega slikarja-domačina »Veseljec«, svojstveno zasnovana. V temni vijoličasti barvi so gledavci v ozadju spoznali ljubljanski Grad in Krim. Z leve je prihajal lahek sij, ki je rdel... — jutranja ali večerna zarja? Prednji del slike je zasegel mogočnj divji kostanj. Na mogočno deblo naslonjena počiva utrujena in medleča ženska postava v temnomodrem plašču. Drobna, fina levica proži menihu — Frančišku Asiškemu — trnjevo krono. Radostni prosjak jo smeje sprejema. Zdi se, da nitj ne opaža, da mu ostro trnje ranj roko. Njegov pogled počiva na malem tičku — podgorelčku. Zi-

vahno žvrgoleč išče podgorelček trn, svoje priljubljeno počivališče.

Po mestu se je že razširila govorica, da se je znameniti mož nastanil pri lazarištvih na Taboru, kamor mu je bilo z glavnega kolodvora najbližje. Mnogi so celo vedeli povedati, da se je v cerkvi Srca Jezusovega zgodil čudež. Sam Kristus na velikem križu na desni poleg glavnega oltarja da je snel z glave trnjevo krono in jo posadil Frančišku na glavo.

Tej govorici je baš dala povod slika »Veseljec« v Selenburgovi ulici. Samostanski predstojništvo je na neko oficijelno vprašanje izjavilo, da mu o tem ni ničesar znanega. In če bi bilo kaj resnice na stvari, bi se bil svetnik na vsak način nastanil pri svojih bratih na Marijinem trgu. Tam bi se dalo kaj natančnejšega pozvedeti. Frančiškani v mestu in v Šiški so v resnici izjavili, da so bili brzojavno obveščeni, vendar pa stvari ne zaupajo.

Splošna radovednost in nspetost sta rastli. Oblasti so že premišljevale, ali naj podelijo redkemu obisku častno meščanstvo ljubljanskega mesta, ali pa naj zborovanje prepovejo, ker se je bati morebitnih nemirov.

V tem je napačil 22. oktober. Davno pred osmo uro se je ustavil ves promet na Kongresnem trgu in bližnjih ulicah. Celotna banke in večje trgovine so zaprle lokale prej kakor običajno. Tramvaj ni mogel več mimo glavne pošte, skozi Prešernovo ulico in preko Marijinega trga. Nepregledna množica ljudskih mas se je valila po Dunajski in Miklošičevi, Šentpetrski in Poljanski, Aleksandrovi in Erjavčevi cesti, po Gosposki in Vegovi, Nunski in Wolfovi ulici. Kongresni trg in Zvezda in

Krapežev vrt so bili že pred šesto zvečer tesno napolnjeni. Ob tričetrh na osem so se s težavo prerili skozi množice odličnjaki mesta ljubljanskega in se ustavili pred univerzo, ki je bila slavnostno okrašena. Zasedli so stole, ki so bili nalašč za to priliko postavljeni.

Osem ura! Uri na univerzi in pri frančiškanih sta odbili osem. Ura nunske cerkve že dolgo stoji, od drugod se pa ni čulo. Z zvonikov ljubljanskih cerkva pa je takoj nato zazvenela večerna pesem v pozdrav Mariji. Lahno so odbrneli zvonovi. Val pričakovanja je zmajal prisuškujočo in čeblijajočo množico. Po Wolfovi ulici se je bližal nek frančiškan.

Ta prihaja iz frančiškanskega samostana. Ta mora vedeti! Najbrž bo kmalu prišel tudi pravi. Tako šepetajo množice. Redovnik si s težavo dela pot preko Zvezde proti nunski cerkvi. No, sedaj se je povzpela na podstavek lipa sv. Trojice, ki so ga pred tednj sem prenesli izpred kavarne Evrope na Dunajski cesti. Spregovoril je malo besed: »Bratje in sestre ljubljanske!«

Potem je molčal.

Pričakovanja polne oči množice so počivale na njem. To je on. Vsak ve to. In nihče si ne upa tega drugemu povedati. Popolnoma skrivoma je prišel. Od samostana sem. Brez slovesnega sprejema. Gospodje pred univerzo čakajo na Frančiška. Predstavil se vendar bo! Ali pa naj bi bil mož na podstavku kipa svete Trojice...« — Ni si mogoče misliti.

Frančišek govori. O premilem glasu naših bratov, večernih zvonov, jame pripovedovati. Kako so ubogi otroci sveta pozabili to

Dnevne novice

Misijonski praznik.

Danes se praznuje po vsem svetu misijonski praznik. Po vseh cerkvah je slovenski sv. maša za širjenje sv. vere. Pridigarji govore o važnosti in nujni potrebi misijonskega dela. Verniki molijo molitvene ure pred Najsvetejšim za širjenje Kraljestva božjega na zemlji; sv. obhajila darujejo v isti namen. Posebno goreči verniki se še posebej žrtvujejo propagandi misijonske misli.

Verniki, združimo se tudi mi danes vsi v svetih misli misijonski! Molimo! Darujmo! Navdušujemo se za sveto delo — delo za rešitev neumrjočih duš!

KOLEDAR.

Nedelja, 28. oktobra. Klotilda, devica. Severin, škof. Ivan Kapistran. 20. pobnik. nedelja. Solnce izide ob 6.25 zjutraj in zaide ob 5.03 pop. Do 31. dec. je še 62 dni. Od 1. jan. je minilo 42 tednov. — Ponedeljek, 29. oktobra: Rafael, arangel.

★ **Zaupniki!** Nasprotniki delajo z vsemi silami, da rešijo vsaj v obrtnem odseku nekaj mandatov za Zbornico TOI. Naši ne smejo zaostati! Geslo je: Za vsak glas gre! Izrabite te dni in ne zamudite nobenega trenutka! Stopite do vsakega znanca! Vsak se mora odločiti, ali je z nami ali proti nam! Na delo!

★ **Nastopno predavanje.** V četrtek, dne 3. novembra ob 12 bo imel novoimenovani docent juridične fakultete g. dr. Viktor Korosec v zbornični dvorani univerze v Ljubljani svoje nastopno predavanje: »Naloge moderne rimskopravne vede s posebnim ozirom na razvoj rimskega prava«.

★ **Volitev župana.** V Bučki pri Krškem je bil 19. oktobra izvoljen za župana g. Josip Kapler, posestnik na Bučki, odločen pristaja SLS. Zadnjih 15 let je bilo županstvo nepretrgoma v posesti puhlega liberalstva. Ni dvomiti, da je temu narobe-stanju konec enkrat za vselej. V občinskem odboru sedijo poleg starejših izkušenih mož mlajši, podvezetni gospodarji, katerim je ležeče na tem, da se dvigne ugled naše lepe občine in po možnosti pospešuje njen blagor. Bog daj srečo!

★ **Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.** Jožef Zolnir, kaplan v Hočah, je prestavljen v Maribor k župniji sv. Magdalene. Na njegovo mesto v Hoče pride g. Jožef Petrovič od Sv. Jurija v Slovenskih goricah, kjer ostane kaplanja nezasedena. Janez Šolinc, kaplan v Slovenski Bistrici, je nastavljen za kornega vikarja in kateheta pri mariborski stolnici. Na njegovo mesto pride Janez Kokošinek od Sv. Marjete niže Ptuj. Mihael Čarf, kaplan pri Sv. Miklavžu ob Ormožu, je nastavljen na župnijo Sv. Marjete niže Ptuj, njegova dosedanja kaplanija pri Sv. Miklavžu ostane nezasedena.

★ **Misijonski praznik.** Vse zbirke misijonskega dneva so za »Družbo za širjenje vere« (DSV). — Škofijsko vodstvo DSV v Ljubljani.

★ **Rudarji,** ki se vračajo iz Nemčije v domovino, naj takoj po svojem prihodu v domovinski kraj prijavijo svoj prihod nemškemu rudarskemu uradu preko konzulata v Düsseldorfu s prošnjo, da se jim zagotovi izplačevanje rent tudi po repatriaciji v domovino. Prijavi naj prilože pooblastilo, glaseče

Ne izločite se

od ogromnega kroga naročnikov na najfinejšo obleke, zimske sukne, raglance, ulstre itd., in se oblečete tudi fino in ceno pri trvdki

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

govorico. In vendar naj bi bila v tej govoric doma besedica veselja.

Tisoč trpinčenih človeških src prisluškuje njegovemu govoru dobrote in odrešujoče ljubezni.

Drugi so nad vse vznemirjeni nad njegovim jezikom. »Crko« izgovarja premehko, je menila neka dama. »Ravno to ga dela tako silno zalega,« se je izdala druga. Tisoč kugal in daljnogledov je obrnjenih na njegovo preprosto, zakrpano, rujavo oblačilo. Vsak madež je tisočkrat prešet.

Tudi v uradnih krojih se je med tem zvedelo: ta neprijavljeni redovnik in govornik je Francišek Asiški. Nad njegovo brezobraznostjo so presenečeni. Navaden potujoč pridigar, če ni še kaj slabšega! Danes ni mogoče ničesar storiti, kakor se neopaženo umakniti. Sicer pa da je treba čakati. Ljudstvo da se obnaša mirno in za red da je poskrbljeno.

S povabljenimi slavnostnimi gosti, ki so smatrali to pridigo na cesti kot sramoto za Ljubljano, se je odstranil tudi marsikdo drugi.

Tresoče in utripajoče platno v kinu je pač mnogo zabavnejše kot tale sejalec radosti iz Assisija!...

Nekateri se obupani čakajo na kakršenkoli skriven nauk. Cuj! »Skrivnost sreče in miru, bratje in sestre, naj vam izdam!...«

Sedaj bo prišlo. Kako nespametni so bili tisti, ki so tako hitro pobegnili! Vsaj mi bomo vedeli!

Visoko vzravan stoji Francišek Asiški. Proslavljajoče počiva njegove globoki pogled na množici, ki strmi na njegove ustnice.

se na konzulat, kateri jim bo pripadajočo rento redno pošiljal v kraj njihovega bivališča.

★ **Odlok najbolje spoznaš Kreka?** Iz njegovih pisem. Poslušaj ga, kako se razgovarja s prijatelji ob času, ko niti on niti kdo drugi še ni slutil, kaj bo pomenil Krek Slovincem. Kupi pri Novi založbi v Ljubljani njegovih Izbranih spisov prvi zvezek — dobiš ga napol zastonj, za 25 Din!

★ **Čas.** Te dni je uprava razposlala prvo številko novega letnika. Dobili smo daljšo oceno, ki je danes žal radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Poročilo sledi v torek med kulturnimi vestmi.

★ **Na dr. Krekovi meščansko-gospodinski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani se prične prvi šesttedenski večerni kuharski tečaj dne 3. novembra.** Udeleženske tečaja z dežele lahko dobe za dobo tečaja stanovanje in preskrbo v zavodu. Pojasnila daje in priglasje sprejema do konca tekočega meseca vodstvo gospodinske šole v Zgornji Šiški.

★ **Uredba o krajevnih in oblastnih šolskih odborih** pride na prihodnji plenarni seji glavnega prosvetnega sveta v pretres.

★ **Zavarovalnice morajo zidati.** V kratkem dobe vse zavarovalne družbe, ki še niso postavile lastnih poslopij, z merodajnega mesta opomin, naj to nemudoma store, kakor jih obvezuje zakon.

★ **Zdravniška imenovanja.** V ministrstvu za narodno zdravje so se izvršila imenovanja zdravnikov, ki so letos promovirali. S tem so do malega izpopolnjena vsa mesta po bolnišnicah in drugih zdravstvenih ustanovah.

★ **Napredovanje v učiteljski službi.** V prosvetnem ministrstvu je pripravljen odlok o napredovanjih v učiteljski službi.

★ **Tajna ženska banka na Reki.** S Sušaka poročajo o nenavadni poneverbi v tajni banki na Reki, ki so jo vodile in upravljale same ženske. Banka je obstajala že več let in je imela 180—200 članic. Ženske so vlagale v banko ali kooperativo čez teden prihranjene majhne zneske po 5—25 lir, ne da bi za to vedeli možje. O sv. Miklavžu jim je banka vsako leto vrnila ves vložen denar z osem odstotni obrestni vred. Kooperativo so vodile neka Marija Signon roj. Bakarčić imenovana »Draškinja«, Alica Morton in Marija Slivar roj. Maule imenovana »Mica«. Te dni se je Marija Signon zastupila, pred smrtjo pa priznala, da so se v kooperativi vse letošnje vloge poneverile in knjige uničile. Poneverjena vsota znaša približno 100.000 dinarjev. Oblasti so zaprle Alico Morton in Marijo Slivar ter zasedla njuno premoženje.

★ **Mentore** je izšel in smo ga te dni naročnikom razposlali. Kdor ga od lanskih naročnikov tekom prihodnjih dni ne prejme, je znak, da dolguje še na lanski naročnici. — Uprava.

★ **Napravite red pri poštnem dostavljanju!** Pred nekaj meseci je poslalo založništvo vsem občinam knjigo »Alkoholno vprašanje«. (Mimogrede omenjam, da je knjiga za občine neobhodno potrebna.) — Več občin je bilo potem z opomini naprosenih, da plačajo knjigo, a županstva so odgovarjala, da je niso prejela. — Poudarjam, da je bila poslana knjiga vsem županstvom. — Kje so se torej mogli izgubiti posamezni izvodi? Prav tisto je z »Občinsko Upravo«. Županstva izprašujejo, zakaj niso prejela vseh števil, uprava pa zatrjuje, da izvršuje ekspedicije z največjo natančnostjo. Nekateri naročniki se pritožujejo zopet, da prejema list (tudi za zgoraj omenjeno knjigo) so bile slične pritožbe) ves zamazan in raztrgan. Vsaka stvar ima svoje meje. Če podeželski poštni organi, bodisi oni pod streho ali pa oni zunaj, ki izvršujejo dostavitve, niso na mestu in mislijo briti noce z ljudstvom, proč z njimi, ali pa naj se nauče reda in točnosti. — Fran Kristan.

★ **30. oktobra tekočega leta se vrši žrebanje** efektne loterije društva Invalidskega doma v Trbovljah. Kdor še nima srečk, naj jih nemudoma naroči. Še je par tisoč srečk na razpolago, pri tem, ko je 200 krasnih dobitkov na razpolago.

★ **Ustanovni občni zbor društva »Zveza organizator za Slovenijo«** se vrši v sredo, dne 28. oktobra

»Odreči se! Odpovedati se! — to je veselje in sreča na tem svetu, Nobenega drugega recepta ni za zdravje tvoje, brat moj, sestra moja — in tudi za mater državo. Žrtvovati se, da prineseš veselja drugim... Ni pravo najvišje, še manj oblast. Niti resnica ni najvišje. Križana ljubezen je, samo ona. Eno biti s Kristusom, Križanim, to je skrivnost sreče, veselja in miru...«

V silnem navdušenju je govoril Francišek — komu? Kam so izginili tisočeri? Imeli so važnejša opravila. Malo krdelce jih je še ostalo. Tem je svetnik govoril šele iz cele duše. Kako da ne smejo obupati, da morajo biti apostoli, ki drugim pomagajo.

To malo krdelce je odhajalo domov potlačeno. Božji ogenj je žarel v njih srcih, na žrtve pripravljena ljubezen, ki vse pretrpi, ki vse premaga...

Tiho, kakor je prišel, se je Francišek vrnil v samostan. Ni si poiskal celice. V predrago redovniško cerkev je stopil. Pred stopnicami glavnega oltarja se je vrgel na kolena. Kako je Francišek molil, kdo ve? Protj polnoči je videl nek redovni brat sijati iz cerkve neko posebno svetlobo. Podal se je na emporo in pogledal dolj v cerkev. Tu je vse počivalo v tihem nočnem mtru. Vendar, spredaj v presbiteriju je klečal svetnik, popolnoma oproščen pozemeljskega. Križ z glavnega oltarja se je nagnil k njemu. Ognjen žarek je šel s Kristusovih ran na sv. Franciška.

»Gospod, ljubi Bog!« je govoril Francišek, »saj sem vedel, da ne bom ničesar opravil. Zakaj si me poslal?«

Proti nahodu

in drugim nalezljivim boleznim

GRIPPOSAN

po dr. Besaroviću

desinficirajoča mast za nos.

Dobiva se v vseh lekarnah

t. l. v Ljubljani. Ob 10 bo v stolnici sv. maša, po sv. maši pa občni zbor v vrtnem salonu gostilne pri »Košak« Vabljeni organisti in prijatelji društva.

★ **Obstoj avtoomnibus-prometa po državnih cestah v nevarnosti.** Že pred meseci je začela mariborska mestna občina avtoomnibus-promet po dveh državnih cestah, in sicer po: Tržaški in Podravski Gradbeno ravnateljstvo zahteva od občine kot odškodnino za ceste 1 Din od kilometra. Te vsote mestna občina ne more plačati državi, ker sama več ne zasluži in v zgrubo ne more delati. Ker je obstoj avtoomnibus-prometa, katerega podeželsko ljudstvo kot neobhodno potrebnega zahteva, v nevarnosti, so bodo vrhla glede prispevka za popravilo cest ponovna pogajanja med mariborsko mestno občino in gradbenim ravnateljstvom v Ljubljani

★ **Sprememba voznega reda za avtoomnibus na prosti Maribor—Celje.** Za zimsko sezono se ukine dosedanja vožnja drugega Chevrolet voza na prosti: Bistrica—Konjice—Celje in se uvede opoldanska zveza iz Maribora do Konjic in v Celje. En avtoomnibus bo garžiral v Slov. Bistrici. Le ob sobotah in nedeljah bo ostal promet iz Celja proti Mariboru kot dosedaj

★ **Pokopali smo na Črnučah** ta teden Cirila Erjavca iz Proda. Devetindvajsetletnega je ugrabila staršem in našemu prosvetnemu, orlovskemu in pevskemu delu zavratna jetika. Bil je uradni zdravstvenega odseka, v prostih urah pa se je ves žrtvovno delu v Društvenem domu. Vsaoplošno izredno priljubljen, inteligentni, mirni, značajni fant je imel tako lep pogreb, da ga Črnučani zlepa ne pomnijo takega. Krsto so pred pogrebom česneli tudi pred Dom, kjer je v imenu naših prosvetnih društev vzel od njega slovo župan g. F. Pečar. Na grobu so pokojnemu Cirilu govorili še dr. Bizjak, zastopnik Orla Ježica, in Pečar. Pevci so mu zapeli nagrobnico. Trajen ma spomin!

★ **Priznanje narodnim nošam,** ki so se udeležile I. revije istih dne 18. septembra t. l. v Ljubljani prigodom jesenske razstave. Uprava ljubljanskega velesejma je podelila Kolu gorenjskega valčka mesta Kranj častno diplomu za brezhibno izvajanje kmečkih plesov v gorenjski bnošah. Diploma je udeležencem na ogled v izložbi Jadransko-Podunavske banke, podružnica Kranj.

★ **Vsem, ki ljubijo zgodovinske knjige** ne samo radi dogodkov, ampak tudi radi dragocenih ugotovitev in novih dognanj, pripravljamo knjigo dr. Fr. Steleta: **Oris zgodovine umetnosti pri Slovincih.** Vsa knjiga dokazuje, kakor pravi pisatelj sam, »frago, da Slovenci nimamo lastne umetnosti, moramo prav tako položiti definitivno ad akta, kakor smo to napravili z drugo sorodno kraljevo, ki se je glasila, da nimamo zgodovine.« Pisatelj je v živem in splošno dostopnem jeziku obravnaval našo umetnost od najstarejših dob do danes. Knjigo krasijo mnogo podob med tekstom, pridejanji pa je 68 umetniških prilog. Cena knjigi je 50 Din. Če je ne zmorete posamezniki, naj jo naroče knjižnice pri Novi Založbi v Ljubljani.

★ **Čekovne položnice, v katerih imne računometnika in številka računa nista natisnjena.** Poštna hranilnica je dala že leta 1925, v promet položnice z rjavim podtiskom, na katerih nista natisnjena številka in ime imetnika računa. Te položnice se dobe pri vsaki pošti po 25 par za komad. Lahko se jih poslužijo vsak, ki hoče plačati kak znesek na čekovni račun, pa nima pri roki položnice s tiskano številko in imenom onega imetnika računa, ki mu želi nakazati znesek po položnici. Da je poštna hranilnica s temi položnicami ustregla občinstvu, je razvidno iz tega, da dobi samo podružnica poštne hranilnice v Ljubljani dnevno po 100 do 200 teh položnic. Uporaba teh položnic je zelo enostavna in se izpolnijo ravno tako kakor položnice s tiskano številko in imenom računometnika, samo da mora vplačnik še vpisati na prvi strani položnice v vseh treh delih številko čekovnega računa, ki naj se mu znesek odobri, in na prvi strani v levem delu (priznanici) in na zadnji strani v srednjem delu (uplatnici) ime lastnika računa. Oboje si vplačnik lahko sam poišče iz seznama računometnikov poštne hranilnice, ki je pri vseh poštah strankam na razpolago. Nastanejo pa lahko zmede in zakasnitve, ako

Trajno kodranje, vodno ondulacijo, prvovrstno barvanje las

izvršuje se strokovno v damskem česalnem salonu GJUD ALEKS. ML., Ljubljana, Kongresni trg 6.

Gospod, bol za tolike brate in sestre mi trga srce...«

Ali je bila prevara? Ali pa je v resnici zvenel s križa odgovor:

»Da bi bil popolnoma eno z menoj. Da bi vsi vedeli in se veselili, ki hočejo za menoj nositi križ življenja: Najvišje na svetu je križana ljubezen.«

22. oktober 1927. Dnevno časopisje je pisalo o sijajno poteklem zborovanju in o veliki skromnosti govornika, ki da je prišel nespoznan in ravno tako zopet odpotoval. Drugi so govorili o sleparstvu, ki so ga na veliko zasnovali redovniki, ki pa je klaverno spodletelo. Koncem vseh koncev da je Ljubljana doživela veliko razočaranje.

Dogodek v franciški cerkvi je redovni predstojnik prepovedal komurkoli naznati, da ne bi nastala nepotrebna sumničenja in tožbe.

Sicer pa so vsakodnevni dogodki prebivalce Ljubljane tako zaposlili, da je bil Francišek Asiški kmalu pozabljen...

Dandanes imamo važnejše posle!

Otroci so baje svetnika videli, kako je vstopil v avtomobil in se v navadno kuto oblečen odpeljal v Maribor, glavno mesto mariborske oblasti. Podgoreček ljubeč ptček, da mu je neki na levi roki prav domače zobal z roke...

Podpirajte naše dijake.

Stoj! — ala za dežnike. — Posode za premog. — Pečni predstavitki. — Kaminsko orodje

Železnina **Fr. Stupica** Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

se položnice površno ali celo napačno izpolnijo. Zato naj vsak vplačnik v interesu samega sebe in računometnika pazi, da napiše pravilne podatke (ime in številko) in natančno tako izpolni položnico, kakor gori omenjeno.

★ **Pogreša se deček,** osem let star, srednje, bolj suhe postave, kostanjevih las in bolj boječe narave. Oblečen je v cajnaste hlače, v suknišč iz zelenega žameta in v novo srajco iz barhenta. Čevljev nima, na glavi ima rjavkasto čepico. Pri sebi ima šolske knjige, ker je odšel iz šole v Mavčičah, meso domov v smeri proti Kranju. Odšel je v soboto 15. oktobra in od takrat ne ve nihče nič o njem. Kdor bi o njem kaj vedel, se prosi, da sporoči očetu Janezu Suštaršiču, posestniku na Podrečju 27, p. Smednik.

★ **Trgovskemu dobrodelnemu društvu »Pomoč«** v Ljubljani se najtopleje zahvalujemo za izplačano posmrtnico povodom smrti moje soproge in društvo vsem toplem priporočam. Lovrenc Lavtar, trgovec, Založnik 16, p. Zelenik.

★ **Krojači, šivilje, pritožujete se** čez konkurenco konfekcije itd. Ali ne vidite, kako eleganten kroj ima konfekcija. Zato, če hočete v današnjem času izhajati in imeti naročnike, morate imeti moderen kroj. Isto dame, koliko si pripravite pri gospodinjstvu, če znate same izdelovati garderobo! Koliko časa zamudiš pri starih krojih. Zakaj je konfekcijska obleka tako po ceni, ker je kroj preizkušen in lahek za izdelovanje. Drugi veliki jesenski tečaj z novimi modeli in kroji za l. 1927-28. se prične začetkom novembra. Pouk za krojače, uniformne (važno za vojne obveznike), specialen pouk za obleko preč. duhovščine. Za šivilje kot nešvilje poleg krojenja modeliranje, to je vrezati kroj po vsaki podobi in meri, da ne potrebuješ nobenega kroja (šnita). Pouk za spoznavanje blaga pri nakupu. Ker ima lastnik modni salon, imajo učenci priliko videti, kako se šiva in izdeluje. Učencem se preskrbe službe. Revnejšim tečaj ceneje! Nekaj se lahko plača z šivilji. Zunanjim učencem se preskrbi hrana in stanovanje pri vnesljivih ljudeh. Ker je ta tečaj zadnji v tej sezoni, opozarjam na to krojače in šivilje, naj ga ne zamude. Ker je prostora le za določeno število učencev, naj se vsak čim prej pri-

Kupujte srečke

efektne loterije za Ljudski dom v Novem mestu.

Žrebanje je nepreklicno 13. novembra 1927.

Izrebane srečke se objavijo v Sloven. in Domoljubu.

javi. Krojni pouk po pošti. Vsak učenec, ki je obiskoval tečaj, ima pravico vsako leto posejati osemdnevni brezplačni kurz o spremembi mode, dobi ceneje šivalni stroj in druge potrebščine. Zasebno krajno učilišče F. Potočnik, na internacionalni razstavi v Rimu odlikovan z zlato kolajno in naslovom krojnega profesorja, Stari trg 19, Ljubljana.

★ **Električne inštalacije** (tudi v mestu Ljubljani). Popravila strojev in aparatov prevzema tovarna Vojnovič & Cie., Glince pri Ljubljani. Telefon 2043. Proračuni brezplačno.

★ **Velika je razlika med pisalnim strojem in pisalnim strojem.** Akoravno Vam tisočkrat nasprotno zatrjujejo ne dajte se izpeljati na led. Preizkusite kolikor mogoče natančno v lastno pomirjenje stroje vseh vrst, ki so v prometu in potem se odločite. Res je, da se je težko v trenutku odločiti. Navzlic vsemu temu pa je pametneje truditi se nekoliko ur izbiranjem, kakor mučiti se leta in leta s strojem, ki Vas ne zadovoljuje. Če pa se vsekakor hočete izogniti izbiranju in muki, lahko prav tako mirno kakor bi bili poizkusili vse stroje, naročite »na slepo« »Continental« in si s tem pripravite desetletja trajajoče veselje. Samoprodaja: **Ivan Legat**, specialni mehanik za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska ulica 30, tel. int. 434.

★ **Svila je prišla v modo.** Ako želite svoje svilene nogavice posebno negovati, jih perite v milnih luskah »LABOD«. Najnežnejše tkanine, najfinijeje šipke in perilo se perejo v raztopini »LABODA« brez vsake škode, ker ostanejo kot nove.

★ **Bole žene dosežejo** z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice neovirano, lagodno izpraznenje črev, kar večkrat izredno dobrodejno vpliva na obolele organe. Pisatelj klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so potrjeni ugodni učinki »Franz-Josef«-vode tudi potom njihovih raziskovanj. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

OBLAČILA TVRDKJE J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ **Budilke in poročne prstane** kupite pri F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1.

★ **Vesela vest za naše radioamaterje.** Naše radioamaterje je zadnji čas zelo iznenadilo, ko so konstatirali pri nakupu znano odličnih cevi MR 3, da so te cevi sedaj opremljene z vratom iz bakelita namesto sedanega kovinskega vratu. Ta sprememba je odstranila pri cevi delovanje aktivnih mas, iz katerih je bil sestavljen vrat. Tudi kovinska grejalna žica je sestavljena in montirana po novih ameriških metodah, tako da se je kvaliteta sprejemanja s cevmi MR 3, ki je bila tudi do sedaj odlična, izboljšala do skrajnosti. Cene cevi je pustila trvrka Tungstram, d. d., vseeno nespremenjene, ker je prešla tovarna zaradi znatnega povečanja naročil k racionalnejšemu proizvajanju radio-cevi v seriji.

★ **Za zimo** priporočamo nepremočljive Karo čevlje Maribor, Koroška cesta 19.

★ **Lesna industrija.** Ia remscheidske žage za jermenike, milinske, krožne in druge, smirkove plošče itd. kupite najceneje in v vsaki dimenziji pri »Jeklo«, Stari trg, Ljubljana.

13. Ni kupčije brez reklame!

Kdor ne mlati prazne slame, v mesto pojde in na kmete: tam prodal bo

(Dalje prih.)

Ljubljana

☉ **Somišljeniki!** Na delo, da ne gre v izgubo nobena glasovnica obrtnega odseka Zbornice TOI ali v demokratske roke! Povprašajte vsakega znanca, če je že oddal in komu. Povejte vsakomur, naj se ne strašja vollega plašila SDS. Sedaj naj se jasno pokaže, kdo je z nami in kdo proti nam! Hitite! — Vse glasovalne listine oddajte na tajništvo SLS, Jugoslovanska tiskarna. Prosimo, da gotovo vse izročite tajništvu, da vidimo, kdo je nasedel demokratskim agitatorjem in kdo ne.

☉ **Zlatorog** na Ljudskem odru. V nedeljo, dne 23. oktobra 1927 ob pol 8. uri zvečer vprižori Ljudski oder romantično igro »Zlatorog« s plesi, godbo in petjem. Igra sama na sebi je vredna, da si jo vsakdo ogleda. Videl bo idilično življenje po planinah, smejal se šegavosti starih pastirjev in loveev, videl kam pripelje strast in pohotnost, pohlep po zlatu in blešku. Tragedija nesrečne Anice na vrhu Triglava ga bo ganila do solz. Videl bo krasne kostume rokoko dobe, narodne noše itd. Lepi in originalni so plesi, katere je nalašč za to in petje ter sploh vse je usmerjeno planinskemu predstavo sestavi akademik Pino Mlakar. Godba duha naših gor. Z ogromnimi stroški je Ljudski oder opremil to igro, samo da bo predstava lepša štva »Slogac«, ves ansambl Ljudskega odra in mnogo članov naših Prosvetnih društev. — Predproim sijajneša. Sodeluje orkester glasbenega društva vstopnic v Nabavni zadrugi v Ljudskem domu I. nadstr. in v pisarni Ljudskega odra II. nadstropje istotam od 4. do 7. ure zvečer.

☉ **Rokodelski dom.** V ponedeljek ob 8 zvečer je v društveni sobi Rokodelskega doma *govorniška in dramatična sola*. Naj je nihče ne zamudi, kdor se hoče izvežbati v govorništvu in dramatik. — V torek in četrtek ob 8 ima *pevski zbor* pod vodstvom g. prof. M. Bajuka pevsko vajo. — V sredo in petek ima vajo *tamburaški zbor*. Pričetek je ob 8 zvečer. Društvena prireditve bo v nedeljo 13. novembra. Kdor hoče sodelovati, naj se zanesljivo udeležuje vseh vaj.

☉ **Stalna prosveta** ima v ponedeljek dne 24. t. m. ob 8 zvečer v tiskarni redni letni občni zbor. Člani, udeležite se ga polnoštevno!

☉ **Krekova mladina Ljubljana** ima v ponedeljek, 24. okt. ob 8 zvečer svojo redno pevsko vajo. Vsi in točno! — Odbor.

☉ **Promenačni koncert muzike Dravske div. oblasti** danes ob 11 v »Zvezdic«. Spored: 1. Muhvič: *Srb, Slovenec in Hrvat*, marš. 2. Suppe: *Lepa Galateja*, uvertura. 3. Sedlaček: *Za moje prijatelje*, srbske pesmi. 4. Balfe: *Arija iz opere Falstaff*. 5. Smetana: *Prodana nevesta*. 6. Royer: *Fascinadora*, foxtrott. 7. Cerin: *Popadijo Lenče*, srbski marš.

☉ **Nočna služba lekarn v Ljubljani.** V nedeljo (dnevna in nočna): Bahovec, Kongresni trg, Ustari, Sv. Petra cesta, Hočevar, Šiška. — V ponedeljek: Sušnik, Marijin trg, Kuralt, Gosposvetska cesta.

☉ **Tatica v cerkvi.** Včeraj, dne 22. oktobra zjutraj ob pol 9 je bila diakonij Valentin Kloščarjevi, doma iz Tržiča na Gorenjskem, v frančiškanski cerkvi iz klopi ukraden aktovka z raznimi predmeti in nekaj denarjem v skupni vrednosti okoli 180 Din. Tatica je bila še tekom dopoldneva v osebi 16 letne Ane Marijetič izsledena in aretirana. Pri njej so našli tudi ukradeno aktovko, dočim je denar in nekaj predmetov že razpečala Antka ima še več drugega na vesti, zato so jo obdržali v zaporih. — Deklica je bila že več časa brez stalnega bivališča.

☉ **Ljubitelji vina:** cviček, pristen, izredno dober, pokusite v restavraciji Miklič nasproti glavnege kolodvora, po 14 Din liter.

☉ **Tatvine.** Zidarju Ivanu Oblaku z Glince je neznan tat ukradel v petek popoldne iz veže Zgončeve gostilne v Rožni dolini 2250 Din vredno kolo znamke »Puech«. Kolo ima številko 293.494. — Aretiran je bil neki G. V., ker je ukradel Alojziju Andlovicu 700 Din. — Katarini Pikičevi v Spodnji Šiški je nekdo ukradel sedem brisač, vrednih 50 dinarjev. — Neznani tat je ukradel hotelirju v Tivolju g. Dolničarju dva mlada psa, vredna 300 Din.

☉ **Mladi avanturisti.** Trije mladi fantje iz Ljubljane so sklenili, da hočejo biti tudi oni deležni velikih dogodkov, ki se gode po svetu. Kupili so torej na ljubljanskem kolodvoru vozne listke, da odidejo v Črnogoro in morda še v Albanijo. Toda že na Sušaku se je eden med njimi skesal in se vrnil v Ljubljano domov ter izdal načrte svojih tovarišev policiji. Za drugima beguncema je izdana tirailca.

☉ **Napovedovalci zime.** Vse poletje jih sploh ni bilo opaziti, namreč mož, ki se zbirajo na neoficijelni in neprijavljeni borzi dela pod kostanji na Krekovem trgu. Sedaj, ko je poljsko delo končano in ko se bliža zima, so se pojavili zopet. Pred nekdanjo Mahrovo hišo postajajo in čakajo, da jim kdo pomoli delo — katerokoli, ali raznašanje lepakov ali nalaganje premoza na kolodvoru ali pranašanje pohištva ali karkoli. Njih gruča se množi, čimbolj se bliža zima. Vendar je treba ugotoviti, da jih je razmeroma letos manj, kakor druga leta, kar je nazadnje tudi dobro znamenje.

☉ **Tat koles v Ljubljani.** Dne 20. t. m. je bilo ukradeno kolo fotografa Antonu Uršiču v Frančiškanski ulici št. 10 s hodnika v II. nadstropju. Policija je sedaj ugotovila, da je kolo ukradel neki Viljem Klein, star 27 let, rodom iz Budimpešte, ki se je dva dni mudil v Ljubljani, nato pa izginil. Klein poseduje potni list št. 568.945 in govori nemški z ogrskim naglasom. Ni izključeno, da je Klein meunarodni tat in pustolovec ter se svari pred njim vsakdo, ki bi imel ž njim posla. Ukradeno kolo je lastnik dobil nazaj.

☉ **Kolesarjeva brezobzirnost.** Pomovno se priprete slučaj, da se občinstvo pritožuje nad kolesarji, ki rabijo poti, določene izključno le za pešce. Ena takih poti je hodnik ob Tržaški cesti, ki ga uporabljajo zlasti delavci, da prehodijo po štirikrat na dan pot z Glince in Viča v Ljubljano in nazaj. V sredo je povozil na tem hodniku kolesar A. Z. ključavničarjevo ženo Franjo Kržetovo in jo podrl na tla. Kržetova je dobila znatne poškodbe na nogah. Stvar občinstva samega je, da prepreči vsako brezobzirnost kolesarjev, ki bi hoteli voziti po tej pešpoti, na drugi strani pa je priporočiti, da pričetna misliti ljubljanska in viška občina na napravo posebnega za kolesarje določenega hodnika na levi strani ceste. Potreba je tu!

☉ **Dr. Bleiweis,** specialista za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu, se je povrnil in ordinira Kongresni trg 15, od 3. do 5. pop.

☉ **Veliko izbrje volnenih jopic,** najfinjših bluz, perila, kravati itd. priporočila trvdka Ig. Zargi, pri nizki ceni, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Ko izza dneva igre in veselja pride nočni jkrot — kaj je spanja!

Zdravo dremanje sledi po obilnem večernem razpoloženju.

Mnogokrat zahteva trdega dela utrudljivo drgnenje na pralni deski, da se perilo otrok, ki se čeli dan veselijo in zabavajo, obrani čisto. Kajti naši malčki prav dobro razumejo, kako se v momentu zamaže perilo in postane ogljenotorno.

Ali skrbna mamica lahko kljub vsemu temu drži svoje male čiste in nezamazane, a da se ji pri vsem tem ni treba mučiti ure dolgo s perilnikom. Obleko, katero njeni otroci v šoli zamažejo, lahko brez vsacega truda obrani in očisti.

Rinso, ta nova vrsta mila, nadomesti vsako drgnenje, ako namočite zamazane stvari v penočo se Rinsovo raztopino. Ta raztopina izloči iz vseh sklepov in šivov vsako zamazanost. Samo na mestih, kjer je iste najtežje odstraniti, kakor n. pr.: na kolenih, ovratniku itd. mora se nalahko uporabiti drgnenje in to tako, da se na dotičnem mestu natrese malo suhega Rinso mila in nalahko drgne.

Pomagajte si z Rinso pri prvem sledem Vašem pranju.

Proizvaja se v Lux tvornicah.

Rinso

ZADRUŽINSKO PERILO

☉ **Nogavice vseh vrst** v velikj izbiri in najceneje pri Dobeic-u, Pred škofijo 15.

☉ **Razstava in zaloga pletilnih strojev** vseh vrst ter strokovni pouk v pietenju. — Ljubljana, Židovska ulica 5.

Maribor

☐ **III. prosvetni večer** se vrši prihodnji četrtek 27. oktobra. Predavatelj g. prosvetni inspektor dr. Fr. Kotnik nam bo ta večer v velezanimivem predavanju razkril zaklad koroškega ljudskega pesnika Drabosnjaka, ki je živel v Avstriji, pa je slovenskim rojakom kot pesnik dramij versko in narodno zavest. Predavanje bo nudilo mnogo poučnega, spodbudnega in zabavnega.

☐ **Mariborski socialisti** so protj predpisom zakona prezgodaj vložili kandidatno listo, zato je neveljavno vložena in jo je oblast predlagateljem vrnila. Bodo morali pač tudi socialisti čakati na zakoniti rok kot vsi drugi.

☐ **Danes z Ljudskim odrom** v Studencih Ljudski oder gostuje danes popoldne v Studencih z igro »Maks v skripčini in sicer v običajnih društvenih prostorih prosvetnega društva v Studencih.

☐ **Mlinar in njegova hči.** To pretresljivo igro, ki se vrši na grobovih, bo prihodnje nedeljo izvajal Ljudski oder v dvorani Zadržno-gospodarske banke zvečer ob 8. uri.

☐ **Ljudska univerza v Mariboru.** V ponedeljek 24. oktobra ob 8. uri zvečer je drugo predavanje vseučil. prof. g. dr. Pitamica iz Ljubljane in sicer o državnih oblikah (absolutizem, monarhija, republika itd.). V petek 28. oktobra pri zdravstvenem ciklusu, ki bo premotril živčne in duševne bolezni in sicer s predavanjem g. dr. Robide, specialista za duševne bolezni v Ljubljani o »Duševnih boleznih«.

☐ **Apostolstvo mož za stolno župnijo** ima skupno pobožnost na praznik Kristusa Kralja, to je zadajo nedeljo v oktobru ob. določeni uri.

☐ **Velika invalidska loterija.** Zrebanje se vrši dne 15. jan. 1928. Srečke so na razpolago edino le v trafikah gg. Antona Golež v Mariboru, Aleksandrova c. 42 in Geč-Gnus, Glavni trg 15. Cena srečki 100 Din. Ker je za to loterijo veliko zanimanje, se vsi zainteresirani naprošajo, da si srečke čimprej preskrbe.

☐ **Program parkkoncerta na dan 23. oktobra:** 1. Parna: Mladi vojaki, koračnica; 2. Wallace: Maritana, overtura; 3. Dvořak: Vltavske zvuci, valcer; 4. Verdi: fantazija iz opere »Aida«; 5. Remec: Zagorski glasi, potpuri; 6. Somer: Carmen, koračnica.

☐ **Stanovanja v novih mestnih hišah** se bodo oddajala ta teden. Dobilo jih bo 60 — upa pa jih 549, ker je toliko prošnjikov za 60 stanovanj. Med prošnjiki so so: Neporočeni in izven Maribora stanujoči in zaposleni (17), drž. uslužbenici, ki pričakujejo odpoved stanovanja (19), hišniki v novih hišah (18), zasebniki (8), drž. nameščenci brez navedenih vzrokov (24), zasebni nameščenci (69), trgovci, obrtniki in prosti poklici (29), vdove (32), drž. uslužbenici, ki imajo neprimerno stanovanje (144), drž. uslužbenici, ki jim je stanovanje odpovedano (39), drž. uslužbenici brez stanovanja (80), mestni uslužbenici (70). — Tako je gradbeni urad razdelil prošilce za stanovanja. Iz tega je že razvidno, da niso vse prošnje utemeljene in da je bila govoric o 700 prošnjikih pretirana. Drugo, kar pa to razdelitev tudi kaže, je to, da so ravno državni uslužbenici tisti, ki imajo največ skrbi radi stanovanj in da se bo ravno država morala lotiti zidanja stanovanjskih hiš za svoje uslužbence vseh kategorij. Upati je, da bo država ščitila svoje ljudi na ta ali drugi način in da je beganje ljudi, kar žal dela danes v Mariboru tudi društvo stanovanjskih najemnikov s svojim shodom popolnoma odveč. So pa organizacije stanovanjskih najemnikov drugod bolj uvidene, ako citiramo le članek predsednika ljubljanskega društva v petkovem »Slovenecu«.

☐ **Železničarjem upokojencem!** V svrhu priložnosti se imajo oddati legitimacije kakor običajno pri najbližnji železniški postaji (ne kurilnici ali progovni sekciji itd.) najkasneje do 3. novembra t. l. Pri oddaji je napovedati, ali nakazuje pokojnino direktaja ali ministrstva financ (pokazati odrezke), in če se kdo peča s trgovino in ima pro-

tokolirano firmo. Za provizioniste, rentnike in mlakoščinarje, ki pridejo pozneje na vrsto, bo razglašeno pravočasno.

Celje

☉ **Danes popoldne gremo h Krekovcem!** Ob pol 4 popoldne vprižori danes celjska Krekova mladina drugič velezabavno burko »Robert in Bertram« ali »Dva vagabundac«. Kdor hoče preživeti nedeljsko popoldne v veselju in zdravega smeha polni družbi, bo šel danes v Narodni dom. Predprodaja vstopnic je danes cel dan v Narodnem domu.

☉ **Uničevanje stenje in drugega mrčesa.** Stenice, molje, štarke in drugi mrčes pokonča z zalogo vred Cyklon B, ki deluje popolnoma zanesljivo, ne da bi kvaril predmetov. Sredstvo se ne pošilja na dom; cyklonizacijo izvrši bakteriološka stanica v Celju.

Tržič

☉ **Prosvetni večeri** bodo v Našem domu danes 23., v ponedeljek 24., v soboto 29. in v nedeljo 30. t. m. vedno ob osmi uri zvečer. Na programu je predavanje o Češkoslovaški republik in podlagi krasnih filmskih slik. Videli bomo naravne krasote, mesta, poljedelstvo in industrijo Češkoslovaške; vozili se bomo po državi v aeroplanu, po železnicah, po jezerih in rekah. Posebej bomo občudovali tudi češkoslovaško vojsko. Nikomur ne bo žal, če bo prišel.

☉ **Rajhenburg.** Na pobudo gg. župnika Josipa Tratnika in župana Frana Vranetiča se je 16. t. m. ob 9. vršila ustanovna skupščina krajevnege odbora Rdečega križa v trgu Rajhenburg. Za predsednika je bil soglasno izvoljen g. župnik Josip Tratnik, v odbor pa župan trga Rajhenburg g. Fran Vranetič in vsi gg. župani sosednih občin.

Kranj

☉ **V soboto 29. oktobra** in v nedeljo 30. okt. bo v Kranju prvič vprižorjena drama »Graničarji«. Igra je polna humorja in tragike, zlasti posamezne scene se odklikujejo po dramatični napetosti. Odbor dram. odseka vabi vse prijatelje, zlasti okoliške, da posejijo igro, ki nudi že po svoji vsebini polno res pravega užitka.

Uršnika

☉ **Vilo v Ljubljani za 10 Din** lahko dobite, če kupite srečko II. stadijske loterije. Srečke so naprodaj v Gospodarskem društvu ter pri članih tukajšnjega Orla.

☉ **Staršem, ki hočejo svoje otroke dobro vzgojiti,** svetujemo, da se poslužijo naše najboljšje mladinske organizacije »Orlac«. Soli odrasli fantje imajo kot mladi, t. j. višji naraščaj orlovskega odseka, redno telovadbo vsako nedeljo v telovadnici osnovne šole od 8 do pol 10 dop. Popoldne od pol 1 do pol 2 pa sestane v Rokodelskem domu. Dečki do 14. leta imajo telovadbo tudi ob nedeljah od 9 do 10 v stari šoli.

☉ **Knjižnica Kat. prosvetnega društva** je nastanjena v I. nadstropju stare šole. Posluje vsako nedeljo od 9 do 10 dop. Za vpisnino se računa 5 Din, poleg tega pa še malenkostna odškodnina za vsako knjigo. Ureja se tudi mladinski del knjižnice.

Novo mesto

☉ **Jutrovec dopisnik** se je spomnil volitev v trgovsko in obrtno zbornico in na prijazen način napadel novomeške »klerikalce«. Zboda ga je okrožnica, v kateri se opozarja obrtništvo na volitve in ga pozivlja, da odda glasovnice naši kandidadni listi. Dopisniku svetujemo, da si razbistri pravne in besedne pojme, potem naj piše napade. Odvetnik dr. Česnik mu bo gotovo hvaležen, ker je poagital za njegovo pisarno. Novomeškim obrtnikom pa ključemo, da oddajo glasovnice kandidadni listi našega obrtništva in se ne dajo begati od nasprotnikov, ki so vedno govorili o svoji nepolitičnosti in o svoji stanovski organizaciji, dejansko pa so bili in so privesek SDS.

☉ **Mesečni sejem v Kandiji** dne 20. t. m. je bil slabo obiskan. Tudi kupčije ni bilo. Vzrok temu je izredno slabo vreme. Tudi komedijanti, ki se nahajajo na temu sejmišču, niso prišli radi slabo obiskanega sejma na svoj račun.

☉ **Konkurz.** Trvdka Rudolf Kopač, trgovec z mešanim blagom v Novem mestu, je postala insolventna ter je nad njo razglašen konkurz. Konkurni komisar je deželnosodni svetnik gosp. Božidar Romih v Novem mestu, upravnik mase pa gospod Franc Perko, posestnik v Novem mestu.

Kočevje

☉ **Glasbeno društvo** priredi nocoj 22. oktobra v hotelu »Trst« gledališko predstavo: »Ugrabljene Sabinke«.

☉ **Osebnost vest.** Za knjigovodjo pri mestni hranilnici je bil po sklepu hranilničnega sveta imenovan g. A. Kajfež.

☉ **Novo modna trgovina.** S 1. novembrom odpre v Cerkvni ulici 52 svojo modno trgovino gospa Ema Golf z gd. Heleno Hutter.

☉ **Zrtev alkohola.** 69 letni Andrej Hren iz Stare cerkve se je bil v Starem logu tako napil žganja, da je vsled notranjega zastrupljenja v par dneh umrl.

☉ **Občinske volitve v Crmošnjicah** so izpadle sledeče: 1. lista (g. Macela) 105 glasov, 9 mandatov; 2. lista (g. Telliana) 35 glasov, 3 mandate; 3. lista 29 glasov, 2 mandata; 4. lista (socialisti) 40 glasov, 3 mandate.

Litija

☉ **Velika občina Litija.** Velikopotezna akcija aglin. župana Lebingerja, da bi se stvorila velika občina, je našla povsod živahen odmev. Vse govori o tem in velikanska večina prizadetih občanov navdušeno odobrava ta načrt. Skupna občina bo lahko začela velika dela. V načrtu je lepa in položna gorska cesta od litijskega pokopališča po sitarjevski rebri na Veliko Stango, v načrtu je ustanovitev tako nujno potrebne župnije Litija in drugi načrti. Tudi prebivalci iz Zavrstnika žele, da bi pristopili k Litiji. Več o tem bomo še pisali.

☉ **Iz Poljsnika** se nam poroča, da ondotni občani žele zlasti tri stvari, ki naj bi se kmalu izpeljale. Naj se kmalu začne graditi velika obsavska cesta, da pride Poljšnik in Konjsica v stik z ostalim svetom; naj se v Benkih zgradi most čez Savo in naj se odpre tam tudi postajališče, da moremo spečati svoj les in pridelke. Sedaj smo tako rekoč odrezani od sveta, edini zaslužek je knapovščina v Zagorju ali v Trbovljah, pri gradnji ceste pa upamo kaj zaslužiti.

☉ **Monopolsko zalogo soli** za ves litijski sodni okraj ima g. Janko Konfar, trgovec v Litiji, kjer se sol tudi melje. — Kolesarji v Litiji se vozijo zvečer in ponoči brez luči. Opozarjamo merodajne

Zagorje ob Savi

☉ **Umrli** je v sredo dopoldne g. Karl Flisek, posestnik in čevljarji mojster v Zagorju. Pred 6 tedni so mu v bolnici vzeli nogo vsled bolezni kostnega mozga. Dolgo časa se je po operaciji upiral smrti, mislili smo že, da bo prebolel — pa je nenadoma umrl. Star je bil šele 56 let. Pokojni je bil ugleden krščanski mož ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju, odločen pristaš SLS in podporni član kršč. organizacij.

☉ **Naša šola.** Od več strani slišimo govorce o redukciji ene osemrazrednice. Mi bomo o tem še spregovorili.

☉ **Obrtniki,** oddajte svoje glasovnice zaupnikom SLS ali pa v trgovinah Ljudske gosp. zadruge.

Trbovlje

☉ **Obrtniki!** Prejeli ste glasovnice za volitve v vašo zbornico. Glasovnice oddajte zanesljivo našim ljudem ali pa v Društvenem domu, da se skupno odpošljejo. Ne dajte se strahovati od Jutrovih pristašev, kar je prišlo od Zerjavove stranke, je bilo vedno slabo, trgovske liste celo sestaviti ni znali.

☉ **Zaloni dan ob 9 letnici** vojne priredi danes v nedeljo 23. oktobra Zveza slovenskih vojakov in Zveza vojnih invalidov v počastitev padlih tovarišev. Ob pol 11 bo sv. maša, popoldne igra »Mrake in še več drugih točk s petjem.

☉ **V službi** je zopet sprejet na občino kot občinski sluga g. Franc Belihar.

Cerklje ob Krki

☉ **Opereta »Mlada Breda«** je bila igrana zadnjo nedeljo v naši dvorani v največjo zadovoljnost. S tem je otvorjena letošnja sezona. — Ker je moralo vsled pomanjkanja prostora mnogo gostov oditi, se opereta ponovi prihodnje nedeljo 23. t. m. po litanih. — Za nedeljo po Vseh svetih se pripravljajo: »Mlinar in njegova hči«, dočim bi h koncu novembra prišel na vrsto »Deseti bratec«. — Skioptično predavanje je eno že bilo ta mesec in še en mesec vsaj eno.

☉ **Drugi letnik kmetijsko-nadaljevalne šole** se bo pričel z novembrom. Obiskovati ga bodo mogli le oni (po številu 28), ki so minulo zimo dogotovili prvi letnik te šole. — Namen imamo, da bi bil vsako leto en letnik, ker za dva letnika nimamo potrebnih gnotnih sredstev. Država ni dala še nič.

☉ **Vinski mošt** je že precej prodan. Cena se giblje od 30 do 35 kron. Je pač letošnji pridelok res dober. Trgovci pohitite!

☉ **Občinska naklada** na direktne davke je v tekočem letu le za 20 odstotkov višja kot lani. Z davkarje pa dobivamo čerke, kjer so številke za 100 odstotkov in še preko tega večje kot lani. — Pa se nam na davkariji še smejejo!

Brežice ob Savi

☉ **Oddaja zakupa prevoza pošte.** V nedeljo, dne 23. oktobra t. l. ob 11 dopoldne se bo vršila na občini v Sromljah komisijonalna razprava radi oddaje prevoza pošte Sromlje—Brežice.

☉ **Sprememba selske dostave pri pošti Sromlje.** Pošta Sromlje bo dostavljala odsej ob ponedeljkih, sredah in petkih v kraje: Silovec, Curnovec, Mekote, Spote, Tople jame, Sitrovec, Rudnik, Migo-vice, Planina, Mali Javorovec in Srednji Javorovec; ob torkih, četrkih in sobotah pa v kraje: Volčje, Oklukova gora, Cerovec, Grmada, Zupnik, Skopačna, Ključice, Babčki dol, Ručman vrh in Sv. Janez.

Dopisi

☉ **Jesenice.** Danes se poroči na Jesenicah gosp. Matko Vovk, krojaški mojster na Jesenicah. Član katoliškega delavskega društva z gospodično Pavlo Jensterle, bivšo predsednico jeseniškega orliškega krožka. Bilo srečno. — V sredo zvečer 26. t. m. ob osmi uri bo v »Domu« materinski prosvetni večer, na katerem se bo vprižorila ljubča igra »Lojzika«, v kateri pride materinska ljubezen do pravega izraza. Kdor hoče videti nekaj zares lepega in ganjivega, naj pride ta večer v naš »Dom«, ne bo mu žal. — Kdor si še ni ogledal v petek in včeraj »Bele sestree«, enega izmed najkrasnejših kinofilmov, ta naj to stori danes in pride v kat. del. dom. Vse predstave spremlja pevski kvartet s primernimi skladbami. Nikomur ne bo žal, kdor si to lepo delo ogleda.

Gospodarstvo

Izvoz v septembru.

V mesecu septembru t. l. je znašal izvoz iz naše države 432.630 ton v vrednosti 582,9 milijona dinarjev napram 308.686 tonom za 329,6 milijona dinarjev. Izvoz je torej narasel po vrednosti za 11%, po količini pa za 14%, kar je sezonski pojav. Napram septembru lanskega leta pa je padel po vrednosti za 10,25%, dočim je po količini celo narasel.

Skupno je bil v prvih devetih mesecih t. l. po količini manjši, kakor v odgovarjajoči dobi lani za 413.401 tona, po vrednosti pa za 977,2 milijona dinarjev ali 17,5%.

Glavni izvojni predmeti v septembru so bili (v oklepajih podatki za avgust) stavbeni les 92.916 ton (83.375) za 78,8 (68,8) milijona dinarjev, prašiči živi 45.490 (35.906) kom. za 58,1 (47,4), jaja 1654 (2217) ton za 40,4 (52,1), goveda živa 11.814 (14.282) kom. za 34,7 (41,2), hmelj 453 ton za 30,8 milijona dinarjev, sače sveže 11.587 (7.532) ton za 27,8 (19,6), baker sirov 1104 (1020) ton za 22,4 (18,9), drva 70.737 (60.347) ton za 16,9 (14,5), sveže meso 993 (1134) ton za 14,4 (16,7), drobnica 106.211 (106.168) glav za 13,6 (14,6) milijona dinarjev.

Skupno je znašal naš izvoz v prvih devetih mesecih letos 3.252.806 ton za 4008,4 m. Din napram 3.666.207 tonam v vrednosti 5580,5 mil. Din.

Kako se je razvijal izvoz letos, kažejo sledeči podatki:

	ton	mil. Din
povprečno 1926	407.060	651,5
1. polovica 1927	355.826	501,0
julij 1927	376.548	485,0
avgust 1927	308.686	529,6
september 1927	432.630	582,9

Tržno poročilo.

Ljubljana, 22. oktobra.

Les. Na našem lesnem trgu je vkljub pozni seziji živahno. Domača stavbna delavnost porabi še mnogo lesa. Splitsko pristanišče se ni vedno odprto. Trami gredo dobro v Banat. Opaža pa se obično pomanjkanje vagonov. Drva se ne morejo nakladati v takih količinah, kakor bi bilo železi in kakor bi odgovarjalo sezoni. Mnogo se trguje bukovina. Važen uvoznik našega lesa postaja Nemčija, kamor pa iz vseh krajev Slovenije ne moremo radi slabih železniških zvez izvažati. Nemčija se interesira za bukovne pragove. Zanimanje je tudi iz Francije, ki je pripravljena za velike nabave bukovih tramov, pragov ter brzojavnih drogov, pri čemur pa je železi, da gre naša železniška uprava takim velikim interesom za cele vlake na roko. Položaj je na italijanskem trgu za enkrat neizpremenjen, toda vedno bolj se opazuje znaki izboljšanja. Skladišča postajajo vedno bolj prazna, povpraševanje pa se je začelo izboljševati. Cene izkazujejo čvrsto tendenco. Sedaj kupuje Italija zlasti rezan mehkli les, testone ter žamano in nežamano bukovino. Oglje se pridno izvažava. Vendar pa se opaža, da prodajalci mešajo bukovno in hrastovo oglje, kar ni priporočljivo, ker konsument ali ne vzame blaga ali pa protestira. Ravno kar objavljeni podatki o uvozu lesa v Italijo kažejo, da naša država dobavlja 50% vsega italijanskega uvoza lesa, njej sledi Avstrija s 36%, Unija, Rumunija, Francija, Švica, Nemčija in Češkoslovaška z manjšimi količinami. Splošno je tendenca na vsem svetu na lesnem trgu čvrsta in je pričakovati tudi v letu 1928. Čvrstih cen, seveda ne previsokih, ker bi se potem konzum zmanjšal; to bo imelo dobre posledice tudi za naš trg, ki je v toliki meri odvisen od lesa. Veliko važnost pa moramo polagati, če hočemo imeti kaj od čvrstih cen na svetovnih trgih, na obdelavo lesa, ki je zelo pomanjkljiva in pritisnita na cene. Kakor smo že poročali, naj bi se v Sloveniji ustanovila šola za obdelovanje lesa ali pa naj bi se vsaj vršili kurzi. To je življenjska potreba Slovenije. Nadalje je za naš izvoz važna tudi, da se zgradi železniško omrežje v Sloveniji. Nužno je potrebna katekralni zveza z morjem. Nadalje bi bila velike važnosti za naš izvoz tudi zgraditev kratke zveze Sent Janž — Sevnica, kar bi se zelo rentiralo, ker bi ta proga zvezala srednjo Evropo z morjem po zgradbi železniške zveze Slovenije z morjem.

Zito. V tem tednu je prevladovala pod vtišom nazadujočih cen v Chicagu padajoča tendenca vsepovsod. V teku tedna so padle cene za pšenico v Chicagu od 131 pod 125, za koruzo od 85 na 83 vse za dec. Tu se kažejo posledice dobre kanadske žetve, ker kanadski pool kljub poizkusom ne more vzdržati cen. Avstralija javlja letos slabšo žetev kakor lani, dočim se je položaj v Argentini izboljšal, kar je pripomoglo k nazadovanju cen. Vse cenitve svetovnega pridelka so edine v tem, da je letos večji kakor lani. Za Rusijo cenijo letos, da je žetev za dva milijona ton manjša kakor lani. V zvezi s tem so cene tudi na naših tržiščih izkazovale slabšo tendenco. V koruzi se opaža zelo mnogo pokvarjene. Deževno in mokro vreme zadnjih dni zelo škoduje transportom, ki se do naših postaj popolnoma pokvarijo. Zato je priporočiti kupcem, da kupujejo umetno sušeno koruzo, kajti če tudi prodajalec garantira za blago, ga mora kupec prevzeti. Nakolpe pa si stroške s sledečo tožbo: plača sicer manj, ima pa popolnoma pokvarjeno blago. Ali pa naj se kupuje stara koruzna. Šele z nastopom ostrejšega vremena je pričakovati izboljšanja v tem oziru. Splošno je naš trg zelo rezerviran in se nakupuje zelo malo v nadi, da bodo v skladu s svetovnimi cenami zadovoljevali. Zaenkrat se kaže nazadujoča tendenca samo pri pšenici, dočim je koruzna na naših trgih še vedno čvrsta. Danes stane vagonsko blago v Ljubljani: pšenica bč. 78-79 kg 2% 335 Din, koruzna stara 235-240, umetno sušena 235, nova promptna 225 (v Bački 190), rž domača 325, oves bosanski 240, moka 0 g 465-470 Din za 100 kg.

Ajda, proso. Kakor smo že poročali, je letošnji pridelek ajde in prosa v Sloveniji dober ter se ponuja blago, dočim kupcem ne konvenirajo visoke cene. Imenujejo se sledeče cene: Za proso 200-230, za ajdo 250-275. Cene se označujejo kot previsoke.

Fižol. Povpraševanje za fižol je v inozemstvu normalno. Cene so pri izvozu prav visoke. Tako notira koks Postojna tranzito 590-600, mandalor 490, bokine 470, vse Postojna tranzit.

Krompir. Cene so zopet nekoliko nazadovale. Nakupuje se bil gorenjske krompir po 80-85 Din za 100 kg napram 85-90 Din v prejšnjem tednu.

Zelje. Cene zelja so se nadalje učvrstile. Vagonsko blago stane 100 Din napram 90 Din v prej-

šnjem tednu. Za kisló zelje je cena neizpremenjena 3 Din.

Senó, slama. Položaj je neizpremenjen. Plačuje se za seno v balah prešano franko nakladna postaja 60-65 Din za 100 kg.

Mast. Cene so ostale neizpremenjene 26-27 Din za kg v veletrgovini, vendar pa je tendenca prej nazadujoča kakor pa čvrsta.

Sladkor. Zaradi nazadujoče tendence na svetovnih tržiščih so tudi domače sladkorne tovarne znižale cene sladkorja. Vendar pa je bodočosti trga s sladkorjem nesigurna, ker je neznan, kaj bo ukrenila Kuba, ki je največji producent sladkorja.

Hmelj. Zalec, 22. okt. (Izv.) V Savinjski dolini se vrši nakupovanje mirno: plačuje se 50-55 Din za dobro blago. Zatec, 21. okt. Cene so od 2250 do 250 Kč za 50 kg. Položaj je čvrst. Nürnberg, 21. okt. Položaj je neizpremenjen mirno.

Kava. Tendenca za kavo je nadalje čvrsta, kar je pripisujejo braziljanskemu valorizacijskemu posojilu. Cene so se ta teden na svetovnih tržiščih ponovno dvignile.

Riž. Tendenca za riž je prej padajoča kakor naraščajoča. V Trstu stane italijanski riž 137 lir.

Gobe se nakupujejo po sledečih cenah: prav lepo belo blago 50 Din- povprečno lepo blago 40 do 50 Din, slabo se večinoma ne kupuje; plačuje se po 30 Din in še manj.

Zivina. Cene na zadnjem sejmu v Karlovcu dne 21. t. m. so bile sledeče: volli I. 8-10, II. 7-9, III. 5-7, krave 4-5, junci 5-7, teleta 13-15, prašiči 16-17, mesnati 14-15 Din za kg žive teže; krave po kom. 1550-1800, junci 120-150, konji težki par 9-12, lahki 5-7, kmetski 5-6000 Din.

Kovine. Cene svinca so neizpremenjene nizke. Za cin se govori o nekem novem kartelu, ki bi držal cene na višini 300 funtov za tona. Pri bakru so Amerikanci znižali cene za Evropo kakor so se tudi znižale cene za elektrolitični baker.

Tekstilije. Trgovina s tekstilijami za jesensko sezijo je prav živahna in tudi zimska kakor božična kupčija se obeta prav dobra. Cene naraščajo zaradi vedno večjih cen surovin tako bombaža kakor volne.

Usnje in kože. Ze dva meseca cene kož in usnja stalno naraščajo, zaradi česar je tudi pri čevljih pričakovati v kratkem zvišanja.

Sejmi

na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju od ponedeljka 24. do sobote 29. oktobra. — Ponedeljek, 24. oktobra: Na Kranjskem: V Metliki za prešičke. V Dolu (okr. Kamnik). Sv. Križ pri Litiji. V Krškem. V Dolenjem Logatcu letni živinski. V Novem mestu vsak ponedeljek tedenski sejem za prešičke in živila. — Na Štajerskem: V Lenju živ. in kramarski. — Torek, 25. oktobra: Na Kranjskem: V Radovljici vsak torek. — Na Štajerskem: V Lembergu. — V Prekmurju: V Dolenji Lendavi vsak torek svinski sejem in za drobnico. Sreda, 26. oktobra: Na Kranjskem: V Krškem vsako sredo le za prešičke. — Na Štajerskem: Na Vidmu ob Savi. — Četrtek, 27. oktobra: Na Kranjskem: V Kandiji vsak četrtek za živila vse vrste in prašiče po enim letom. Na Veseli gori (okr. Krško) let. in živ. — V Prekmurju: V Turnišču vsak četrtek svinski sejem in za drobnico. — Petek, 28. oktobra: Na Kranjskem: Na Skrauhini. V Poljanah (okr. Kranj). V Žužemberku let. in živ. V Radovljici let. in živ. V Mokronogu let. in živ. V Novem mestu vsak petek tedenski sejem za živila. V Ležu (okr. Logatec). — Na Štajerskem: V St. Jurju o. j. ž. v Slov. Bistrici. V Gornjem gradu. — Na Koroškem: V Kaplji. V St. Leonardu. — V Prekmurju: V Dolenji Lendavi. — Sobota, 29. oktobra: Na Kranjskem: V Skoflji Loki vsako soboto tedenski sejem. Na Glincah vsako soboto.

Odsojilcena prepoved je razglašena nad d. d. za plovbo Vesna, na Sušaku.

Izjava za Slovenijo. »Narodni Gospodar, glasilo Zadrudne zveze v Ljubljani poroča: »Vprašali smo vse zadrudne zveze v državi, ali plačujejo za druge za den. pisma na zvezo dostavljeno 3 Din. Vse zveze so nam sporočile, da nikjer zadrude ne plačujejo te dostavine. Le za Slovenijo velja ta zahteva poštnega ravnateljske, dasi vse tri zveze v Sloveniji uživajo tudi poštninsko prostost in dasi se jim vrednostna pisma nikoli ne dostavljajo na dom, ker plačujejo vse 3 zveze predaltno.

Vojna odškodnina. Za letos je odrejeno 24,6 milijona mark kot kontingent za privatne osebe. Prijavilo se je že 259 oseb za 12,3 milijona mark.

Nova električna centrala na Hrovaškem. S 1. novembrom začne obratovati nova električna centrala v Novski.

Nov pravilnik za točenje. Finančno ministrstvo izdeluje nov pravilnik za točenje pijač.

Slovenska banka d. d. se je preselila iz dosedanjih prostorov v Stritarjevi ulici na Krekov trg 10.

Zagrebaški sejem v letu 1928. Uprava Zagreškega sejma je sklenila v letu 1928. prirediti 2 sejma, in sicer: od 29. aprila do 6. maja posebni velesejem avtomobilov, kmetijstva in radija, nadalje jesenski 10. splošni mednarodni vzorčni velesejem od 16. avg. do 3. septembra.

Institut za reklamo na Dunaju. Pred nedavnim se je na Dunaju ustanovil institut za reklamo znanost, katerega utemeljitelj je znani strokovnjak dr. Mataja in ki ga vodi dr. Panneth. Kurzi za reklamo so bili dosedaj v Evropi le v Londonu in pri nekaterih nemških univerzah. Pripomniti je, da imajo na 122 ameriških univerzah in akademijah take kurze za reklamo.

Nazadovanje tržaške lesne trgovine. Promet lesa v tržaškem pristanišču je znašal v prvih 8 mesecih t. l. 151.000 ton napram 187.000 ton v isti dobi lani, torej letos za 19 odst. manj. Leta 1925. je tvoril promet lesa 8 odst. vsega tržaškega prometa, lani 6 odst., letos pa samo še 4,7 odst.

Nova vrednost poljskega zlata. Glasom odloka predsednika republike je določena nova relacija med zlatom in poljsko valuto: iz 1 kg zlata se nakupje po novem 5924 zlatov napram prejšnjim 3144 zlatom.

Opozorjamo

cenjene čitatelje na letak tvrdke L. Ž. Konjović, Beograd, ki je priložen današnji številki.

Borza

22. oktobra 1927.

Devizni promet se ta teden drži na višini prejšnjega tedna. Znašal je 13.19 milijona napram 13,0, oz. 14,1, oz. 13,62 milijona Din v prejšnjih tednih. Največji je bil v torek najmanjši v petek. Največ se je trgovalo v devizah Curih, Dunaj in London. Povprečno na dan je znašal promet 2,6 napram 2,6 milijona Din v prejšnjem tednu.

Berlin je bil cel teden čvrst. V ponedeljek je bil zaključen (najnižje) po 13,54, v petek po 13,56. Le v četrtek ga je dajala Narodna banka. Spodnja zlata točka je dosežena in zato je Reichsbank znižala nakupno ceno zlata, da prepreči dotok zlata predvsem iz Anglije, katere devizna politika hoče ravno to preprečiti. Curih je bil cel teden neizpremenjen in ga je morala dati Narodna banka. Tudi Dunaj je ostal neizpremenjen in ga je ravno tako dala Narodna banka razen v petek. V Londonu so padli zaključki v ponedeljek in četrtek po neizpremenjenem tečaju 276,70 (dala je blago Narodna banka). Mednarodna čvrst Londona traja iz vzrokov, ki smo jih navedli pretekli teden dalje. Newyork je bil v začetku tedna zaključen po 56,75, na koncu po 56,74; vse je bilo privatno blago kakor tudi v devizah Praga in Trst, katero celo vse ni moglo najti plasmata — zaradi majhnega povpraševanja. Praga je bila zaključena neizpremenjeno po 168,40, dočim je bilo v Zagrebu in Belgradu za 2 pari cenejša. Trst je bil v začetku tedna čvrst (najvišji v torek 310,875), pozneje pa je popustil na 310,125. Poleg tega je bil v četrtek zaključen Amsterdam po 22,86 in v petek Budimpešta 9,97. Mednarodno je bila čvrsta Varšava zaradi zaključitve poljskega 90-milijonskega posojila (v dolarjih).

Na efektivnem tržišču je bilo v Ljubljani živahnejše. V ponedeljek je bilo zaključeno 7% inv. pos. po 84,5, v četrtek vojna odškodnina po 401,5, mnogo blaga je sedaj na trgu v delnicah Ljublj. kreditne, ki so bile zaključene po 135. Ruše so se ta teden v skladu z vlijim kurzom na Dunaju dvignile od 260-270 na 290-300. Kranj. ind. v petek 370 den., Strojne nudene po 70 bl.

V Zagrebu in Belgradu so bili državni papirji ta teden slabši. Promet je bil manjši kakor prejšnji teden. Vojna odškodnina v ponedeljek v Zagrebu 402,5-408, v petek 398-399. Tržišče bančnih in industrijskih papirjev je bilo brez živahnosti. Le Prastrediona se je učvrstila od 855-860 na 872-900 ter Seđerana od 600 na 610.

Na Dunaju je nekoliko slabšeja Trboveljska (60,95 napram 61,75). V Kranj. ind. so velike fluktuacije. Flotantnega blaga v teh delnicah je zelo malo in vsaka količina vpliva na kurz. Notacije so bile: 17. 49, 18. 50,8, 19. 49, 20. 48,2 in 20. 49,5.

Sport

DANAŠNJE PRVENSTVENE TEKME V LJUBLJANI.

Igrišče Primorja ob 14. in 15. uri 30 minut.

Primorje : Slavija in Ilirija : Hermes.

V Ljubljani se nadaljujejo danes nogometne prvenstvene tekme. Glavni tekmi, srečanje I. moštva Primorja in Slavije ter Ilirije in Hermesa se igra na prostoru ASK Primorja ob Dunajski cesti, dočim se Reka in Panonija sestanejo ob 14. uri na igrišču SK Ilirije. Rezervna moštva igrajo dopoldne ob 10. uri in sicer Ilirije in Hermesa na igrišču Ilirije, Primorja in Slavije na igrišču Primorja.

Današnje tekme bodo precej spremenile prvenstveno tabelo. Dosedaj imajo v I. razredu Ilirija, Slovan in Jadran po 4 točke, Primorje in Hermes po 2, Slavija 0. V II. razredu vodi Svoboda s 4 točkami pred Reko in Krakovom, ki imata po 3 točke, Panonija ima 2 točki, Natakarji so ostali brez točk. V skupini rezervnih moštvo vodi Ilirija.

SK Ilirija. Seje načelstva se vrše odslej redno vsak ponedeljek ob 20. uri 30 minut v klubski sobi v kavarni »Evropas«, plenarno sejo odbora pa prvi ponedeljek v mesecu. Predsedstvo prosi gg. odbornike točne udeležbe. — Tajnik.

S. K. Jadran. Izredni občni zbor se vrši v nedeljo 6. nov. ob 9,30 v gostilni Steiner, Opekarska cesta, radi spremembe pravil. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje pri vsakem številu članstva, istotam. Kdor ni poravnal ali bil oproščen članarine, nima pravice glasovanja. Eventuelne predloge pismeno, najkasneje 8 dni pred občnim zborom. — Tajnik.

Sportni teden

Vidiš, tole je sportno: Nemškega kolesarja Divorna so poklicali na start; počila je pnevmatika, par sekund pred odhodom. Sam bi do starta defekta ne bil mogel popraviti; tedaj priskočijo tovariši tekmovalci, očno na sekundo je bilo kolo v redu. Divorne se je odpeljal in je izvojeval eno svojih najlepših zmag. — V sredini Pariza bodo napravili posnetek newyorkškega Madison Square Gardena, za 20.000 gledalcev lastnik ameriškega Gardena Tex Rickard je polovico svoje posesti prodal za pol milijona dolarjev in je odločil tudi predsedstvo tega podjetja; sedanjí predsednik je Bill Garey. — Latvija bo poslala na olimpiado 15 tekmecev. — V svrhu nabave olimpijskega fonda bodo izdali Angleži pismesko znake, modre, rujave in zelene; na znakah bo slika angleških tekmecev, kako korakajo v stadion v Colombes. Predsednik angleškega olimpijskega odbora je Douglas Mac Arthour.

Zastopniki Kanadcev v olimpijskem hokeju na ledu bodo vseučilištniki iz Toronta; njih zmagaja je sigurna.

O nogometu smo pisali v »Slovenec« dne 19. t. m. Pridenemo se: V Angori so Turki premagali Bolgare 3:1; na Angleškem je s 14 točkami spet New Castle spredaj, 5 klubov ima po 13 točk; bivši italijanski vrvak Torino je prišel letos že srečno na predzadnje mesto; za vožnjo k današnji tekmi med Italijo in Češkoslovaško v Pragi so dali Italijani svojemu moštvo Pullmanov vagon prvega razreda na razpolago, zastoj; tekma med Haškom in Gradjskem je bila razveljavljena; Barcelona je premagala Sansa 6:0, Espanol Sabadella 2:0.

Odlučno tekmo v baseballu med Yankeeji iz Newyorka in onimi iz Pittsburga je gledalo 200.000 gledalcev, plačali so 43 milijonov dinarjev vstopnine; vsak igralec zmagovalnega moštva je dobil 192.000 dinarjev.

Cochet se je z avtomobilom zaletel v zid; avtomobil je bil zelo poškodovan, Cochet nič. —

Ruše so bile v ponedeljek trgovane po 39, pa je zelo malo blaga v prostih rokah. Za blago glej »Tržna poročila«.

DENAR.

Na deviznem trgu ni izprememb razen v Varšavi, ki se je radi omenjenega poljskega posojila učvrstila.

Ljubljana. (Prosti promet.) Berlin 13,56, Curih 10,955, Dunaj 8,015, London 276,70, Newyork 56,74, Pariz 224, Praga 168,40, Italija 310,5.

Zagreb. (Prosti promet.) Berlin 13,56, Curih 10,955, Dunaj 8,015, London 276,70, Newyork 56,73, Pariz 223 bl., Praga 168,40, Trst 310,5-310,75.

Curih. Belgrad 9,13, Berlin 123,87, Bukarešt 3,23, Dunaj 73,1875, London 25,2525, Newyork 518,40, Pariz 20,35, Praga 15,37, Trst 28,34, Varšava 58,70, Sofija 3,7525.

Trst. Belgrad 32,22-32,24, Curih 352-354, Dunaj 255,5-261,5, London 89,10-89,15, Newyork 18,27-18,28, Pariz 71,85-71,85.

Dunaj. Devize, Belgrad 1247,7, Kodanj 189,8, London 34,5025, Milan 38,71, Newyork 708,05, Pariz 27,84, Varšava 79,34. — Valute: dolarji 706,8 francoski frank 27,8, dinar 1240, češkoslovaška kruna 1998.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Dunaj. Podon-savska-jadran. 83,25, Hrv. esk. 11,1. Hipo 6,8, Alpine 49,5, Leykam 12,49, Trbovlje 60,5, Gutmann 26, Mundus 175, Slavonija 1,58. Trst. Adria 182, Cosulich 197,75, Riunione adriatica 2240, Tripovich 261, Lloyd 765, Dalmatia 96, Oceania 95.

BLAGO:

Ljubljana. Notacije za žito neizpremenjene. Tendenca za pšenico slaba, za koruzo čvrsta.

Novi Sad. Pšenica 78-79 kg 2%; bč. 290-292,5, bn. 285-290, sr. 290-292,5; rž bč. 72 kg 2% 280-290; oves: bč. in sr. 207,5-210, bn. 202,5-205; ječmen 65-66 kg bč. in sr. 255-260; koruza bč. 205-207,5, sušena 195-200, nova 12-185-190, 3-4 210-212, bela 1-2 215, bela 3-4 227,5-230, bn. 202,5, nova 12-1 182,5-185, sr. 205-207,5, nova 12-1 185-190, suš. 195-200; fižol: bč. in sr. 2-3% novi 370-380, stari bč. 350-355; moka bačka: 0 g 410-425, 2 395-405, 4 370-380, 6 315-325, 7 260-270, 8 200-205; otrobi: bč. sr. slav. 170-175; tend. mirna; promet: 8 pšenice, 1 ovs, 3 koruze, 4 moke, 2 fižola, 2 otrobov, skupaj 55 vag.

Budimpešta, 22. okt. Tendenca medla. Pšenica majk. okt. 30, 30,10, zaklj. 30,10-30,12, marec 32,12, 32,20, zaklj. 32,18-32,20, rž okt. 29,04, 29,66, zaklj. 28,76-28,78, koruza maj zaklj. 24,92-24,96, 25,46.

Chicago (začetni tečaji), 22. okt. Pšenica dec. 123,5, marec 126,25, koruza dec. 83,375, marec 87, oves marec 47,5.

Borotra Brugnón in Bousus bodo napravili sledečo turnejo: Argentina, Chile, Nova Zelandija, Avstralija, Južna Afrika; v maju bodo spelali v Evropi. Zmagovalce v tekmi za Davisov pokal je sprejel v avdienci Doumergue, predsednik francoske republike. — Stari Brookes se bo še enkrat boril za Davisov pokal; prvič se je boril zanj leta 1905. — Kinsey toži Pyleja za 1000 dolarjev. — Vse govori za to, da bodo izgnila travnatna igrišča za tenis in bodo ostala samo še trda.

Kolesarska dirka »po Nemčiji« okolice je končana. Slo je na 4000 km, a ne tako kot v Franciji, temveč v 15 etapah, s 14 dnevi vmes. V splošni klasifikaciji je zmagal R. Wolke, s 133 urami in 34 minutami. Včasih so vozili v najslabšem vremenu.

Bertazzolo bo boksal 20. nov. v Milanu proti Cooku. Če se bo dobro odrezal, ga bodo poslali nad Paulina. — Kida Nitrama imenujejo drugega Carpentierja; 27krat se je boril in je 27krat zmagal. — Tunney svari mladino, naj se ne oklene preveč hitro boksaškega sporta; vsak ni Tunney ali Dempsey. Dempsey se je pobotal s prejšnjim svojim managerjem Kearnsom in bosta zopet skupaj vlekla ljudem denar iz žepa.

Angležinja Gillova je preplavalala Kanal v 15 urah in 9 minutah. Kako se je Loganova lagala, smo med tednom pisali. Rekla je, da boče svet preprečiti, kako slabo je nadzorstvo pri takih poskusih. »Povzročitelj ideje je bil moj trener, moji spremljevalci na ladji so vedeli že mesec prej za moj namen.« Pred startom je pustila Loganova v Franciji pismo, v katerem govori o svojem načrtu. Sedaj pravi Gleitzejeva, da bo ob prvi liki še enkrat plavalna in da bo skušala oprati madež, s katerim je omadeževala Loganova plavače Kanala.

Američanka Jenkins je vrgla kopje 38,6 m daleč, nov svetovni rekord. — Hoff je na Norveškem spet amater, je potreben za olimpiado; ne vemo pa, če bodo drugi s tem amaterstvom zadovoljni. — Ritola Stenroos in Andersen se bodo vrnili na Finsko in bodo trenirali za olimpiado, Myrhaal bo ostal še v Ameriki. Nedavno je pretekel Ritola v Ameriki 16.0633 km v 53:56, ni imel prave konkurence; drugi je bil Anglež Ward, tretji neki črnc, potem šele so prišli Amerikanci; na dolge razdalje nimajo Amerikanci pravih olimpijskih tekmecev, razen morda za maratonski tek. — Kopje na olimpiadi si boš lahko poljubno izbral, ali finski ali švedsko. Lindström se krčevito trudi, da bi si pridobil svetovni rekord nazaj; prišel je že na 67,42 m. — Pojavil se je nov nemški metalec diska, 18letni Sievers, nad 43 m. — Norvežan Andersen je skočil 7

Kulturni pregled

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja, 23. oktobra: IDEALNI SOPROG. Izven. Ponedeljek, 24. oktobra: HLAPEC JERNEJ. Red B. Torek, 25. oktobra: Zaprt. Sreda, 26. oktobra: POLNOC. Red C. Četrtek, 27. oktobra: UKROČENA TRMOGLAVKA. Red A.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja, 23. oktobra: RIGOLETTO. Izven. Ponedeljek, 24. oktobra: Zaprt. Torek, 25. oktobra: ZALJUBLJEN V TRI ORANŽE. Red D. Sreda, 26. oktobra: Zaprt. Četrtek, 27. oktobra: TRAVIATA. Red B.

Nedelja v Narodnem gledališču. V nedeljo 23. t. m. bo vprizorila drama Wildeovo igro »Idealni soprog« v režiji g. Milana Skrbniška. V glavnih vlogah sodelujejo ga. Medvedova, gđ. Debeljakova, gđ. Vida Juvanova ter gg. Levlar, Rogoz in Peček. Predstava je izven abonementa. — V operi pa se vprizori Nedbalova opereta »Poljska kric« v glavnih vlogah z go. Poličev, gg. Drenovec, Pečkom in Povhotom. Režijo ima g. Povho, dirigira pa ravnatelj g. Polič. Predstava je popoldanska ljudska pri znižanih cenah. Začetek ob 15, konec približno ob 18.

Ljubezen do treh oranž.

V petek, dne 21. t. m., je dala naša opera kot prvo premiero v tej sezoni ruskega modernega skladatelja S. Prokofjeva opero z gornjim naslovom. Bila je to izredna novost za naše operne razmere. To delo je bilo najmoderneje, kar je naše gledališče dosedaj zmoglo. Uprava se je bala, da naši ljudje še niso dorasli tolki novosti in da bodo starini v glasbenem okusu poizkušali žvižgati h kakolonijski ali razglasihi delo kot nesmisel, ker očitno ne odgovarja nobeni tradicionalni šabloni opere ne po formi ne po vsebini. No, bojazen je bila deloma neosnovana, zakaj že pred leti je isto občinstvo v koncertni dvorani »spreneslo« Hindemitha, Honeggerja, Stravinskega, na drugi strani pa je Prokofjev pri nas hvalabog prodril res z umetnostjo. Tudi najhujši staromodnjaki, kakor priča nedeljno burno navdušenje nad delom pri premieri, so morali tu razumeti, zakaj se vrišče hudičev in operacij v peku izraza z »grdoglasjem« in razklano harmonijo disonance in vehtonaliteto. Sploh pa mislim, da niti časa niso imeli misliti na te teoretske sovražne reči, ko je pa sicer v praksi Prokofjev z veliko sugestivnostjo »zadelec« izraza, ostro glasbeno karakteristično, neprecenljivim humorjem, da celo glasbenim sarkazmom, karikaturam (samo enega še poznam, ki mu tu stoji ob strani: Musorgski) v naskoku zmagal in prodril in stopotjo izprobnih vse teoretske zmerjače na en mah k svoji umetnostni konfesiji Stritofa in Poliču, ki sta postavila to delo na naš oder, gre zaslugi kakor misionarjema, za zmago dela posebej pa še Stritofovi interpretaciji, ki je s tako prepričevalno silo utrla pot živemu delu v duše in dala poskočiti naši operi na zelo kvaliteten in moderen nivo.

Opera ima prolog in štiri dejanja v desetih slikah. Tekst je vzlet iz starega C. Gozzija in predstavlja pravljico o oranžah in spremno dejanje čudakov, ki hočejo pred našimi očmi delo režisirati, ga kritizirati in celo kot realen deus ex machina posegajo v dejanja, če se jim ne pleče po volji, pometajo z odra ljudi, ki hočejo tragedijo, komedijo, liriko in mesečine ali slabih šal, pa objublajo dati nekaj posebnega, novega. Kaj ta opera »pomeni«, se vprašujejo posetniki premiere sedaj. Nedavno sem čital o stvari nekimi nemški metafizični traktat, dočim trdijo drugi, da gre tu le za obesno pašo, ki po italijanski maniri nima nobenega »smisla«, kakršnega ravno Nemci v vseh stvareh na svetu iščejo, če ne najdejo, pa podknejo.

Stvar je gotovo tudi pravilna. Ze stari Wilde je sanjal o umetnini, ki bi bila »tako barvnopestra in lepa kakor neresnična«, je pravljica kakršnih je Prokofjev uglasbil še nekaj, pravljica, v kateri odkrije se je v poznem impresionizmu in ekspresionizmu izživele marsikatero nagmenje k ekstozizmu. Nedvomno je skladatelja privlačil tekst v tej zvezi po svojih pestro si sledečih čudovitih dogodkih, ob katerih se da življati ona težnja po »izražanju« na obširnem polju smeha, kletve, ljubezni, peklenskega tuljenja, glasbenega humorja, satire in karikature. Toda opera ni samo pravljica. Je tudi satira na pravljico, še karikatura, posmeš staremu idealizmu in praznoverju, solzavi romantični ljubezenski mesečini, gnilim verzom, martelijanski prozi, posmeš vzhajajoči tragiki in slabim komedijam. Avtor je vse to nanizal skupaj in deloma humorno osmešil. Niti to še ni vsa vsebina te opere. V formi, v kakršni nam jo podaja glasbenik, je opera do neke mere celo umetnostna konfesija. Kakor čudaki z lopatami pomočje z odra tragike, solzave lirike, komedijante in puhleže, tako je glasbeno avtor v tem delu pometel z prež »ženežnimi« stari glasbenimi in opernimi oblikami. Je to delo obnem posmeš stari dogmatični harmoniki in je popolno razbitje, stari klasično romantični operi z arijami, recitativi, ansambli, t. j. operi, stisnjeni v naprej določena formalna shemata n ustvaritev nove, ki naj bi vsaj rada bila če mogoče nova in opredeljena, osebna. Godci seve, ki gledajo vsako delo iz umetniškoindividualnega vidika, bodo na delu podčrtavali razlike od vseh drugih del, glasbeni zgodovinar, ki se ne zastopi na glasbo: bo pa baš po formi uvrstil to delo v vrsto Musorgski (močne vplive kaže to delo od Musorgskega! Primeri je introdukcijo k zadnjemu dejanju, ki je točno posneta po introdukciji k sceni z bebi v Borisu!) — Rimski Korzakov (primeri marš!) — Prokofjev. Še večje posplošenje uvršča to opero v vrsto Wagner-Loncavallo, Puccini, Strause-Hindemith in s tega vidika razumljena zasmeh Prokofjeva zgodnji romantiki je ta zasmeh še vedno le — izvenenaje romantične same... No, Prokofjev je stil Oranž, ki so nastale že leta 1921., že opustil in je danes eden izmed prvobornilcev za novo, realistično in polifono, diatonično muziko.

Kakorkoli, delo je biser v moderni operni literaturi, ki je tako pičla, genialno delo, ki »primes kakor je svoje čase« prijatelj Boris in baš tako zapusti nepozabne spomine in povzroči neodoljive umetnostne vtise. Pri vsem naslovu na zapad je Rus v njem Rus, njegov izraz, psihološka karakterizacija, humor, ritem in barva pa so specifično ruski.

Kar se izvedbe pri premieri tiče, treba reči, da so imeli z delom dirigent, režiser in inscenator polne roke dela. Prokofjev je od vsakega teh zahteval celega umetnika na svojem mestu. In med temi tremi je gotovo na prvem mestu dirigent Niko Stritof. Temu je bila opera, ta groteskno faantastična, vročekrvna, barbarski ekspresivna, zelo intuitivna muzika, ki zahteva naravnost avtorju kongenitalnega interpreta, pisana nekako kakor na narural. Mislim s tem Stritofa, ki nam je interpretiral i Vihar. Silovito se je moral uživati v parti-

turo. Izsejal jo je tako v polni meri, da ni ostala nerazumljena, netolmačena, neživeta niti ona nota Diktatorskemu impulzu dirigentove osebnosti je sledil crkster kakor brezvoljen instrument. Stritofovi interpretaciji se imamo zahvaliti, da je delo v naših razmerah tako zmagoslavno prodrlo. V tej interpretaciji smo razumeli glasbeni smeh, »flegmatika Leandra«, groteskne glavstave pošasti, komično maestoznost karikiranega kralja, žutili »n« žgoči sok Prokofjeva peklenske harmonike. Stritof je z eno besedo operi dal kri, kakor bi je »bde od naših dirigentov ne bi dal (tega ne nisim krit kvalifikacijo ostalih dirigentov, nego v smislu, da je bila vloga dirigenta te opere po znaš »u baš za S.). Premijski nervoznosti pripisujem ne »aj ne-temperiranih s težo pihal doseženih f in ff, ki so udušili pevce ali nam zameglili pletivo v »o lallh, reprimze bodo nemara za spoznanje fineše dane.

Od solistov je Betetto zaslužil prvo mesto za pevski, dramski in igralski adekvatno figuro karikatur kralja, Banovec-prince se je topot izredno potrudil za dramsko dikcijo in nisem ga še videl tako uspešno igrati, naj to obdrži! Kovač je častno rešil svojo nalogo, bil je pevski v dobri formi in tudi igralski na svojem mestu, Subelj je dal v Leandra vlogi zelo primeren tal in pevski vreden, manj pa je bil prepričevalen Cello, ki pa sicer nikakor ni kazil. Dame: Thierry-Clarice, Thalerjeva-Fata (v presenečljivo dobri pevski formi), Poličeva-Smeraldina (ne razumem njene patetične igre, ki krši splošno karikaturi!) so vse storile za »an uspeh izvedbe, kreaciji Ninette-Ribičevi bi pa k sicer lepim pevskim in glasovnim zmčnostim le želel nekaj več interpretacijske globine!

Režiser g. Šest je nosil na ramah težko nalogo: odločilno pomagati h ključu do razumetja dela. Kreacija karikaturn kralja, Leandra sta na mestu. Morda bi še prine dobil kaj značaja in malo karikiranega in Truffaldino kaj več tega. Cella in Fato je morda kot tipa izvajal iz muzike, želel bi jima pa kakor Smeraldini malo več komične dobrodružnosti kot čarovnikom itd., saj Farlairell vpršaše Cella, ali je zaresen ali le teaterski in morda s tem da migljaj za kreacijo tega in obeh ostalih tipov, ki nekako niso po značaju pristojali v enoto dela — kot k a r i k a t u r e pravljice. Morda bomo pri reprizah videli še, kakor bi bilo želeli, igralsko plat bolj fino izpiljeno, detajlno obdelano.

Inscentator g. Vavpotič (in deloma Kregar) je storil za to opero delo, ki je za doslej v nemar puščeno dekoracijsko delo pri nas obenem veselo presenečenje in nezasišena novost. Pojmoval je svojo nalogo povsem v smeri ustvaritve okvirja za pravljico in akomodiral prestrim harmonijam muzike pestre, eksotične barve dekoracije, za kar mu gre velika pohvala. Morda bi si želel zraven še malo karikiranih potez, predvsem pa tudi dekoraciji podarjeni prepad med realnostjo, boljčeviki v stolpih in idealnostjo scene za pravo, pravljico igro. Toda pojmoval je ves oder kot — enoto, kar končno tudi ni baš čisto pravilno.

Vsi izvajalci, posebno glavni solisti, kakor tudi dirigent so bili deležni navdušenega aplava, ki je značil veselo resnično: Ljubljana je dorasla tudi zelo »moderni« muziki ter: naša opera je znatno napredovala. Največjo hvalo bi pa dal duši pokreta za to delo in njega oživitelja v tako visokokvalitetni formi, ki nam je v čast, dirigentu. V.

Polnoč.

Tri dejanja iz tretjega nadstropja. Spisal Josip Kulundžič. Prevadel I. Zorec. Režiser Ciril Debevec. — Prva uprizoritev v sredo 19. t. m.

Za neuspelim Hlapcem Jernejem smo pri Kulundžičevi »Polnoči« doživeli drugo ponesrečeno dramsko novost. Neuspel je predstaviti je predvsem v tem, da se je to delo, ki je neznosno in nezrelo, sploh uprizorilo. Za srbohrvatsko dramo bi se dalo dobiti kaj boljše, tudi modernega. »Polnoč« je prav živ izraz prvega vojnevojnega časa, ki je oblikovano propadanje v literaturi najbolj svetelo. Takozvano klicanje po novem človeku se je tedaj prelivalo v pridigarstvo in umetniška histerija je z neverjetnimi učinki brodira zdaj v neverjetnem naturalizmu, zdaj v smešni transcendentalnosti. Pri Kulundžiču imamo sledečo družino. Mati Lenka, histerična vlačuga, je zastupila moža, sin-osemošolec je sirov nečistnik in ponocnjak, teta, materina sestra Mila pa eksaltirana salonska počestnica. Edina verjetna oseba je služkinja Katica, tih trpeča žrtev. Smešno neverjeten je prizor z Lenkinim bratom Markom, ki izplača pet tisočakov potem, ko se je družina sprla in strela z njim. Tu se tudi drama začne, ker s tem denarjem se sproži blazna pijanost, v kateri se vsi davijo, si očitajo svoje grehe in od pijanosti skoraj umirajo. Med prizori nastopa romantično rekvizitni deus ex machina, mladenič iz podstrešja. Ta zgodba je z oblikovavno dedakenco zmetana v prizore, ki so brez pravega nujnega reda in se kažejo v samih divjih učinkih. Mladenič iz podstrešja je neka motna paradokсна vest, ki z zmešano navno etiko rešuje in ugonačija ljudi. Edini učinek je zoprnost pred takimi ljudmi, pa tudi zoprnost pred takim divjim literarnim delom. — Igranje je delo reševalo v njegovih bistveni napaki, v dualizmu. Dasi je bila igra usmerjena v eksaltirano efektnost, v pravi teatro furioso, je bil marsikater prizor realističen. Režiser je veliko oblikoval in izsiljeval, škoda, da za nepravi uspeh. Igrali so: ga. M. Vera (Lenka), gđ. Debeljakova (Mimi), g. Jan (Rajko), g. Cesar (Marko), g. V. Juvanova (Katica) in g. Gregorin (Mladenič). Prvo mesto bi prisodil gđ. Juvanovi za njeno resnično poglubitve v igro in mestoma tudi gđ. Debeljakovi. F. K.

Mariborsko gledišče

Nedelja, 23. oktobra ob 20. uri: BAJADERA. Kuponi. Ponedeljek, 24. oktobra ob 20. uri: BOBBYJEVA POSLEDNJA NOC. (Gostovanje Dunajčanov). Torek, 25. oktobra ob 20. uri: STRAHOVI. (Gostovanje Dunajčanov.) Sreda, 26. oktobra ob 20. uri: TRAVIATA. Ab. D. Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo 23. oktobra ob 20 se vprizori operetni slager »Bajaderca«. Veljajo kuponi.

Gostovanje mariborske operete v Zagrebu. V terek gostujejo v Zagrebu člani mariborske operete gđ. Lubejeva in Udovičeva in gg. Bratuž, Horostovič in Skrbnišek. Gostovali bodo v »Bajaderci«, katero bo dirigiral sam g. Mitrovič.

Ljudski oder

v Ljubljani

Začetek ob pol 8. zvečer.

Nedelja, 23. oktobra: ZLATOROG. Otvoritvena predstava. Nedelja, 30. oktobra: MLINAR IN NJEGOVA HCI.

Poizvedovanja

Naša sta se dva ključa na trgu Tabor blizu kavarne Krapš. Dobita se pri vratarici na Vidovdanski cesti št. 9. ob vsakem času.

Knjige in revije

Letošnji „Mentor“.

Te dni razpošiljajo prvo številko novega (15.) letnika Mentorja. Ta list si je bil pridobil lansko leto zlasti po Trentarju in Semproniju Tironu toliko prijateljev med dijaštvom in odraslimi, da letos nehote navdaja vsakega naročnika skrb, ali bo list mogel uspešno tekmoovati z lanskim letnikom.

Prva številka, ki je izšla 21. oktobra t. l. kot dvojna številka v obsegu 48 strani, nas navdaja z najboljšim upanjem. Na prvi strani nas pozdravlja naš dragi Sempronij. Dobro nam došel! Vidi se mu, da so mu počitnice dobro dele: razmahnil se je kar na devetih straneh, ves je svež in mladosten! V pokrajinsko mesto nas vodi k ravnatelju, profesorjem, dijakom in meščanom. Skusa nam sicer prikriti, kje je preživel devet let svojega življenja, toda bravei ga bodo hitro »pogrunjali«: Karel Knjižgár je pokojni Karel Florian v Kranju. Tomo Vodár je pokojni Tomo Pavšar itd. itd. — Kdor je kdaj študiral v Kranju, bo poznal sleherno osebo.

V Kranj nas vodi tudi Langerholz med »litterarne zarotnike« — staro in mlado se bo muzalo trpljenju in veselju mladih Prešernovih tekmecev!

Mentor pravi v naslovu, da je dijaški list. Morebiti še ni bila nikoli nobena njegova številka tako dosledna temu nazivu kakor ta. Vse, kar je v listu, se nanaša na šolo, bodisi da vzame šolo z njene zabavne strani (tudi teh ima šola nekaj!), ali pa s stališča pouka. Naj omenimo v slednjem oziru zlasti spis prof. Prezija, ki uč dijak, kako naj študira, da se bo s kar najmanjšo uporabo energije in časa čim največ naučil. Taki prispevki so listu posebno potrebni, ker tozadevno nimamo Slovenci še skoro nič literature. In vendar je za vsakega, ki namerava postati duševni delavec, eno najvažnejših vprašanj, kako naj opravlja duševno delo, ne da bi pri tem izgubil prožnost duha in telesa.

Ko je izšla lansko leto prva številka Mentorja, je bil znaten del naročnikov mnenja, da se Mentor preveč ozira predvsem na stališče: Wer vieles bringt, wird jedem etwas bringen. (Kdor mnogo prinaša, bo vsakemu prinesel nekaj.) Dr. Sušnikov spis Trobadora lirika je izvirna razprava trajne vrednosti o trobadorstvu, ki je položilo temelj vsej moderni liriki, razprava, ki bo naša hvaležnih bravec v vseh krogih, ki se bavijo s slovestvom. Dr. Bohinec nam pa nazorno razlaga, kako nastane geografska karta. Dijak ima na srednji šoli vseh sedem ali osem let posla z zemljevidi; zato je prav umestno, da mu Mentor pokaže, kako zemljevid nastane.

Ze lanskim Mentor je naglašal, da se dijak najlažje učil lepo privoedovati od tovariša, ki ima prijeten slog. Zato je prinašal tudi prispevke dijakov. V letošnji prvi številki se predstavlja Mentorjevim bravcem petošolec s spisom: Kako smo taborili na Omišlju. Da je njegov spis nazornejši, mu je preskrbel tudi izvirno ilustracijo — izdelek njegovega lastnega fotografskega aparata! Junačina se je izkazal torej kar z dvojno umetnostjo!

S skrbjo razpošilja uprava list, dobro se zavedajoč, da pri malem narodu dijaškemu listu pot ni postlana z rožicami. O tem bi vedel največ povedati Mentor sam, ki je doslej moral že dvakrat prenehati izhajati. Lansko leto je moral Mediti povsod, zlasti pri — honorarjih. Vseh honorarjev (izvzemši skromno odškodnino uredniku) je izplačal pisateljem in slikarjem skupno morebiti kakih 400 Din! Trentar, ki je pač predvsem dal lanskemu Mentorju trajno vrednost, je honorar izrečno odklonil, drugih sotrudičkov pa uredništvo tozadevno ni moglo niti spravljati v kako skušnjava. In kljub temu je bil konec leta deficit. Začetek je pač vedno težak. Letos se obetajo Mentorju tudi v gnetnem oziru boljše časi, ker je krog naročnikov že nekoliko ustaljen in se je že na podlagi reklamnih lepakov priglasilo lepo število novih naročnikov.

Svetovalji bi mu končno samo še tole: Izhaja naj t o š o ! Tudi za list velja: Beseda dana sveta naj ti bo! Če občubi list, da bo izšel 15., ga mora 16. imeti vsak naročnik v rokah! I. D.

* Naročnina: 40 Din, za dijake 30 Din na leto, Naroča se pri upravnistvu v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

Socialna Misel. Oktobrska številka te odlične naše revije prinaša na uvodnem mestu globoko zamišljen Pregljev spis »Ob deseti obletnici Krekove smrti«, za tem končuje poslanec Fr. Zebot svojo informativno razpravo o »Viničarskem vprašanju«, urednik Fr. Erjavec pa komentira zadnje skušeniške volitve in objavlja tozadevne statistične pregledje. Odlični lužičko-srbski strokovnjak za vprašanja narodnih manjšin, Skala-Lužičan objavlja velezanimivo poročilo o »Tretjem ženevskem kongresu narodnih manjšin, a Fr. Erjavec nadaljuje svoj »Pregled zgodovine delavskega gibanja med Slovenc«, v katerem uporablja doslej neznano arhivalno gradivo in velezanimive osebne spomine že umrlih in še živečih osebnosti iz delavskega gibanja. V pestrem »Pregledu« objavlja dr. Campa informativni pregled »Političnih smeri med nemškimi katoliki«, Erjavec razpravlja o naših ljudskih knjižnicah, J. Š. o rešitvi vprašanja posredovalne za delo itd. Ob tej priliki ponovno opozarjamo javnost na to odlično revijo za obravnavanje vseh perečih političnih, kulturnih, gospodarskih in socialnih vprašanj, ki bi ne smela manjkati v nobenem našem društvu in pri nobenem našem izobraženem, saj je edina te vrste med Slovenci, njena naročnina je pa itak malenkostna (50 Din leto, naroča se pa v upravi, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za moše v Domu bodo od 29. okt. do 2. nov. Ker je še nekoliko sob na razpolago, prosimo pravočasne prijave. — Vodstvo. Meščanska Marijina kongregacija pri Sv. Jožefu ima danes ob 11. dopoldne v kongregacijski kapelici svoj redni shod in sprejem novega člana. Polnoštevilno!

Najnovejša moda

Poudre Mon Parfum Bourjois - Paris

Naše dijaštvo

J. K. A. D. »Danica« ima v četrtek, dne 27. t. m. 67. redni občni zbor v društveni sobi ob 8 zvečer. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega in izrednega občnega zbora. 2. Poročila odbornikov. 3. Poročila revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev revizorjev. 6. Slučajnosti. Udeležba je za člane obvezna! Tovariši bratskih društev vabljeni!

Pozdravni večer »Danice«. V ponedeljek, dne 24. t. m. se bo vršil v društvenem lokalu pozdravni večer na čast novim članom »Danice«. Govorila bosta predsednik »Danice« in dr. Puntar. Tovariši »Danice« in tovariši bratskih društev iskreno vabljeni. Gg. starešine prav tako mili nam gostje! — Odbor.

Kava je dobra in zdrava pripravljena les Kolinsko cikorijo

Turistika
Turist. klub »Skala« podr. Jesenice javlja vsem članom, da se odslej izdajajo turne kontrolne pole in članske izkaznice iz prijaznosti v trafiki pri Mesarju na Jesenicah, za kar je poverjena odbornica Mica Mesarjeva. Trafika je odprta cel dan do 8 zvečer. Izkaznice je v vrhu plačanja članarine prevzeli takoj. Izpolnjene kontr. pole je oddati istotam najkasneje do 1. novembra t. l.
Skiopletno predavanje. Vse gojitelje turistike in ljubitelje planin opozarjamo na skiopletno predavanje »Skale« o naših planinah v Kinu Radio, katero se bo vršilo začetkom novembra.

ŽREBANJE LOTERIJE
društva »Trgovske akademije« v Ljubljani
nepreklčno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev. Dobitkov 885, od 50.— do 100.000 Din. Poizkusite srečo, naročite takoj srečke!

To in ono

Malo dekletce se je peljalo z materjo, suhotno ženo, v tramvaju. Na pošti pa vstopi v voz silno korpulentna ženska ter se vsede nasproti tem dvema. Dekletce je debelo žensko nekaj časa ogledovalo, nato pa pravi materi: »Mama, ali je to vse ena sama gospa?«

»Pravijo, da so plavalke bolj nežne naravi kot pa črnolase.« »Ne vem, moja žena je bila že oboje, pa ne morem reči, da bi bilo kaj razlike.«

Mlad oče je bil ponosen na rojstvo prvorojenca in v navdušenju je pisal svojemu bratu: »Lep in močan dečko je prišel k nam in trdi, da je tvoj nečak. Sprejeli smo ga kot takega.« Brat pa ni razumel ter brzojavil: »Jaz nimam nobenega nečaka. To mora biti kak goljuf, vrzi ga iz hiše.«

»Kaj resnega ne najdem na vas,« je dejal špiceljast pacientu. »Toda vaši živi so precej razrahljani. Priporočal bi vam tedaj, da greste za nekaj časa proč od družine in prijateljev v kak miren in samotnen kraj.« »I, potem grem pa lahko nazaj v službo,« je odvrnil pacient. »Čemu?« vpraša špiceljast. »Zato, ker sem čuvaj na morskem svetilniku, daleč tam v samotni.«

V železniški kupej je vstopila dama in ker ni bilo nikjer prostora, se je znašla med dva možka, dasi je bil to oddelek za kadilce. Ker sta oba kadila, je pričela pokajšljevat ter pogledavala zdaj prvega, zdaj drugega. Prvi je to opazil ter vzel pipo iz ust, drugi pa je naprej vlekel cigareto. Ker ni mogla več prenašati, je rekla: »Misliš sem, da bi človek smel pričakovati, da vsaj na železnici sreča gentlemene.« »Tisti, ki je kadil cigareto, se je zganil ter dejal: »Oprostite gospa, da mi ni prišlo na misel.« In ponudil ji je cigareto.

Hērka: »Oče, veste, Janko je vedno trdil, da se ne oženi preje, dokler ne dobi prave.« Oče: »Kako pa ve, da si ti prava?« Hērka: »I, jaz sem mu povedala.«

Mlada žena: »Ti, Janko, samo eno vprašanje.« »No, kaj pa takega?« »Povej mi, ali bi me imel ravno tako rad, če bi se nikoli v življenju ne bila videla?«

Na kolodvoru: »Prosim eno celo in eno polovično karto v Milan.« Uradnik (išče po predalih): »Kje zlomka pa je Milan?« Gospa: »Tamle sedi na klopi.«

Bila sta še na ženitovanjskem potovanju in mladi ženi se je zdelo, da je sedaj najbolj ugodno, da odkrije možu neko skrivnost. »Ljubček moj, neko tajnost ti moram odkriti, ali ne boš hud?« »Kaj bom huda, le povej.« »Oprost mi, da ti nisem preje povedala, moje levo oko je — — — iz stekla.« »Nič ne de, saj so tudi dijamanti na zaročnem prstanu, ki sem ti ga dal, iz tega blaga.«

Sol sv. Roka za noge

Otrdela koža
Potenje rok in nog.
Otekline.
Utrujenost.
Izpahnenje.
Poškodbe in pekoče noge.

ozdravlja noge.

Ako raztopimo malo množino soli sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, ki je nasičena z oksigenom, ki čudovito dobro učinkuje na bolečo nogo in ustavi bolečine, ki so se pojavile vsled tiščanja čevljev. Ozdravi najbolj zastarele ozeblino, neznosno srbečico, ki jo povzroča ozeblina, in vsako rano na nogi. Pri daljšem namakanju postanejo kurja očesa in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža ali britve. Prav gotovo je, da sol sv. Roka za noge popolnoma uredi najbolj zanemarjeno nogo. Ozki, celo novi čevlji postanejo udobni, kakor bi jih nosili že več let. Lahko poljubno hodite in več ur stojite na enem mestu, ne da bi občutili najmanjše bolečine ali utrujenost. Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane dinarjev 16.—. Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji.

Klobučarna Ivan Kvas

TRGOVINA: Aleksandrova cesta št. 32.
DELAVNICA: Milnska ulica št. 21.
Zaloga najmodernejših damskih in moških modolov. - Priznana nizke cene. - Prvovrstno blago. - Popravila se izvršujejo kar najhitreje in solidno.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

ŠIVILJA

za damske obleke in perilo gre šivat na dom. Cena nizka. Naslov pove uprava pod št. 8311.

Starejša oseba išče mesto

GOSPODINJE pri kaki manjši družini, najraje pa v župnišču. — Ponudbe pod »Starejša«.

Dve pošteni slova dekletki z deželo išče ta službe

HISNE

ali kot pomoč pri gospodinjstvu na Hrvaškem ali v Dalmaciji. Naslov pove uprava pod: Pošteni 8333.

Dobro izvežbani kuharica in sobarica želita službo pri boljši hiši do 1. ali 15. novembra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8373.

Občinski tajnik

išče službe z večletno prakso, dobro verziran, ki je obenem organizist in absoluten Zadržuje šole z dobrimi sprječevali. — Ponudbe je poslati upravi lista pod: »Tajnik 8319«.

Kontoristinja

večša knjigovodstva, korespondence, strojepisja in vseh pisarniških del, išče nameščenja. Cenjene ponudbe na upravo lista pod: »Vestna 25«. 8404

Mizarski pomočnik

priden in vesten, išče mesta, najraje s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe na naslov, Joško Hrovatič, Mokronog.

Primerne SLUŽBE

išče v gospodarstvu vsestransko izurjen, tudi v mesarski in židar. stroki izvežban mož. Razume se tudi na konjerejo. Službo želi nastopiti 3. nov. pri kakem boljšem posestniku. Naslov v upravi lista pod številko 8442.

Prirojevalec

absolvent krojne akademije, izurjen v vseh strokah, išče mesta, najraje pri krojnem učilišču. Naslov: Anton Gabina, Sv. Peter pod Sv. gorami.

ABSOLVENTINJA

4 razred. meščanske šole želi primerne službe. — Kristina Breznik, Sv. Benedikt, Slov. gor. 8411

Mladenič

16 let, krepak, pošteni staršev, se želi učiti pri kakem večjem podjetju mehanike ali elektrotehn. Ponudbe na upravo pod šifro: »Energija« 8438.

Prosite službe

Pekovski VAJENEC močan ter pošteni kmet-skih staršev, se sprejme po dogovoru. Franc Zavodnik, pekarna, Ljubljana, Florjanska ul. 29.

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE

za razprodajo srečk na obroke, išče Bančna poslovavnica BEZJAK v Mariboru. 5512

SLUŽKINJO

zanesljivo, skrbno in zdravo, katera razume dobro kuhati ter opravljati drugo lahko hiš. delo, sprejme boljša hiša takoj. Starost 25—35 let. — Naslov v upr. lista pod št. 8297.

KUHARICO

dobro izučeno, sprejme takoj večja restavracija v Ljubljani. Evt. oddam kuhinjo. Ponudbe sprejema uprava pod št. 8292.

Zastopnike-razprodajalce

zlasti na deželi, za razpečanje cenemega pradedka, ki se rabi v vsaki hiši, IŠCEMO. — Ponudbe upravi lista v Mariboru.

UČENCA

zdravega, z dobrimi šolskim sprječevali, sprejemem. Hrana in stan v hiši. — RAFAEL MARS, urar, Lutomer. 8343.

Iščem za takoj

KLJUČAVNICARJA

prvovrstno moč. Plača po dogovoru. — J. ULČAR, kovaštvo, Gorje p. Bledu

V specerijo sprejemem

PRODAJALKO

s 5 letnim sprječevalom; v hiši vsa oskrba stalno. — Dopise s sliko upravi lista pod: »Stalno št. 8399«.

Iščem dobro izvežbano

prodajalko

mešane stroke, popolnoma zmerno nemščine in slovensčine. Nastop takoj. Oferte in reference je poslati tvrdki VILJEM ZOTTL, Vojnik p. Celju.

PRODAJALKO

za trgov. z meš. blagom, samo dobro računarico, takoj sprejemem. Ponudbe s prepisi sprječeval upravi »Slovenca« pod šifro »Prodajalka« št. 8163.

Rabim enega ali dva

mizarska pomočnika.

Hrana in stanovanje pri mojstru. — Naslov pove uprava lista pod št. 8372.

VEČ ŠIVILJ

se išče za na dom in v trgov. na deželo. Učenke bivših krojnih tečajev naj se javijo. Plača 30 Din dnevno in hrana. — Stari trg 19, Ljubljana. 8377

PRODAJALKA

dobro izvežbana v manufakturi, konfekciji itd. se išče za 15. nov. v Ljubljani. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe pod »Dobro izvežbane in poštene 8378« na upravo.

POZOR! Iščejo se okrajni

ZASTOPNIKI

Dobro zaslužek zagotovljen, posebno znanje se ne zahteva. Ponudbe na upravo »Slovenca«, Celje pod: »Dober zaslužek«.

DVA ČEVLJARSKA POMOČNIKA

sprejme Janko Kos, čevljar, Ljubljana, Tržaška c. »Stan in doma«. 8439

DVA HLAPCA

zanesljiva voznika, poštena, vajena konj. neporočena, vojaščinca, prost, se sprejmeta v stalno službo pri tvrdki A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta 24. Stanovanje perilo in hrana v hiši.

Služkinjo

sprejemem, ki zna tudi kaj kuhati. Prednost imajo iz kočevskega okraja. Naslov v upravi pod: 8407.

DIMNIKARSKI POMOČNIK

trezen, zanesljiv, pošten, vojaščinca, prost, se sprejme takoj. Prednost oni z deželo. Ponudbe na upravo pod: »Dimnikar« 8409.

Gozdni manipulant

samosojen, z večletno prakso v eksploatac. bukove, se išče. Reflektanti naj vložijo ponudbe z navedbo event. razpoložljive kavicje pod šifro »Šuma 8427« na upravo »Slovenca«.

Rabim dobro izvežbanega

MESARSKEGA POMOČNIKA

za izdelavo mesnih izdelkov. Več v upravi: 8407.

Postrežnica

za pospravljanje sob, ki lepo pere in lika, se takoj sprejme na Dunajski cesti 31, I. nadstr., desno.

Posojila

1000 Din NAGRADE dobi, kdor posodi zakon-skemu paru 25.000 Din, ali pa nudi garancijo v kakih posojilnici. — Polno kritje. Cenj. ponudbe na upravo: »Najno« št. 8354.

Mlajšega DIJAKA

sprejemem na stanovanje čez zimo. Sredi mesta. — Naslov v upravi št. 8446.

POSESTVO

samo 55.000 Din, nova HIŠA in 3 orale gozda, ter zemlje okrog hiše skoraj za dve govedi, se pri Kranju takoj prodaj; prav tako več večjih in manjših posestev, gostilen in hiš z malo zemlje v okolici Kranja. — L. REBOLJ, KRANJ. 8358

Posredovalec

Realit. pisarna, d. z o. z. Sv. Petra cesta št. 18, posreduje prodajo in nakup nepremičnin pod najugodnejšimi pogoji. Provizija plačljiva le tedaj, če se prodaja našemu kupcu! Kupci plačajo samo

1%

Kupne pogodbe in prepise uredimo brezplačno!

Kdo prodaja

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah črne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 7.

Kupim malo rabljeno

MOTORNKO KOLo 500 ccm, Harley, B. S. A. ali pa Indian. — Ponudbe naj se pošljejo na: A. K., pošto ležeče, MARIBOR

2—3 SOBE

se oddajo s 1. novembrom za pisarne ali ordinacijske prostore v neposredni bližini glav. kolodvora. — Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 8435.

Stanovanje

soba in kuhinja, se odda takoj zakoncem. — Pod Rožnikom, cesta V/33.

Dve stanovanji

se takoj oddata v Zeljarski ulici 11 — Ljubljana.

Soba

lepa, snažna in solnčna, meblavana, elektrika, se odda gospodu s 1. novembrom. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8462.

V rajem

Pisarniško sobo

v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

LOKAL

se odda v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8393.

Na zelo prometnem kraju

Gorenjske se odda za dobo 5 let dobro vpeljana trgovina - obstoječa iz 1 trgov. lokala, 2 skladišč, kuhinje in 2 sob. Letni promet čez 1.000.000 Din. Potreben kapital 80.000 Din. V kraju ni resne konkurence. Več se izve pri C. Gašperin, Begunje-Lesce, Gorenjsko. 8360

Posestva

HIŠA nova, dvodružinska — z lepimi stanovanji in vrtom od Dunajski cesti, Stožice pri Ljubljani, ugodno naprodaj. Več pri F. Jerko, Črnuče, p. Ježica. 8434

Lipove plohe

po možnosti žamane, naplo suhe, 40, 50, 60, 70, 80 in 100, največ 60 mm debeline, lepo, belo izbrano blago, z malimi zdravimi grčami, od 3 m dolžine in 18 cm širine naprej, KUPIMO v vsaki množini. — Ponudbe na POSTNI PREDAL 153 v LJUBLJANI.

Malo posestvo

naprodaj. Poizve se: F. Zavodnik, »Lipa«, Št. Vid nad Ljubljano

Naprodaj je dobro idoča,

velika TRGOVINA

z mešanim blagom, v večjem kraju na Kranjskem, tik železnice, z jamčena eksistenca, potreben kapital 400.000 Din. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Silajna bodočnost« 8271.

Gospodarstvo :

veliko, mnogo gozdov razl. lesa, sadonosnikov, njive, travniki, pašniki. Mlatilni stroj z gepljem, poslopje krito z opeko, vse pritiki, orodje, živina itd. poceni naprodaj radi starosti gospodarja. Oddaljeno pol ure od Maribora. Vprašati na upravo »Slovenca« - MARIBOR.

POSESTVO

samo 55.000 Din, nova HIŠA in 3 orale gozda, ter zemlje okrog hiše skoraj za dve govedi, se pri Kranju takoj prodaj; prav tako več večjih in manjših posestev, gostilen in hiš z malo zemlje v okolici Kranja. — L. REBOLJ, KRANJ. 8358

Posredovalec

Realit. pisarna, d. z o. z. Sv. Petra cesta št. 18, posreduje prodajo in nakup nepremičnin pod najugodnejšimi pogoji. Provizija plačljiva le tedaj, če se prodaja našemu kupcu! Kupci plačajo samo

1%

Kupne pogodbe in prepise uredimo brezplačno!

Kdo prodaja

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah črne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 7.

Kupim malo rabljeno

MOTORNKO KOLo 500 ccm, Harley, B. S. A. ali pa Indian. — Ponudbe naj se pošljejo na: A. K., pošto ležeče, MARIBOR

2—3 SOBE

se oddajo s 1. novembrom za pisarne ali ordinacijske prostore v neposredni bližini glav. kolodvora. — Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 8435.

Stanovanje

soba in kuhinja, se odda takoj zakoncem. — Pod Rožnikom, cesta V/33.

Dve stanovanji

se takoj oddata v Zeljarski ulici 11 — Ljubljana.

Soba

lepa, snažna in solnčna, meblavana, elektrika, se odda gospodu s 1. novembrom. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8462.

V rajem

Pisarniško sobo

v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

LOKAL

se odda v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8393.

Na zelo prometnem kraju

Gorenjske se odda za dobo 5 let dobro vpeljana trgovina - obstoječa iz 1 trgov. lokala, 2 skladišč, kuhinje in 2 sob. Letni promet čez 1.000.000 Din. Potreben kapital 80.000 Din. V kraju ni resne konkurence. Več se izve pri C. Gašperin, Begunje-Lesce, Gorenjsko. 8360

Posestva

HIŠA nova, dvodružinska — z lepimi stanovanji in vrtom od Dunajski cesti, Stožice pri Ljubljani, ugodno naprodaj. Več pri F. Jerko, Črnuče, p. Ježica. 8434

Lipove plohe

po možnosti žamane, naplo suhe, 40, 50, 60, 70, 80 in 100, največ 60 mm debeline, lepo, belo izbrano blago, z malimi zdravimi grčami, od 3 m dolžine in 18 cm širine naprej, KUPIMO v vsaki množini. — Ponudbe na POSTNI PREDAL 153 v LJUBLJANI.

Malo posestvo

naprodaj. Poizve se: F. Zavodnik, »Lipa«, Št. Vid nad Ljubljano

Naprodaj je dobro idoča,

velika TRGOVINA

z mešanim blagom, v večjem kraju na Kranjskem, tik železnice, z jamčena eksistenca, potreben kapital 400.000 Din. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Silajna bodočnost« 8271.

Stare OBLEKE

in pohištvo kupim. Dopisnica zadostuje. M. Prekuh, Gallusovo nabr. 23.

Parcele

KOLINSKA TOVARNA: po 17 Din; KODELJEVO: po 35 Din; CENTER: od 100 D napr.; TRNOVO: od 15—30 Din; DOLENJSKA CESTA: po 25 Din; DUNAJSKA CESTA: od 20—30 Din; LJUBLJ. POLJE: od 15 Din naprej; PODROŽNIK: od 25 Din naprej; TABOR: od 80 Din napr.

Kdo kupi?

HARMONIJ dobro ohranjen, prodam. — Cenjene ponudbe pod »Harmonij« na oglas. odd. »Slovenca« v Mariboru.

Umivalniki

iz trdega lesa, z marmornato ploščo, ogledalom in posodo, se radi instalacije gorke in mrzle vode ugodno prodajo. Ponudbe na upravo hotela »Union« v Ljubljani.

LOKOMOBILA

s pregreto paro tvrdke »Lanz Mannheim«, 26 do 42 HP, iz l. 1922., novo, izborna ohranjena, še v obratu, zaradi povečanja obrata takoj naprodaj. — Naslov pove uprava lista pod številko 8363.

Amerikanska

okrožna žaga

(Lattenkreissäge) dobro ohranjena, naprodaj. Naslov v upravi lista pod številko 8364.

Knjižničarji, pozor!

Proda se poceni: DOM IN SVET 1892—1914, VRTIC 1900—1926, ANGELČEK 1895—1926, vse vezano. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod št. 39.

Motorno kolo

v jako dobrem stanju, se poceni prodaj. Poizve se Dramsko gledališče, pri mojstru, od 8. do 24. ure.

KOVAŠKI MEH

z dvojn. cilindrom, dobro ohranjen, prodaj JAN. POKORN, kovač, Škofja Loka, Studenc 17.

Veliko zalogo

raznovrstnega pohištva po najugodnejših cenah, NUDI in vabi na ogled

Matija Andlovic

LJUBLJANA Vidovdanska cesta 2.

Zofa

že rabljena. cenno naprodaj. — Naslov v upravi št. 8303.

Prodaj hrastove

deske in plohe

30, 60 do 120 mm debeline, 2 do 4 m dolžine. — Naslov v upravi št. 8300.

Ajdo med

fini, razpošiljam po najnižji ceni. Naslov se izve v upravi lista pod: 8402.

NAPRODAJ

kredenca za kuhinjo ter popolno mizarsko orodje s skobelnikom (Hobelbank). — Naslov: Kozina, voj. uradnik, Vojašnica vojvode Mišiča, VI. obj.

Nagrobne svetilke

prodam po ugodni ceni. F. Justin, ključavničar, Florjanska 9, Ljubljana.

Poceni naprodaj

železna zložljiva POSTELJA in nizka OMARA s predali takoj. — Reber 3, I. nadstr., Lip. 8445

Pletilni stroj

št. 8/29 se prodaj po zelo nizki ceni. — Naslov v upravi lista pod št. 8433.

Harmonij

jako dobro ohranjen, s 3 registri, poceni naprodaj. — Naslov pod »Harmonij« na podružnico »Slovenca« v Celju.

POHIŠTVO

staro, se ugodno prodaj. Naslov v upravi št. 8448.

Nasja obrt

prenavlja, čisti in osvežuje krl, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje čreves in vzpodbuja apetit. — 1 paket Din 20—. Priporočila: Lekarna Bahovec, Ljubljana. Kongresni trg

Tvrška A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nud najceneje vse vrste pšenično moko in druge mletvske izdelke. Zahtevajte cenik!

AGASTRALIN

TRGOVINA DEŽNIKOV LJUBLJANA PREŠERNOVA UL. ŠT. 92

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniske izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

J. St

Važno za krojače! Izšla je nova, velika **Knjiga krojaštva** za samouke v prirobovanju. Tretja, prenovljena izdaja v slovenskem jeziku. - Dobi se pri **A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7.** Zahtevajte opis knjige!

100.000 glasbil

sino prodali laniško leto, kar priča o izvrstni kvaliteti naših izdelkov

gramofoni od 345— Din, violine od 95— Din dalje mandoline od 136— Din, citre od 192— Din dalje. Ročne harmonike od 85— Din dalje, gitare, tamburice, vsa pihala itd. po izredno nizkih cenah s tovarniškega skladišča.

8 dni na ogled

Vsako glasbilo lahko vrnete, če ne ugaja Velik katalog zastoj!

Zahtevajte ga takoj od tv. skladišča **MEINEL IN HEROLD** tovarna glasbil, gramofonov in harmonik **MARIBOR št. 102**

Prosi ogled! Prepričajte se!

Manufakturno blago

vseh vrst, kakor sukno, velurje za plašče, doubl stofe, barhende, flanele itd. Vam nudi vsled ugodnega nakupa še vedno po ujnizjih cenah edinole

J. Preac, manufakturna trgovina **Maribor, Glavni trg št. 13.** Poštni nameščenci na obroke.

Tovarna

čokolade in bonbonov

»SANA«

Hoče pri Mariboru otvori podružnico v

Ljubljani

Šelenburgova ulica št. 7 (nasproti glavne pošte)

Na drobno Na veliko

Notarski substitut

želi spremeniti mesto. - Ponudbe na upravo lista pod „Substitut“ št. 8371.

SELITVE

izvršuje vestno, najtočnejše in po najnižji ceni tvrdka

JAVNA SKLADIŠČA družba z. o. z. Dunajska cesta 33 **LJUBLJANA** Telefon št. 23-66.

Shranjuje pohištvo v dobrih skladiščnih prostorih najceneje.

Advokat dr. Vinko Zorc

vljudno naznanja, da se nahaja njegova **advokatska pisarna v Beogradu, sremska ul. 14/1.**

Oddajo se **veliki poslovni prostori** odnosno

stanovanje v III. nadstropju s centralno kurjavo in razsvetljavo.

Pojasnila pri Upravi palače Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

DOL

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako še danes kupite dopisnico za 50 par in pišete takoj po vzorce od sukna in kamgarina za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisanega platna, cefirja, barhenta, flanele in sploh vse manufakture na veletrgovino **R. Stermecki, Celje št. 18,** kjer je izbira velikanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 500 Din poštne prosto.

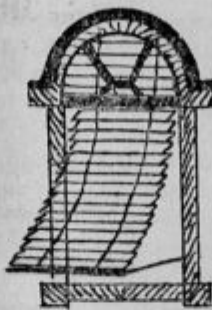
Lesene žaluzije

(rolete) za okna

si nabavite najceneje pri

A. KRČ v Kranju

Kokriško predmestje 70 Slovenija.

Elektrotehnično podjetje Karol Florjančič

v Celju, Cankarjeva cesta 2 (poleg davčnega urada).

Inštalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvocev radioaparatorov. Poprava elektromotorjev in vsakovrstnih električnih naprav. V zalogi: lestenci, svetilke, likalniki, motorji, številci, žarnice itd. in ves elektromaterijal. Točna postrežba! Nizke cene! Proračuni brezplačno!

Sukno-doubli kamgarin za moške obleke, velika izbira ugodne cene **R. MIKLAVG „Pri Štalu“** Ljubljana, Ljubarjeva ul.

RAZPRODAJAH se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri **TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17.**

Cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu naznanjam, da sem

preselil krojaško delavnico iz Dravelj v št. Vid n. Ljubljano

kjer bodem izvrševal vsa v mojo stroko spadajoča dela točno, solidno in, kakor dosedaj, po konkurenčni ceni. — Zahvaljujem se za dosedanje zaupanje in prosim, da mi slavno občinstvo ohrani isto tudi na novem kraju. — Z odl. spoštovanjem

Ivan Vrhovec, krojač št. Vid nad Ljubljano.

Poniklovalnica

dvokolesnih, motornih in avtomobilnih delov, izložbenih podstavk in vseh tozadevnih potrebnih del izvršuje po najnižjih cenah

Bogomir DIVJAK, ključavničar, Maribor, Ključavničarska ulica št. 1.

Poročni prstani F. Cuden Ljubljana, Prešernova 1.

Za jesensko sezono

se priporoča za izdelavo lovskih, jahalnih, damskih in otroških škornjev iz najboljšega materiala, kakor vseh v čevljarstvo stroko spadajočih naročil. Tvrda ustanovljena leta 1874.

J. Zollenstein, Maribor, Slovenska ul. 12 Specialist obuval za boleče noge!

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Mark Twain: Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti. Iz angleščine prevedel: Jos. Poljanec.

Ženska je bila v silni zadregi, vendar ni odje-njala. Ko je kuhala, je snovala načrte, kako bi dečka z nenadnim vprašanjem iznenadila in ga tako pripravila do tega, da bi povedal resnico. Govorila je o goveji živini, a fant ni pokazal nobenega zanimanja; o ovcah — z istim uspehom; potemtakem je bila njena misel, da je bil ovčji pastir, zmeta. Govorila je o mlinih in tkalcih, kleparjih, kovačih, sploh o rokodelstvih in delih vsake vrste; tudi o norišnici in o ječah in dobredelnih zavodih. Toda vse zaman, v vseh ozirih je bila razočarana, nikjer ni imela uspeha. Vendar ji še vedno ni upadel pogum. Dejala si je, da je že vse naštela, samo enega še ne, namreč domača opravila. Sedaj je bila prepričana, da je zadela pravo — hlapec ali kaj takega je moral biti. Tako je napeljala besedo na to. Toda uspeh je bil ničev. Pometanje ga je po vsej priliki dolgočasilo, zanetenje ognja ga ni zanimalo, ribanje in čiščenje ga ni navdušilo. Dobri ženi je že upadlo upanje, a je kar tako mimogrede omenila še kuhanje. V veliko njeno začudenje in veselje se je kralju mahoma razvedril obraz. Ej, si je mislila, naposled je vendarle dognala. In bila je tudi prav ponosna na svojo prebrisanost in spretnost, s katero je to dosegla.

Njen utrujeni jezik je sedaj imel priliko, da se odpočije; kralju, ki ga je navdušil močni glad in prijetni duhovi, ki so prihajali iz cvrčečih in vrva-jočih loncev in ponev, se je namreč razvezal jezik in imel je tako zgovoren govor o nekaterih okusnih jedeh, da je ženska čez malo časa rekla sama pri sebi: »Resnično, prav sem imela — v kuhinji je pomagal!« Nato je začel kralj naštevati še razna druga jedila in je govoril o njih s takim vpoštevanjem in s tako živahnostjo, da si je dobra ženska rekla: »Za Boga! Kako je vendar mogoče, da pozna toliko jedil

in še tako imenitnih! Saj taka se najdejo samo na mizi bogatinov in velikašev! Ej, sedaj razumem! Dasi je ves razcapan, je gotovo služil v kaki palači, preden se mu je zmešalo. Resnica, pomagati je moral prav v kuhinji kralja samega! Naj ga preizkusim.« Vsa željna, da bi dokazal svojo razumnost, je velela kralju, da naj pazi za nekaj časa na kuho, in mu je hkratu namignila, da naj sam popravi kako jed, ako se mu zljubi, nato se je podala iz sobe in pomignila otrokom, da naj gredo z njo. Kralj pa je zamrmral:

»Svoje dni je neki drugi angleški kralj prejel naročilo, podobno mojemu — ni zoper mojo čast in dostojanstvo, če se lotim dela, do katerega se je ponižal veliki kralj Alfred. Vendar hočem poskusiti, da bom boljše izvršil poverjeno mi nalogo kot on, ki je pustil, da se je jed prismodila.«

Namen je bil dober, ampak izvršitev se ni uje-mala z njim; kralj se je namreč kakor nekdan kralj Alfred, kmalu zatopil v globoke misli. tičoč se nje-govih važnih ožjih zadev, in prigodila se mu je taista nezgoda — jed se je prismodila. Ženska se je baš o pravem času vrnila, da je rešila zajtrk, da ni bil popolnoma uničen. Pri tem je prebudila kralja iz njegovih sanj s tem, da ga je pošteno oštela. Ko pa je spoznala, kako mu je šlo do srca, ker je zanemaril poverjeno mu nalogo, se je na mah omehečala in jo je bila sama dobrota do njega.

Deček je povžil svoj zajtrk in je bil močno pokrepčan in razveseljen. Bila je jed, ki jo je odliko-vala ta posebnost, da sta se obe strani odrekli svo-jemu dostojanstvu. Dobra ženska je bila namreč imela izpočetka namen, da da mlademu klatežu jesti ostan-ke jedi tam v kotu kot vsakemu drugemu klatežu ali kakor psu; sedaj pa ji je bilo tako žal, da ga je oštela, da je popravila svojo nevoljo s tem, da mu je dovolila, da je sedel z ostalo družino za mizo in jedel z njo kakor da bi bil eden domačih. Kralju pa je bilo zopet tako žal, da je zanemaril jed, ker so bili vsi tako dobri z njim, da je popravil svojo pogreško s tem, da se je ponižal do domačih razmer

v hiši in ni zahteval od ženske in njenih otrok, da bi stali in mu stregli, med tem ko bi sam sedel za njihovo mizo, kakor je pristojalo njegovemu kralje-vemu dostojanstvu. Nam vsem dobro dene, če se vča-sih nekoliko popustimo v tem in onem. Ta ženska je bila ves dan srečna v zavesti, da se je tako veliko-dušno ponižala do klateža, kralj pa je bil zopet prav zadovoljen nad svojim milostnim ponižanjem pred pohlevno kmetico.

Ko je bil zajtrk pri kraju, je gospodinja velela kralju, da naj pomije posodo. Naročilo je kralja za hip osupnilo in malo je manjkalo, da se ni postavil po robu; nato pa je dejal sam pri sebi: »Kralj Alfred Veliki je pazil na kolače in ni dvoma, da bi bil tudi posodo pomival — zavoljo tega bom poskusil.«

Pomivanje se mu je obneslo za silo, in to v ve-liko njegovo začudenje. Snaženje lesenih žlic in ve-likih nožev se mu zdelo nekaj lahkega, a bilo je pusto in nadležno delo. Vendar ga je naposled dovršil. Nato pa je postal nestrpen in bi rad zopet odrinil na pot. Toda ni mu bilo dano, da bi mogel tako izlaska za-pustiti družbo te varčne gospodnje. Naložila mu je še več majhnih opravil, ki jih je pošteno in precej dobro izvršil. Potem je nagnala njega in deklice ja-bolka lupit; pri tem delu pa je bil tako neroden, da mu je delo odvzela in mu dala mesarski nož, da bi ga nabrusil. Nato mu je dala volne, da bi jo razčesa-val; lotil se je dela, pri tem pa mu je prišlo na misel, da je za enkrat dovolj prekosil dobrega kralja Al-freda glede ročnega dela, o čemer bodo še dolgo pri-povedovale pravljice in zgodovina, in obšla ga je želja, da bi se odpovedal takemu delu. Ko pa mu je dobra ženska po kosilu dala jerbasa, v katerem so bile mlade mucke, z naročilom, naj jih utopi, je delo po-pustil. To se pravi, bil je baš na tem, da bi se uprl in delo popustil — zavedal se je, da je pač že čas, da naredi neke konec, in zazdelo se mu je, da je naj-boljša priložnost, da ga naredi pri tem zadnjem opravi-lu z muckami — kar je prišlo nekaj vmes. In to sta bila stari Kanti s krošnjarsko vrečo na hrbtu, pa Hugon.

LUDSKA KNJIZNICA iz založništva jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 25 zvezek: A. Sheehan, Nodlag, Povest irskega dekleta, 21 Din, vez. 32 Din; — 24 zvezek: A. Marby, Hanka, Ljudsko-irška povest, 22 Din, vez. 30 Din; — 25 zvezek: Haggard, Hči cesarja Montezume, 14 Din, vez. 22 Din; — 27 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 28 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 29 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 30 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 31 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 32 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 33 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 34 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 35 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 36 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 37 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 38 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 39 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 40 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 41 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 42 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 43 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 44 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 45 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 46 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 47 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 48 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 49 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 50 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 51 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 52 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 53 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 54 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 55 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 56 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 57 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 58 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 59 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 60 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 61 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 62 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 63 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 64 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 65 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 66 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 67 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 68 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 69 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 70 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 71 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 72 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 73 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 74 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 75 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 76 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 77 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 78 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 79 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 80 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 81 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 82 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 83 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 84 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 85 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 86 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 87 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 88 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 89 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 90 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 91 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 92 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 93 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 94 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 95 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 96 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 97 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 98 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 99 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 100 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 101 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 102 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 103 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 104 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 105 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 106 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 107 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 108 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 109 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 110 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 111 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 112 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 113 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 114 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 115 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 116 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 117 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 118 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 119 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 120 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 121 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 122 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 123 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 124 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 125 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 126 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 127 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 128 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 129 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 130 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 131 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 132 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 133 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 134 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 135 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 136 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 137 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 138 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 139 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 140 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 141 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 142 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 143 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 144 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 145 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 146 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 147 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 148 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 149 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 150 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 151 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 152 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 153 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 154 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 155 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 156 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 157 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 158 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 159 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 160 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 161 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 162 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 163 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 164 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 165 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 166 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 167 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 168 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 169 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 170 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 171 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 172 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 173 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 174 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 175 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 176 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 177 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 178 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 179 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 180 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 181 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 182 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 183 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 184 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 185 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 186 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 187 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 188 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 189 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 190 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 191 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 192 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 193 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 194 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 195 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 196 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 197 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 198 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 199 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 200 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 201 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 202 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 203 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 204 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 205 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 206 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 207 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 208 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 209 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 210 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 211 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 212 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 213 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 214 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 215 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 216 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 217 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 218 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 219 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 220 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 221 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 222 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 223 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 224 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 225 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 226 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din, vez. 24 Din; — 227 zvezek: Pregelj, Otroci selanca, 14 Din

„**UNDERWOOD**“ pisalni stroj ima sozvočni sloves, nad 2.000.000 strojev v prometu, nedosegljivo v irpežnosti in vsled tega najcenejši. **LUD. BARAGA**, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/1. Telefon št. 2980

ZAKAJ TEČE VES NAROD?

Deca, žene, moške, vsi se udeležujejo nove tekme
ČOKOLADE MILKA SUCHARD
za veliko množino dragocenih nagrad. Samo pokusiti Suchardovo čokolado je že pravi užitek. Bon se dobi v vsaki tablici po 1 in 2 Din.

Pri nabavi novih poslovnih knjig Vam postrežem z brezplačnim proračunom:

ANTON JANEŽIČ

knjigoveznica, črtalnica, industrija
trgovskih knjig in šolskih zvezkov

Ljubljana, Florjanska ulica št. 14

Dognana je

istina, da je jesenska in zimska doba izredno prikladna za oglaševanje v „SLOVENCU“, prav posebno pa v njegovi nedeljski izdaji. V teh mesecih se časopis neprimerno pazljivo prečita. Ne prezre se niti najmanjši oglaš. Trgovci, obrtniki in sploh vsi, ki imate kaj naprodaj, izrabite v polni meri to ugodnost ob vsaki dani priliki in oglašujte v „SLOVENCU“. Cenik ali proračun zahtevajte od uprave. Uverjeni bodite, da bo s tem dosežen velik uspeh — dosežena

Vaša velika korist!

Prvovrstne glasbene instrumente

kakor gosli, citre, kitare in tamburice ima vedno v zalogi specialna delavnica za godala v Celju **VACLAV SCHRAMM**.

Velika zaloga pihal v prvovrstni izdelavi. Najfinejše strune in nadomestni deli za vsa godala. Garantirano strokovnjaška in promptna popravila vseh instrumentov. - Največja delavnica te vrste v Sloveniji. - Najnižje cene.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig
v LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Moderne športne čepice in najnovejše klobuke

za gospode priporoča

MARIJA SCHRAM v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 11.

„**Juniper**“ zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim, daje apetit itd. - Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. - Trgovci zahtevajte engros cene. - Glavna zaloga:

Vitimir Dolinšek, agentura „Juniper“
Celje, Gosposka ulica 26.

Pozor!

Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pneumatike po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popolno popravilo, emajliranje, poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

„**TRIBUNA**“ F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska 4.

Za jesensko sezono novo prispelo!

Volneno blago za plašče, kostume, obleke in bluže v najboljši kakovosti po zelo primerni ceni. Baržun in pliš za obleke in plašče. Crepe de chine v vseh modnih barvah po ceni od Din 88— naprej. Damski in moški pulovri in telovniki. Velika izbira vsakovrstnih nogavic in rokavic. Zimsko perilo za dame, moške in otroke. Volnene čepice in nogavice. Flanel in parhent od Din 13— naprej. Moško perilo, kravate in naramnice. Potreb- Solidna postrežba! ščine za krojače in šivilje. Zelo primerne cene!

F. MICHELITSCH, modna trgovina
Maribor, Gosposka ulica 14.

Ustanovljeno: 1898. — Telefon: 128. — Brzjav: Michel.

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

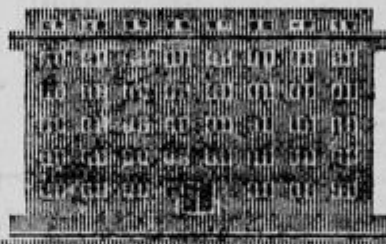
v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

KLISARNA

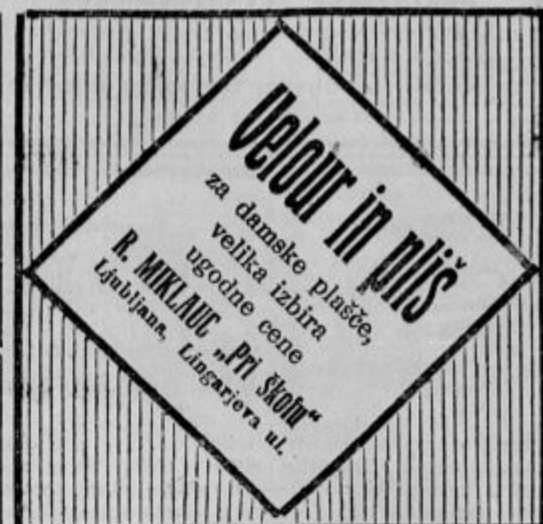
IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE, ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLISJE ZA NAVADEN IN NAJFINEJŠI PAPIR, KLISJE PO SLIKAH, PERORISIH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA ENO- IN VEČBARVNI TISK RAZGLEDNIC, DALJE REKLAMNE SLIKE, VINJETE

LOKOMOBILA

s pregreto paro, tvrdke Wolf, 58—75 HP, izborno ohranjena, še v obratu, se zaradi povečanja obrata **proda** pri **Opekarni v Račjem.**

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru r. z. z o. z.,
Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved 8%

Lokali

ZA LEKARNO, ki se na novo ustanovi, in še trije trgovski lokali se oddajo v najem v novi občinski hiši v Gornji Radgoni, predvideno s 1. novembrom t. l. — Lokali odgovarjajo najmodernejšim zahtevam in leže na najbolj prometnem mestu trga. Stanovanja so na razpolago.

Interesenti si naj ogledajo lokale osebno.
Pojasnila daje

ZUPANSTVO TRGA GOR. RADGONA.

Najboljši šivalni stroj

je edino le

GRITZNER IN ADLER

za dom, obrt in

industrijo ter švi-

carski pletilni stroj

„**DOBLED**“

Istotam v zalogi

pisalni stroji

„**URANIA**“

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo

Najlepše opreme.

Nizke cene.

Tudi na mesečna odplačila.

Družabnika

se sprejme zaradi povečanja prvovrstne trgovine v Ljubljani. Brez sodelovanja z večjim, ob sodelovanju z manjšim (250.000 Din) kapitalom. — Dopise pod: »**SIGURNA EKSISTENCA**« na upravnishvo lista »Slovenec«.

PUH — PERJE

R. MIKLAUC LJUBLJANA

KUPUJEM STALNO

kostanjev taninski les

proti takojšnjemu plačilu.

Ernest Marinc. Celje — Zrinskega ulica št. 4.

Interesantno brašuro o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov vam pošlje brezplačno lekarna pri Odrešeniku Praga. Uvsehredsko tih pišite ako.

Svetovno znane

Lutz-ove peči

iz Bludenza in emaji-tablice z napisom ima v zalogi

ing. **Mate Guzelj, Ljubljana-Siška,**

Jernejeva cesta 5 — tik stare cerkve

na dvorišču pod Celovško cesto št. 58.

„**ETOILE**“ Gorčica (senf) je najboljša, dobi se v vseh delikatesnih in spicerij. trgovinah

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzjav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—, vloge nad Din 250.000.000—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominalne Din 1.000.—

n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35.—,

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**